

PREZES RADY MINISTRÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Donald Tusk

Warszawa, dnia 17 stycznia 2014 r.

RM-10-120-13

Pani Ewa KOPACZ

Marszałek Sejmu

Szanowna Pani Marszałek

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi

projekt ustawy o prawach konsumenta.

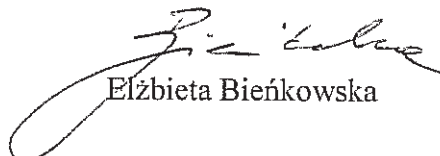
Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Sprawiedliwości.

Z poważaniem

w z. WICEPREZES RADY MINISTRÓW

Elżbieta Bieńkowska

U S T A W A

z dnia

o prawach konsumenta^{1),2)}

Rozdział I

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa prawa przysługujące konsumentowi, w szczególności:

- 1) obowiązki informacyjne przedsiębiorcy zawierającego umowę z konsumentem;
- 2) zasady i tryb zawierania z konsumentem umowy na odległość i poza lokalem przedsiębiorstwa;
- 3) zasady i tryb wykonania przysługującego konsumentowi prawa odstąpienia od umowy zawartej na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa;
- 4) zasady i tryb zawierania z konsumentem umowy na odległość dotyczącej usług finansowych.

Art. 2. Określenia użyte w ustawie oznaczają:

- 1) umowa zawarta na odległość – umowę zawartą z konsumentem w ramach zorganizowanego systemu zawierania umów na odległość, bez jednoczesnej fizycznej obecności stron, z wyłącznym wykorzystaniem jednego lub większej liczby środków porozumiewania się na odległość do chwili zawarcia umowy włącznie;
- 2) umowa zawarta poza lokalem przedsiębiorstwa – umowę z konsumentem zawartą:
  - a) przy jednoczesnej fizycznej obecności stron w miejscu, które nie jest lokalem przedsiębiorstwa danego przedsiębiorcy,

---

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów (Dz. Urz. UE L 304 z 22.11.2011, str. 64), dyrektywy 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. w sprawie niektórych aspektów sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji (Dz. Urz. UE L 171 z 07.07.1999, z późn. zm.) oraz dyrektywy 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 września 2002 r. dotyczącej sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość oraz zmieniającej dyrektywę Rady 90/619/EWG oraz dyrektywy 97/7/WE i 98/27/WE (Dz. Urz. UE L 271 z 09.10.2002, str. 16, z późn. zm.), ostatnio zmienionej dyrektywą 2007/64/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. (Dz. Urz. UE L 319 z 05.12.2007, str. 1).

²⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, ustawę z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń, ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, ustawę z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, ustawę z dnia 4 lutego 2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe i ustawę z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim.

- b) w wyniku przyjęcia oferty złożonej przez konsumenta w okolicznościach, o których mowa w lit. a,
  - c) w lokalu przedsiębiorstwa danego przedsiębiorcy lub za pomocą środków porozumiewania się na odległość bezpośrednio po tym, jak nawiązano indywidualny i osobisty kontakt z konsumentem w miejscu, które nie jest lokalem przedsiębiorstwa danego przedsiębiorcy, przy jednoczesnej fizycznej obecności stron,
  - d) podczas wycieczki zorganizowanej przez przedsiębiorcę, której celem lub skutkiem jest promocja oraz zawieranie umów z konsumentami;
- 3) lokal przedsiębiorstwa:
- a) miejsce prowadzenia działalności będące nieruchomością albo częścią nieruchomości, w którym przedsiębiorca prowadzi działalność na stałe,
  - b) miejsce prowadzenia działalności będące rzeczą ruchomą, w którym przedsiębiorca prowadzi działalność zwyczajowo;
- 4) trwały nośnik – materiał lub urządzenie umożliwiające konsumentowi lub przedsiębiorcy przechowywanie informacji kierowanych osobiście do niego, w sposób umożliwiający dostęp do informacji w przyszłości przez czas odpowiedni do celów, jakim te informacje służą, i które pozwalają na odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej postaci;
- 5) treść cyfrowa – dane wytwarzane i dostarczane w postaci cyfrowej;
- 6) aukcja publiczna – sposób zawarcia umowy polegający na składaniu organizatorowi aukcji w ramach przejrzystej procedury konkurencyjnych ofert przez konsumentów, którzy w niej fizycznie uczestniczą lub mogą uczestniczyć, i w której zwycięzski oferent jest zobowiązany do zawarcia umowy.

Art. 3. 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do umów:

- 1) dotyczących usług socjalnych, mieszkań socjalnych, opieki nad dziećmi, wsparcia dla rodzin i osób znajdujących się stale lub czasowo w potrzebie, w tym opieki długoterminowej;
- 2) dotyczących gier hazardowych;
- 3) zawieranych z przedsiębiorcą dokonującym częstych i regularnych objazdów, podczas których przedsiębiorca dostarcza środki spożywcze, napoje i inne artykuły, przeznaczone do bieżącego spożycia w gospodarstwach domowych, do miejsca zamieszkania, pobytu lub pracy konsumenta;

- 4) dotyczących przewozu osób, z wyjątkiem art. 11 i art. 18;
- 5) zawieranych za pomocą automatów sprzedających lub zautomatyzowanych punktów sprzedaży;
- 6) zawieranych z dostawcą usług w rozumieniu art. 2 pkt 27 lit. a ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800, z późn. zm.³⁾) za pomocą aparatu publicznego w celu skorzystania z takiego aparatu lub zawieranych w celu wykonania jednorazowego połączenia telefonicznego, internetowego lub faksowego przez konsumenta;
- 7) dotyczących usług zdrowotnych świadczonych przez pracowników służby zdrowia pacjentom w celu oceny, utrzymania lub poprawy ich stanu zdrowia, łącznie z przepisywaniem, wydawaniem i udostępnianiem produktów leczniczych oraz wyrobów medycznych, bez względu na to, czy są one oferowane za pośrednictwem placówek opieki zdrowotnej;
- 8) o imprezę turystyczną, o których mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268, z późn. zm.⁴⁾);
- 9) o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o timeshare (Dz. U. Nr 230, poz. 1370);
- 10) zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa, jeżeli konsument jest zobowiązany do zapłaty kwoty nieprzekraczającej pięćdziesięciu złotych.

2. Przepisów ustawy nie stosuje się do sprzedaży egzekucyjnej oraz sprzedaży dokonywanej w postępowaniu upadłościowym w związku z likwidacją masy upadłości.

Art. 4. 1. Ustawy nie stosuje się do umów dotyczących ustanawiania, nabywania i przenoszenia własności nieruchomości lub praw do nieruchomości oraz do umów dotyczących najmu pomieszczeń mieszkalnych, z wyjątkiem przepisów rozdziału II, które stosuje się, jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

---

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1362 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 170, poz. 1217, Nr 220, poz. 1600, Nr 235, poz. 1700 i Nr 249, poz. 1834, z 2007 r. Nr 23, poz. 137, Nr 50, poz. 331 i Nr 82, poz. 556, z 2008 r. Nr 17, poz. 101 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 11, poz. 59, Nr 18, poz. 97 i Nr 85, poz. 716, z 2010 r. Nr 81, poz. 530, Nr 86, poz. 554, Nr 106, poz. 675, Nr 182, poz. 1228, Nr 219, poz. 1443, Nr 229, poz. 1499 i Nr 238, poz. 1578, z 2011 r. Nr 102, poz. 586 i 587, Nr 134, poz. 779, Nr 153, poz. 903, Nr 171, poz. 1016, Nr 233, poz. 1381 i Nr 234, poz. 1390 oraz z 2012 r. poz. 908, 1203, 1256, 1445 i 1529.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 175, poz. 1462, z 2006 r. Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 180, poz. 1112, z 2010 r. Nr 106, poz. 672, z 2011 r. Nr 80, poz. 432, Nr 171, poz. 1016 oraz z 2013 r. poz. 828, 1014 i 1016.

2. Ustawy nie stosuje się do umów dotyczących usług finansowych, w szczególności takich jak: czynności bankowe, umowy kredytu konsumenckiego, czynności ubezpieczeniowe, umowy uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym otwartym, specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym, funduszu inwestycyjnym zamkniętym, specjalistycznym funduszu inwestycyjnym zamkniętym i funduszu inwestycyjnym mieszanym, usługi płatnicze – z wyjątkiem umów dotyczących usług finansowych zawieranych na odległość, do których stosuje się przepisy rozdziałów I i V.

Art. 5. 1. Spełnienie świadczenia niezamówionego przez konsumenta, o którym mowa w art. 9 pkt 6 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206), następuje na ryzyko przedsiębiorcy i nie nakłada na konsumenta żadnych zobowiązań.

2. Brak odpowiedzi konsumenta na niezamówione świadczenie nie stanowi zgody na zawarcie umowy.

Art. 6. Do umowy, na mocy której przedsiębiorca jest zobowiązany do przeniesienia własności rzeczy i wykonania usługi, stosuje się przepisy dotyczące umów zobowiązujących do przeniesienia własności.

Art. 7. Konsument nie może zrzec się praw przyznanych mu w ustawie. Postanowienia umów mniej korzystne dla konsumenta niż postanowienia ustawy są nieważne. Zamiast nich stosuje się przepisy ustawy.

Rozdział II

Ogólne obowiązki przedsiębiorcy w umowach zawieranych z konsumentami

Art. 8. Najpóźniej w chwili złożenia propozycji zawarcia umowy przedsiębiorca ma obowiązek poinformować konsumenta, o ile informacje te nie wynikają już z okoliczności, w sposób jasny i zrozumiały o:

- 1) głównych cechach świadczenia, z uwzględnieniem przedmiotu świadczenia oraz sposobu porozumiewania się z konsumentem;
- 2) swoich danych identyfikujących, w szczególności o firmie, organie, który zarejestrował działalność gospodarczą, i numerze, pod którym został zarejestrowany, adresie pocztowym, pod którym prowadzi przedsiębiorstwo, i numerze telefonu przedsiębiorstwa;

- 3) łącznej cenie lub wynagrodzeniu za świadczenie wraz z podatkami, a gdy charakter przedmiotu świadczenia nie pozwala, rozsądnie oceniając, na wcześniejsze obliczenie ich wysokości – sposobie, w jaki będą one obliczane, a także opłatach za dostarczenie, usługi pocztowe oraz jakichkolwiek innych kosztach, a gdy nie można ustalić wysokości tych opłat – obowiązku ich uiszczenia; w razie zawarcia umowy na czas nieoznaczony lub umowy obejmującej prenumeratę przedsiębiorca ma obowiązek podania łącznej ceny lub wynagrodzenia obejmującego wszystkie płatności za okres rozliczeniowy, a także wszystkich kosztów, które konsument jest zobowiązany zapłacić;
- 4) sposobie i terminie spełnienia świadczenia przez przedsiębiorcę oraz stosowanej przez przedsiębiorcę procedurze rozpatrywania reklamacji;
- 5) przewidzianej przez prawo odpowiedzialności przedsiębiorcy za jakość świadczenia;
- 6) treści usług posprzedażnych i gwarancji, o ile takie są oferowane;
- 7) czasie trwania umowy lub – gdy umowa zawarta jest na czas nieoznaczony lub ma ulegać automatycznemu przedłużeniu – o sposobie i przesłankach wypowiedzenia umowy.

Art. 9. Jeżeli ma to zastosowanie sprzedawca ma obowiązek poinformować dodatkowo o:

- 1) funkcjonalności treści cyfrowych oraz mających zastosowanie technicznych środkach ich ochrony;
- 2) mających znaczenie interoperacyjności treści cyfrowych ze sprzętem komputerowym i oprogramowaniem.

Art. 10. Do drobnych umów życia codziennego wykonywanych natychmiast po ich zawarciu art. 8 i art. 9 nie ma zastosowania.

Art. 11. 1. Najpóźniej w chwili złożenia propozycji zawarcia umowy z konsumentem przedsiębiorca ma obowiązek uzyskać wyraźną zgodę konsumenta na każdą dodatkową płatność wykraczającą poza uzgodnione wynagrodzenie za główne obowiązki umowne przedsiębiorcy.

2. Jeżeli przedsiębiorca nie otrzymał wyraźnej zgody konsumenta, lecz założył jej istnienie przez zastosowanie domyślnych opcji, które konsument musi odrzucić w celu uniknięcia dodatkowej płatności, to konsument ma prawo do zwrotu uiszczonej płatności dodatkowej.

Art. 12. Bez uszczerbku dla prawa dostawcy usług w rozumieniu art. 2 pkt 27 lit. a ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne do pobierania opłat za połączenia telefoniczne, jeżeli przedsiębiorca wskazuje numer telefonu przeznaczony do kontaktowania się z nim w sprawie zawartej umowy, opłata dla konsumenta za połączenie z tym numerem nie może być wyższa niż opłata za zwykłe połączenie telefoniczne.

Rozdział III

Obowiązki informacyjne w umowach zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa i na odległość

Art. 13. 1. Najpóźniej w chwili złożenia propozycji zawarcia umowy na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa przedsiębiorca ma obowiązek poinformować konsumenta w sposób jasny i zrozumiały o:

- 1) głównych cechach świadczenia z uwzględnieniem przedmiotu świadczenia oraz sposobu porozumiewania się z konsumentem;
- 2) swoich danych identyfikujących, w szczególności o firmie, organie, który zarejestrował działalność gospodarczą, a także numerze, pod którym został zarejestrowany;
- 3) adresie pocztowym przedsiębiorstwa, numerze telefonu lub faksu oraz adresie poczty elektronicznej, pod którymi konsument może szybko i efektywnie kontaktować się z przedsiębiorcą;
- 4) adresie pocztowym, pod którym konsument może składać reklamacje, jeżeli jest inny niż adres, o którym mowa w pkt 3;
- 5) łącznej cenie lub wynagrodzeniu za świadczenie wraz z podatkami, a gdy charakter przedmiotu świadczenia nie pozwala, rozsądnie oceniając, na wcześniejsze obliczenie ich wysokości – sposobie, w jaki będą one obliczane, a także opłatach za transport, dostarczenie, usługi pocztowe oraz innych kosztach, a gdy nie można ustalić wysokości tych opłat – o obowiązku ich uiszczenia; w razie zawarcia umowy na czas nieoznaczony lub umowy obejmującej prenumeratę przedsiębiorca ma obowiązek podania łącznej ceny lub wynagrodzenia obejmującego wszystkie płatności za okres rozliczeniowy, a gdy umowa przewiduje stałą stawkę – także łącznych miesięcznych płatności;
- 6) kosztach korzystania ze środka porozumiewania się na odległość w celu zawarcia umowy, w przypadku gdy są wyższe niż stosowane zwykle za korzystanie z tego środka porozumiewania się;
- 7) sposobie i terminie zapłaty;

- 8) sposobie i terminie spełnienia świadczenia przez przedsiębiorcę oraz stosowanej przez przedsiębiorcę procedurze rozpatrywania reklamacji;
- 9) trybie, terminie i sposobie wykonania prawa odstąpienia od umowy na podstawie art. 27, a także wzorze formularza odstąpienia od umowy, zawartym w załączniku nr 2 do ustawy;
- 10) kosztach zwrotu rzeczy w przypadku odstąpienia od umowy, które ponosi konsument; w odniesieniu do umów zawieranych na odległość – kosztach zwrotu rzeczy, jeżeli ze względu na swój charakter rzeczy te nie mogą zostać w zwykłym trybie odesłane pocztą;
- 11) obowiązku zapłaty przez konsumenta poniesionych przez przedsiębiorcę uzasadnionych kosztów zgodnie z art. 35, jeżeli konsument odstąpi od umowy po zgłoszeniu żądania zgodnie z art. 16 ust. 3 i art. 22 ust. 2;
- 12) braku prawa odstąpienia od umowy na podstawie art. 38 lub okolicznościach, w których konsument traci prawo do odstąpienia od umowy;
- 13) obowiązku przedsiębiorcy dostarczenia rzeczy bez wad;
- 14) istnieniu i treści gwarancji i usług posprzedażnych oraz sposobie ich realizacji;
- 15) kodeksie dobrych praktyk w rozumieniu ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym oraz sposobie zapoznania się z nim;
- 16) czasie trwania umowy lub o sposobie i przesłankach wypowiedzenia umowy – jeżeli umowa jest zawarta na czas nieoznaczony lub jeżeli ma ulegać automatycznemu przedłużeniu;
- 17) minimalnym czasie trwania zobowiązań konsumenta wynikających z umowy;
- 18) wysokości i sposobie złożenia kaucji lub udzielenia innych gwarancji finansowych, które konsument jest zobowiązany spełnić na żądanie przedsiębiorcy;
- 19) funkcjonalności treści cyfrowych oraz technicznych środkach ich ochrony;
- 20) mających znaczenie interoperacyjności treści cyfrowych ze sprzętem komputerowym i oprogramowaniem, o których przedsiębiorca wie lub powinien wiedzieć;
- 21) możliwości skorzystania z pozasądowych sposobów rozpatrywania reklamacji i dochodzenia roszczeń oraz zasadach dostępu do tych procedur.

2. Jeżeli umowa jest zawierana w imieniu innego przedsiębiorcy, należy podać dane identyfikujące tego przedsiębiorcę, o których mowa w ust. 1 pkt 2–4.

3. W przypadku aukcji publicznej informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 2–4, mogą być zastąpione informacjami dotyczącymi organizatora aukcji.

Art. 14. Informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 9–11, można udzielić za pomocą wzoru pouczenia o odstąpieniu od umowy stanowiącego załącznik nr 1 do ustawy. Przedsiębiorca, który doręczy konsumentowi prawidłowo wypełnione pouczenie, spełnia obowiązki informacyjne określone w art. 13 ust. 1 pkt 9–11.

Art. 15. 1. W przypadku umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa przedsiębiorca ma obowiązek udzielić konsumentowi informacji, o których mowa w art. 13, utrwalonych na papierze lub, jeżeli konsument wyrazi na to zgodę, na innym trwałym nośniku. Informacje powinny być czytelne i wyrażone prostym językiem.

2. W przypadku umów zawieranych na odległość przedsiębiorca ma obowiązek udzielić informacji, o których mowa w art. 13, w sposób odpowiadający rodzajowi użytego środka porozumiewania się na odległość. Informacje powinny być czytelne i wyrażone prostym językiem.

Art. 16. 1. Przedsiębiorca jest zobowiązany wydać konsumentowi dokument umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa lub potwierdzenie jej zawarcia, utrwalone na papierze lub, za zgodą konsumenta, na innym trwałym nośniku.

2. W taki sam sposób przedsiębiorca potwierdza konsumentowi otrzymanie zgody na dostarczenie treści cyfrowych w okolicznościach powodujących utratę prawa odstąpienia od umowy.

3. Jeżeli na wyraźne żądanie konsumenta wykonywanie usługi albo dostarczanie wody, gazu, energii elektrycznej, gdy nie są one dostarczane w ograniczonej objętości lub w ustalonej ilości, lub energii cieplnej ma się rozpocząć przed upływem terminu do odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, przedsiębiorca wymaga od konsumenta złożenia wyraźnego oświadczenia zawierającego takie żądanie na trwałym nośniku.

Art. 17. 1. W przypadku zawarcia umowy poza lokalem przedsiębiorstwa, gdy ustalone w umowie wynagrodzenie nie przekracza sześciuset złotych, konsument zażądał wykonania usługi przez przedsiębiorcę w celu naprawy lub konserwacji, a przedsiębiorca i konsument natychmiast wykonują swoje zobowiązania, przedsiębiorca jest zobowiązany:

- 1) udzielić konsumentowi informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 i 3, oraz informacji dotyczących wynagrodzenia i sposobu, w jaki ma być obliczane;

- 2) przedstawić łączny kosztorys utrwalony na papierze lub, za zgodą konsumenta, na innym trwałym nośniku;
- 3) udzielić informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, 9 i 12, z tym że jeżeli konsument wyrazi na to zgodę, nie muszą być one utrwalone na papierze lub innym trwałym nośniku.

2. Dokument umowy lub potwierdzenie jej zawarcia, które przedsiębiorca zobowiązany jest wydać konsumentowi zgodnie z art. 16 ust. 1, obejmuje informacje wskazane w art. 13.

Art. 18. 1. Jeżeli umowa zawierana na odległość, przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, nakłada na konsumenta obowiązek zapłaty, przedsiębiorca ma obowiązek dostarczyć konsumentowi w sposób jasny i widoczny, bezpośrednio przed złożeniem przez konsumenta zamówienia, informacji, o których mowa art. 13 ust. 1 pkt 1, 5, 16 i 17.

2. Przedsiębiorca zapewnia, aby konsument w momencie składania zamówienia wyraźnie potwierdził, że wie, że zamówienie pociąga za sobą obowiązek zapłaty.

3. Jeżeli do złożenia zamówienia używa się przycisku lub podobnej funkcji, muszą być one oznaczone w łatwo czytelny sposób słowami „zamówienie z obowiązkiem zapłaty” lub innego równoważnego jednoznacznego sformułowania.

4. Jeżeli przedsiębiorca nie spełnia wymagań określonych w ust. 2 lub 3, umowa nie zostaje zawarta.

Art. 19. Na stronach internetowych służących do prowadzenia handlu elektronicznego wskazuje się w sposób wyraźny, najpóźniej na początku składania zamówienia, jasne i czytelne informacje o ograniczeniach dotyczących dostarczania oraz akceptowanych sposobach płatności.

Art. 20. Jeżeli właściwości techniczne użytego środka porozumiewania się na odległość ograniczają rozmiar możliwych do przekazania informacji lub czas na ich przedstawienie, przedsiębiorca ma obowiązek przekazać konsumentowi przed zawarciem umowy co najmniej informacje dotyczące głównych cech świadczenia przedsiębiorcy, oznaczenia przedsiębiorcy, łącznej ceny lub wynagrodzenia, prawa odstąpienia od umowy, czasu trwania umowy, a jeżeli umowa została zawarta na czas nieoznaczony – sposobu i przesłanek jej wypowiedzenia. Przedsiębiorca ma obowiązek przekazać konsumentowi pozostałe informacje, o których mowa w art. 13 ust. 1, zgodnie z art. 15 ust. 2.

Art. 21. 1. Jeżeli przedsiębiorca kontaktuje się z konsumentem przez telefon w celu zawarcia umowy na odległość, ma obowiązek na początku rozmowy poinformować

konsumenta o tym celu, a ponadto podać identyfikujące go dane oraz dane identyfikujące osobę, w imieniu której telefonuje.

2. Jeżeli przedsiębiorca proponuje konsumentowi zawarcie umowy przez telefon, ma obowiązek potwierdzić treść proponowanej umowy utrwaloną na papierze lub innym trwałym nośniku. Oświadczenie konsumenta o zawarciu umowy jest skuteczne, jeżeli zostało utrwalone na papierze lub innym trwałym nośniku po otrzymaniu potwierdzenia od przedsiębiorcy.

Art. 22. 1. Przedsiębiorca ma obowiązek przekazać konsumentowi potwierdzenie zawarcia umowy na odległość na trwałym nośniku w rozsądnym czasie po jej zawarciu, najpóźniej w chwili dostarczenia rzeczy lub przed rozpoczęciem świadczenia usługi. Potwierdzenie obejmuje:

- 1) informacje, o których mowa w art. 13 ust. 1, chyba że przedsiębiorca dostarczył konsumentowi te informacje na trwałym nośniku przed zawarciem umowy;
- 2) informację o udzielonej przez konsumenta zgodzie na dostarczenie treści cyfrowych w okolicznościach powodujących utratę prawa odstąpienia od umowy.

2. Jeżeli na wyraźne żądanie konsumenta wykonywanie usługi albo dostarczanie wody, gazu, energii elektrycznej, gdy nie są one dostarczane w ograniczonej objętości lub w ustalonej ilości, lub energii cieplnej ma się rozpocząć przed upływem terminu do odstąpienia od umowy, przedsiębiorca wymaga od konsumenta złożenia wyraźnego oświadczenia zawierającego takie żądanie.

Art. 23. Informacje, o których mowa w art. 13 ust. 1, stanowią integralną część umowy zawieranej na odległość albo poza lokalem przedsiębiorstwa i mogą być zmienione jedynie za wyraźnym porozumieniem stron.

Art. 24. Jeżeli przedsiębiorca nie spełnił obowiązków informacyjnych dotyczących opłat dodatkowych lub innych kosztów, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 5, lub kosztów zwrotu rzeczy, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 10, konsument nie ponosi tych opłat i kosztów.

Art. 25. Ciężar dowodu spełnienia obowiązków informacyjnych określonych w art. 13 spoczywa na przedsiębiorcy.

Art. 26. 1. Przepisy dotyczące obowiązków informacyjnych przewidziane w niniejszym rozdziale nie uchybiają przepisom ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 47, poz. 278, z 2011 r. Nr 112, poz. 654,

Nr 227, poz. 1367 i Nr 228, poz. 1368) oraz ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2013 r. poz. 1422).

2. W razie rozbieżności między art. 13–24 a przepisami ustaw, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

Rozdział IV

Prawo odstąpienia od umowy

Art. 27. Konsument, który zawarł umowę na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa, może w terminie czternastu dni odstąpić od niej bez podawania przyczyny i bez ponoszenia kosztów, z wyjątkiem kosztów określonych w art. 33, art. 34 ust. 2 i art. 35.

Art. 28. Termin do odstąpienia od umowy rozpoczyna się:

- 1) dla umowy, w wykonaniu której przedsiębiorca wydaje rzecz, będąc zobowiązany do przeniesienia jej własności – od objęcia rzeczy w posiadanie przez konsumenta lub wskazaną przez niego osobę trzecią inną niż przewoźnik, a w przypadku umowy, która:
  - a) obejmuje wiele rzeczy, które są dostarczane osobno, partiami lub w częściach – od objęcia w posiadanie ostatniej rzeczy, partii lub części,
  - b) polega na regularnym dostarczaniu rzeczy przez czas oznaczony – od objęcia w posiadanie pierwszej z rzeczy;
- 2) dla pozostałych umów – od dnia zawarcia umowy.

Art. 29. 1. Jeżeli konsument nie został poinformowany przez przedsiębiorcę o prawie odstąpienia od umowy, prawo do odstąpienia od umowy wygasa po 12 miesiącach od upływu czternastodniowego terminu określonego w art. 27.

2. Jeżeli konsument został poinformowany przez przedsiębiorcę o prawie odstąpienia od umowy przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1, termin do odstąpienia od umowy upływa po 14 dniach od udzielenia konsumentowi informacji o tym prawie.

Art. 30. 1. Konsument może odstąpić od umowy, składając przedsiębiorcy oświadczenie o odstąpieniu od umowy. Oświadczenie można złożyć na formularzu, stanowiącym załącznik nr 2.

2. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie oświadczenia przed jego upływem.

3. Jeżeli przedsiębiorca zapewnia możliwość złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy drogą elektroniczną, konsument może także odstąpić od umowy:

- 1) za pomocą elektronicznego wzoru formularza odstąpienia od umowy, o którym mowa w załączniku nr 2 do ustawy;
- 2) przez złożenie oświadczenia na stronie internetowej przedsiębiorcy.

4. Przedsiębiorca ma obowiązek niezwłocznie przesłać konsumentowi na trwałym nośniku potwierdzenie otrzymania oświadczenia o odstąpieniu od umowy złożonego w sposób, o którym mowa w ust. 3.

Art. 31. 1. W przypadku odstąpienia od umowy zawartej na odległość lub umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa umowę uważa się za niezawartą.

2. Jeżeli konsument złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy zanim przedsiębiorca przyjął jego ofertę, oferta przestaje wiązać.

Art. 32. 1. Przedsiębiorca ma obowiązek niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od otrzymania oświadczenia konsumenta o odstąpieniu od umowy, zwrócić konsumentowi wszystkie dokonane przez niego płatności, w tym koszty dostarczenia.

2. Przedsiębiorca dokonuje zwrotu płatności przy użyciu takiego samego sposobu zapłaty, jakiego użył konsument, chyba że konsument wyraźnie zgodził się na inny sposób zwrotu, który nie wiąże się dla niego z żadnymi kosztami.

3. Jeżeli przedsiębiorca nie zaproponował, że sam odbierze rzecz od konsumenta, może wstrzymać się ze zwrotem płatności otrzymanych od konsumenta do chwili otrzymania rzeczy z powrotem lub dostarczenia przez konsumenta dowodu jej odesłania, w zależności od tego, które zdarzenie nastąpi wcześniej.

Art. 33. Jeżeli konsument wybrał sposób dostarczenia rzeczy inny niż najtańszy zwykły sposób dostarczenia oferowany przez przedsiębiorcę, przedsiębiorca nie jest zobowiązany do zwrotu konsumentowi poniesionych przez niego dodatkowych kosztów.

Art. 34. 1. Konsument ma obowiązek zwrócić rzecz przedsiębiorcy lub przekazać ją osobie upoważnionej przez przedsiębiorcę do odbioru niezwłocznie, jednak nie później niż 14 dni od dnia, w którym odstąpił od umowy, chyba że przedsiębiorca zaproponował, że sam odbierze rzecz. Do zachowania terminu wystarczy odesłanie rzeczy przed jego upływem.

2. Konsument ponosi tylko bezpośrednie koszty zwrotu rzeczy, chyba że przedsiębiorca zgodził się je ponieść lub nie poinformował konsumenta o konieczności poniesienia tych kosztów.

3. Jeżeli umowę zawarto poza lokalem przedsiębiorstwa a rzecz dostarczona konsumentowi do miejsca, w którym zamieszkuje w chwili zawarcia umowy, przedsiębiorca jest zobowiązany do odebrania rzeczy na swój koszt, gdy ze względu na charakter rzeczy nie można jej odesłać w zwykły sposób pocztą.

4. Konsument ponosi odpowiedzialność za zmniejszenie wartości rzeczy będące wynikiem korzystania z niej w sposób wykraczający poza konieczny do stwierdzenia charakteru, cech i funkcjonowania rzeczy, chyba że przedsiębiorca nie poinformował konsumenta o prawie odstąpienia od umowy zgodnie z wymaganiami art. 13 ust. 1 pkt 9.

Art. 35. 1. Jeżeli konsument wykonuje prawo odstąpienia od umowy po zgłoszeniu żądania zgodnie z art. 16 ust. 3 i art. 22 ust. 2, ma obowiązek zapłaty za świadczenia spełnione do chwili odstąpienia od umowy.

2. Kwotę zapłaty oblicza się proporcjonalnie do zakresu spełnionego świadczenia, z uwzględnieniem uzgodnionej w umowie ceny lub wynagrodzenia. Jeżeli cena lub wynagrodzenie są nadmierne, podstawą obliczenia tej kwoty jest wartość rynkowa spełnionego świadczenia.

Art. 36. Konsument nie ponosi kosztów:

- 1) świadczenia usług, dostarczania wody, gazu lub energii elektrycznej w przypadku, gdy nie są one oferowane w ograniczonej objętości lub w ustalonej ilości, lub energii cieplnej, w całości lub w części, za czas do odstąpienia od umowy, jeżeli:
  - a) przedsiębiorca nie poinformował konsumenta o prawie odstąpienia od umowy i skutkach jego wykonania zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 9 lub
  - b) konsument nie żądał spełnienia świadczenia przed upływem terminu do odstąpienia od umowy zgodnie z art. 16 ust. 3 i art. 22 ust. 2;
- 2) dostarczania treści cyfrowych, które nie są zapisane na nośniku materialnym, jeżeli:
  - a) konsument nie wyraził zgody na spełnienie świadczenia przed upływem terminu do odstąpienia od umowy, lub
  - b) konsument nie został poinformowany o utracie przysługującego mu prawa odstąpienia od umowy w chwili udzielania takiej zgody; lub
  - c) przedsiębiorca nie dostarczył potwierdzenia zgodnie z art. 16 ust. 1 i art. 22 ust. 1.

Art. 37. 1. W chwili odstąpienia przez konsumenta od umowy zawartej na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa wygasają powiązane z nią umowy dodatkowe zawarte przez konsumenta, jeżeli na ich podstawie świadczenie jest spełniane przez przedsiębiorcę lub

osobę trzecią na podstawie porozumienia z przedsiębiorcą. Konsument nie ponosi kosztów związanych z wygaśnięciem tych umów, z wyjątkiem kosztów określonych w art. 33, art. 34 ust. 2 i art. 35.

2. Jeżeli umowa dodatkowa została zawarta z osobą trzecią, przedsiębiorca informuje tę osobę o odstąpieniu przez konsumenta od umowy.

Art. 38. Prawo odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość nie przysługuje konsumentowi w odniesieniu do:

- 1) umowy o świadczenie usług, jeżeli przedsiębiorca wykonał w pełni usługę za wyraźną zgodą konsumenta, który został poinformowany przed rozpoczęciem świadczenia, że po spełnieniu świadczenia przez przedsiębiorcę utraci prawo odstąpienia od umowy;
- 2) umowy, w której cena lub wynagrodzenie zależy od wahań na rynku finansowym, nad którymi przedsiębiorca nie sprawuje kontroli, i które mogą wystąpić przed upływem terminu do odstąpienia od umowy;
- 3) umowy, w której przedmiotem świadczenia jest rzecz nieprefabrykowana, wyprodukowana według specyfikacji konsumenta lub służąca zaspokojeniu jego zindywidualizowanych potrzeb;
- 4) umowy, w której przedmiotem świadczenia jest rzecz ulegająca szybkiemu zepsuciu lub mająca krótki termin przydatności do użycia;
- 5) umowy, w której przedmiotem świadczenia jest rzecz dostarczana w zapieczętowanym opakowaniu, której po otwarciu opakowania nie można zwrócić ze względu na ochronę zdrowia lub ze względów higienicznych, jeżeli opakowanie zostało otwarte po dostarczeniu;
- 6) umowy, w której przedmiotem świadczenia są rzeczy, które po dostarczeniu, ze względu na swój charakter, zostają nierozłącznie połączone z innymi rzeczami;
- 7) umowy, w której przedmiotem świadczenia są napoje alkoholowe, których cena została uzgodniona przy zawarciu umowy sprzedaży, a których dostarczenie może nastąpić dopiero po upływie 30 dni i których wartość zależy od wahań na rynku, nad którymi przedsiębiorca nie ma kontroli;
- 8) umowy, w której konsument wyraźnie żądał, aby przedsiębiorca do niego przyjechał w celu dokonania pilnej naprawy lub konserwacji. Jeżeli przedsiębiorca świadczy dodatkowo inne usługi niż te, których wykonania konsument żądał, lub dostarcza rzeczy inne niż części zamienne niezbędne do wykonania naprawy lub konserwacji, prawo

odstąpienia od umowy przysługuje konsumentowi w odniesieniu do dodatkowych usług lub rzeczy;

- 9) umowy, w której przedmiotem świadczenia są nagrania dźwiękowe lub wizualne albo programy komputerowe dostarczane w zapieczętowanym opakowaniu, jeżeli opakowanie zostało otwarte po dostarczeniu;
- 10) umowy o dostarczanie gazet, periodyków lub czasopism, z wyjątkiem umowy o prenumeratę;
- 11) umowy zawartej na aukcji publicznej;
- 12) umowy najmu budynku lub lokalu do celów innych niż mieszkalne, przewozu rzeczy, najmu samochodów, gastronomii, usług związanych z wypoczynkiem, jeżeli w umowie oznaczono dzień lub okres świadczenia usługi;
- 13) umowy o dostarczanie treści cyfrowych, które nie są zapisane na nośniku materialnym, jeżeli spełnianie świadczenia rozpoczęło się za wyraźną zgodą konsumenta przed upływem terminu do odstąpienia od umowy i po poinformowaniu go przez przedsiębiorcę o utracie prawa odstąpienia od umowy.

Rozdział V

Umowy dotyczące usług finansowych zawierane na odległość

Art. 39. 1. Najpóźniej w chwili złożenia propozycji zawarcia umowy z konsumentem przedsiębiorca jest obowiązany poinformować konsumenta w sposób jasny i zrozumiały, wskazujący na zamiar zawarcia umowy i odpowiadający rodzajowi użytego środka porozumiewania się na odległość o:

- 1) imieniu i nazwisku (nazwie), adresie zamieszkania (siedziby) przedsiębiorcy, organie, który zarejestrował działalność gospodarczą przedsiębiorcy, a także numerze, pod którym przedsiębiorca został zarejestrowany, a w przypadku gdy działalność przedsiębiorcy wymaga uzyskania zezwolenia – danych dotyczących instytucji udzielającej zezwolenia;
- 2) imieniu i nazwisku (nazwie), adresie zamieszkania (siedziby) na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiciela przedsiębiorcy, o ile taki występuje;
- 3) imieniu i nazwisku (nazwie), adresie zamieszkania (siedziby) podmiotu innego niż przedsiębiorca świadczący usługi finansowe na odległość, w tym operatora środków porozumiewania się na odległość, oraz charakterze, w jakim podmiot ten występuje wobec konsumenta i tego przedsiębiorcy;

- 4) istotnych właściwościach świadczenia i jego przedmiotu;
- 5) cenie lub wynagrodzeniu obejmujących wszystkie ich składniki, w tym opłaty i podatki, a w przypadku niemożności określenia dokładnej ceny lub wynagrodzenia – podstawie obliczenia ceny lub wynagrodzenia umożliwiającej konsumentowi dokonanie ich weryfikacji;
- 6) ryzyku związanym z usługą finansową, jeżeli wynika ono z jej szczególnych cech lub charakteru czynności, które mają być wykonane lub jeżeli cena bądź wynagrodzenie zależą wyłącznie od ruchu cen na rynku finansowym;
- 7) zasadach zapłaty ceny lub wynagrodzenia;
- 8) kosztach oraz terminie i sposobie świadczenia usługi;
- 9) prawie oraz sposobie odstąpienia od umowy, o którym mowa w art. 40 ust. 1 i 2, albo wskazaniu, że prawo takie nie przysługuje, oraz wysokości ceny lub wynagrodzenia, które konsument jest obowiązany zapłacić w przypadku określonym w art. 40 ust. 4;
- 10) dodatkowych kosztach ponoszonych przez konsumenta wynikających z korzystania ze środków porozumiewania się na odległość, jeżeli mogą one wystąpić;
- 11) terminie, w jakim oferta lub informacja o cenie albo wynagrodzeniu mają charakter wiążący;
- 12) minimalnym okresie, na jaki ma być zawarta umowa o świadczenia ciągłe lub okresowe;
- 13) miejscu i sposobie składania reklamacji;
- 14) możliwości pozasądowego rozstrzygnięcia sporów wynikających z umowy;
- 15) prawie wypowiedzenia umowy, o którym mowa w art. 42, oraz skutkach tego wypowiedzenia, w tym o karach umownych;
- 16) istnieniu funduszu gwarancyjnego lub innych systemów gwarancyjnych, jeżeli takie istnieją;
- 17) języku stosowanym w relacjach przedsiębiorcy z konsumentem;
- 18) prawie właściwym państwa, które stanowi podstawę stosunków przedsiębiorcy z konsumentem przed zawarciem umowy na odległość oraz prawie właściwym do zawarcia i wykonania umowy;
- 19) sądzie właściwym do rozstrzygnięcia sporów związanych z wykonywaniem umowy;
- 20) żądaniu od konsumenta oświadczenia o poddaniu się egzekucji, stanowiącego podstawę do wystawienia przez bank bankowego tytułu egzekucyjnego stosownie do przepisów

ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2012 r. poz. 1376, z późn. zm.⁵⁾).

2. W wypadku przekazywania konsumentowi informacji w formie głosowych komunikatów telefonicznych nie stosuje się przepisów ust. 1 pkt 6–8 oraz pkt 10–20, jeżeli konsument udzieli na to wyraźnej zgody. Przedsiębiorca jest obowiązany zamieścić w komunikacie informacje o prawie konsumenta do żądania przedstawienia informacji, o których mowa w tych przepisach oraz o sposobie ich uzyskania.

3. Przedsiębiorca jest obowiązany do przekazania konsumentowi informacji, o których mowa w ust. 1, utrwalonych na papierze lub innym trwałym nośniku dostępnym dla konsumenta, przed zawarciem umowy, a gdy umowa jest na życzenie konsumenta zawierana z zastosowaniem środka porozumiewania się na odległość, który na to nie pozwala – niezwłocznie po jej zawarciu.

4. W czasie trwania umowy konsument ma prawo żądać potwierdzenia jej treści na piśmie. Konsument ma także prawo żądać zmiany środka porozumiewania się na odległość, chyba że stosowanie takiego środka nie jest przewidziane w umowie lub nie odpowiada on charakterowi świadczonej usługi.

5. Obowiązek określony w ust. 1 nie dotyczy jednorazowych świadczeń, które same są spełniane przy użyciu środków porozumiewania się na odległość i za które fakturę wystawia osoba fizyczna lub prawna, która w ramach swojego przedsiębiorstwa udostępnia co najmniej jeden środek porozumiewania się na odległość dostępny dla konsumenta i przedsiębiorcy (operator środków porozumiewania się), z wyjątkiem jednak informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

6. Obowiązek określony w ust. 1 nie dotyczy poszczególnych czynności (umów szczegółowych) wynikających z umowy (umowy ramowej).

7. W wypadku wykonywania poszczególnych czynności o tym samym charakterze pomiędzy tymi samymi stronami, jeżeli czynności te nie wynikają z wcześniej zawartej umowy (umowy ramowej), obowiązek określony w ust. 1 dotyczy tylko pierwszej z tych czynności. Jeżeli w ciągu roku od dnia wykonania pierwszej czynności nie wykonano żadnej czynności o tym samym charakterze pomiędzy tymi samymi stronami, to do pierwszej czynności wykonanej po tym czasie stosuje się ust. 1.

---

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 1385 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 777, 1036 i 1289.

8. Obowiązek określony w ust. 1 uważa się za spełniony, jeżeli przedsiębiorca przekazał konsumentowi informacje zgodnie ze wzorem określonym w formularzu informacyjnym, o którym mowa odpowiednio w art. 14 lub art. 19 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126, poz. 715, Nr 165, poz. 984 i Nr 201, poz. 1181 oraz z 2012 r. poz. 1193).

Art. 40. 1. Konsument, który zawarł na odległość umowę o usługi finansowe, może od niej odstąpić bez podania przyczyn, składając stosowne oświadczenie na piśmie, w terminie czternastu dni od dnia zawarcia umowy lub od dnia potwierdzenia informacji, o którym mowa w art. 39 ust. 3, jeżeli jest to termin późniejszy. Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem oświadczenie zostało wysłane. Konsument nie ponosi kosztów związanych z odstąpieniem, z wyjątkiem kosztów, o których mowa w ust. 4.

2. W wypadku umów ubezpieczenia termin, w którym konsument może odstąpić od umowy, wynosi trzydzieści dni od dnia poinformowania go o zawarciu umowy lub od dnia potwierdzenia informacji, o którym mowa w art. 39 ust. 3, jeżeli jest to termin późniejszy. Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem oświadczenie zostało wysłane.

3. W wypadku odstąpienia od umowy, umowa jest uważana za niezawartą, a konsument jest zwolniony z wszelkich zobowiązań. To, co strony świadczyły, ulega zwrotowi w stanie niezmienionym, chyba że zmiana była konieczna w granicach zwykłego zarządu, w terminie trzydziestu dni:

- 1) od odstąpienia od umowy – w przypadku świadczeń konsumenta albo
- 2) od otrzymania oświadczenia o odstąpieniu od umowy – w przypadku świadczeń przedsiębiorcy.

4. W wypadku rozpoczętego za zgodą konsumenta świadczenia usług przed upływem terminów, o których mowa w ust. 1 lub 2, przedsiębiorca może żądać zapłaty ceny lub wynagrodzenia za usługę rzeczywiście wykonaną.

5. Przedsiębiorca nie może żądać zapłaty, o której mowa w ust. 4, jeżeli rozpoczął świadczenie usług bez zgody konsumenta, a także jeżeli nie wskazał, zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 9, wysokości ceny lub wynagrodzenia, które konsument jest obowiązany zapłacić w wypadku, o którym mowa w ust. 4.

6. Prawo do odstąpienia od umowy nie przysługuje konsumentowi w wypadkach:

- 1) umów całkowicie wykonanych na żądanie konsumenta przed upływem terminów, o których mowa w ust. 1 i 2;

- 2) umów dotyczących instrumentów rynku pieniężnego, zbywalnych papierów wartościowych, tytułów uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania, sprzedaży papierów wartościowych ze zobowiązaniem do ich odkupu oraz terminowych operacji finansowych; przez terminowe operacje finansowe rozumie się operacje, w których ustalono cenę, kurs, stopę procentową lub indeks, a w szczególności nabywanie walut, papierów wartościowych, złota lub innych metali szlachetnych, towarów lub praw, w tym umowy obliczone tylko na różnice cen, opcje i prawa pochodne, zawarte na umówioną datę lub umówiony termin, w obrocie rynkowym;
- 3) umów ubezpieczenia dotyczących podróży i bagażu lub innych podobnych, jeżeli zawarte zostały na okres krótszy niż trzydzieści dni.

7. Jeżeli do umowy jest dołączona kolejna umowa zawarta na odległość dotycząca usług świadczonych przez przedsiębiorcę lub podmiot inny niż przedsiębiorca na podstawie porozumienia pomiędzy tym podmiotem a przedsiębiorcą, odstąpienie od umowy zawartej na odległość dotyczącej usług finansowych jest skuteczne także wobec tej kolejnej umowy.

Art. 41. Jeżeli przedsiębiorca nie dopełni obowiązków określonych w art. 39 ust. 1–3, konsument ma prawo odstąpić od umowy w każdym czasie bez konieczności ponoszenia kosztów należnych przedsiębiorcy.

Art. 42. Jeżeli czas trwania umowy nie jest oznaczony, każda ze stron może ją wypowiedzieć bez wskazania przyczyn, z zachowaniem terminu miesięcznego, chyba że strony zastrzegły krótszy termin wypowiedzenia.

Art. 43. 1. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do usług polegających na gromadzeniu środków pieniężnych i ich lokowaniu, z przeznaczeniem na wypłatę członkom otwartego funduszu emerytalnego lub uczestnikom pracowniczego funduszu emerytalnego po osiągnięciu przez nich wieku emerytalnego w rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 989 i 1289) i ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz. U. Nr 116, poz. 1207, z późn. zm.⁶⁾).

2. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do odstąpienia od umowy o kredyt konsumencki zawartej na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa.

---

⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 143, poz. 1202, z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, z 2008 r. Nr 220, poz. 1432, z 2010 r. Nr 18, poz. 98, z 2011 r. Nr 75, poz. 398 i Nr 171, poz. 1016 oraz z 2013 r. poz. 1289.

3. Przepisów art. 39 ust. 1 pkt 1–4, 12–15, 17 i 19 nie stosuje się do usług płatniczych w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. Nr 199, poz. 1175, z późn. zm.⁷⁾).

Rozdział VI

Przepisy zmieniające i przejściowe

Art. 44. W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 22¹ otrzymuje brzmienie:

„Art. 22¹. § 1. Za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

§ 2. Przepisy o ochronie konsumentów stosuje się również do osoby fizycznej, która dokonując czynności związanej z prowadzoną działalnością gospodarczą lub zawodową, działa także w celu niezwiązanym z tą działalnością i cel ten przeważa.”;

2) w księdze trzeciej tytule III przed art. 384 dodaje się art. 383¹ w brzmieniu:

„Art. 383¹. Przedsiębiorca nie może żądać od konsumenta opłaty za skorzystanie z określonego sposobu zapłaty przewyższającej poniesione przez siebie koszty w związku z tym sposobem zapłaty.”;

3) po art. 454 dodaje się art. 454¹ w brzmieniu:

„Art. 454¹. Jeżeli przedsiębiorca jest obowiązany przesłać rzecz konsumentowi do oznaczonego miejsca, miejsce to uważa się za miejsce spełnienia świadczenia. Zastrzeżenie przeciwne jest nieważne.”;

---

⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2011 r. Nr 291, poz. 1707, z 2012 r. poz. 855 i 1165 oraz z 2013 r. poz. 1036.

⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450 i Nr 145, poz. 1638, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1176, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592 i Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1692, Nr 172, poz. 1804 i Nr 281, poz. 2783, z 2005 r. Nr 48, poz. 462, Nr 157, poz. 1316 i Nr 172, poz. 1438, z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 164, poz. 1166, z 2007 r. Nr 80, poz. 538, Nr 82, poz. 557 i Nr 181, poz. 1287, z 2008 r. Nr 116, poz. 731, Nr 163, poz. 1012, Nr 220, poz. 1425 i 1431 i Nr 228, poz. 1506, z 2009 r. Nr 42, poz. 341, Nr 79, poz. 662 i Nr 131, poz. 1075, z 2010 r. Nr 40, poz. 222 i Nr 155, poz. 1037, z 2011 r. Nr 80, poz. 432, Nr 85, poz. 458 i Nr 230, poz. 1370 oraz z 2013 r. poz. 1289, 1428 i 1439.

- 4) po art. 492 dodaje się art. 492¹ w brzmieniu:

„Art. 492¹. Jeżeli strona obowiązana do spełnienia świadczenia oświadczy, że świadczenia tego nie spełni, druga strona może odstąpić od umowy bez wyznaczenia terminu dodatkowego, także przed nadejściem oznaczonego terminu spełnienia świadczenia.”;

- 5) art. 494 otrzymuje brzmienie:

„Art. 494. § 1. Strona, która odstępuje od umowy wzajemnej, obowiązana jest zwrócić drugiej stronie wszystko, co otrzymała od niej na mocy umowy, a druga strona obowiązana jest to przyjąć. Strona, która odstępuje od umowy, może żądać nie tylko zwrotu tego, co świadczyła, lecz również na zasadach ogólnych naprawienia szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania.

§ 2. Zwrot świadczenia na rzecz konsumenta powinien nastąpić niezwłocznie.”;

- 6) uchyla się art. 535¹;

- 7) po art. 543 dodaje się art. 543¹ w brzmieniu:

„Art. 543¹. § 1. Jeżeli kupującym jest konsument, sprzedawca obowiązany jest niezwłocznie wydać rzecz kupującemu, nie później niż trzydzieści dni od dnia zawarcia umowy, chyba że umowa stanowi inaczej.

§ 2. W razie opóźnienia sprzedawcy kupujący może wyznaczyć dodatkowy termin do wydania rzeczy, a po jego bezskutecznym upływie może od umowy odstąpić. Przepisy art. 492, art. 492¹ i art. 494 stosuje się.”;

- 8) art. 546 otrzymuje brzmienie:

„Art. 546. § 1. Sprzedawca obowiązany jest przed zawarciem umowy udzielić kupującemu potrzebnych wyjaśnień o stosunkach prawnych i faktycznych dotyczących rzeczy sprzedanej.

§ 2. Sprzedawca obowiązany jest wydać posiadane przez siebie dokumenty, które dotyczą rzeczy. Jeżeli treść takiego dokumentu dotyczy także innych rzeczy, sprzedawca obowiązany jest wydać uwierzytelniony wyciąg z dokumentu. Ponadto, jeżeli jest to potrzebne do należytego korzystania z rzeczy zgodnie z jej przeznaczeniem, sprzedawca obowiązany jest załączyć instrukcję i udzielić wyjaśnień dotyczących sposobu korzystania z rzeczy.”;

- 9) po art. 546 dodaje się art. 546¹ w brzmieniu:

„Art. 546¹. § 1. Jeżeli kupującym jest konsument, sprzedawca jest obowiązany udzielić mu przed zawarciem umowy jasnych, zrozumiałych i niewprowadzających

w błąd informacji w języku polskim, wystarczających do prawidłowego i pełnego korzystania z rzeczy sprzedanej. W szczególności należy podać: rodzaj rzeczy, określenie jej producenta lub importera i kraj pochodzenia, znak bezpieczeństwa i znak zgodności wymagane przez odrębne przepisy, informacje o dopuszczeniu do obrotu w Rzeczypospolitej Polskiej oraz, stosownie do rodzaju rzeczy, określenie jego energochłonności, a także inne dane wskazane w odrębnych przepisach.

§ 2. Jeżeli rzecz jest sprzedawana w opakowaniu jednostkowym lub w zestawie, informacje, o których mowa w § 1, powinny znajdować się na rzeczy sprzedanej lub być z nią trwale połączone. W pozostałych przypadkach sprzedawca jest obowiązany umieścić w miejscu sprzedaży informację, która może być ograniczona do rodzaju rzeczy, jej głównej cechy użytkowej oraz wskazania producenta lub importera i kraju pochodzenia rzeczy.

§ 3. Sprzedawca jest obowiązany zapewnić w miejscu sprzedaży odpowiednie warunki techniczno-organizacyjne umożliwiające dokonanie wyboru rzeczy sprzedanej i sprawdzenie jej jakości, kompletności oraz funkcjonowania głównych mechanizmów i podstawowych podzespołów.

§ 4. Na żądanie kupującego sprzedawca jest obowiązany wyjaśnić znaczenie poszczególnych postanowień umowy.

§ 5. Sprzedawca jest obowiązany wydać kupującemu wraz z rzeczą sprzedaną wszystkie elementy jej wyposażenia oraz sporządzone w języku polskim instrukcje obsługi, konserwacji i inne dokumenty wymagane przez odrębne przepisy.”;

10) art. 548 otrzymuje brzmienie:

„Art. 548. § 1. Z chwilą wydania rzeczy sprzedanej przechodzą na kupującego korzyści i ciężary związane z rzeczą oraz niebezpieczeństwo przypadkowej utraty lub uszkodzenia rzeczy (przejście niebezpieczeństwa).

§ 2. Jeżeli strony zastrzegły inną chwilę przejścia korzyści i ciężarów, poczytuje się w razie wątpliwości, że niebezpieczeństwo przypadkowej utraty lub uszkodzenia rzeczy przechodzi na kupującego z tą samą chwilą.

§ 3. Jeżeli rzecz sprzedana ma zostać przesłana przez sprzedawcę kupującemu będącemu konsumentem, niebezpieczeństwo przypadkowej utraty lub uszkodzenia rzeczy przechodzi na kupującego z chwilą jej wydania kupującemu. Za wydanie rzeczy uważa się jej powierzenie przez sprzedawcę przewoźnikowi, jeżeli sprzedawca nie miał

wpływu na wybór przewoźnika przez kupującego. Postanowienia mniej korzystne dla kupującego są nieważne.”;

11) art. 555 otrzymuje brzmienie:

„Art. 555. Przepisy o sprzedaży rzeczy stosuje się odpowiednio do sprzedaży energii, praw, wody oraz do umów o dostarczanie treści cyfrowych.”;

12) art. 556 otrzymuje brzmienie:

„Art. 556. Sprzedawca jest odpowiedzialny z tytułu rękojmi, jeżeli rzecz sprzedana ma wadę fizyczną lub prawną.”;

13) po art. 556 dodaje się art. 556¹–556³ w brzmieniu:

„Art. 556¹. § 1. Wada fizyczna polega na niezgodności rzeczy sprzedanej z umową. W szczególności rzecz sprzedana jest niezgodna z umową, jeżeli:

- 1) nie ma właściwości, które rzecz tego rodzaju powinna mieć ze względu na cel w umowie oznaczony albo wynikający z okoliczności lub z przeznaczenia;
- 2) nie ma właściwości, o których istnieniu sprzedawca zapewnił kupującego, w tym przedstawiając próbkę lub wzór;
- 3) nie nadaje się do celu, o którym kupujący poinformował sprzedawcę przy zawarciu umowy, a sprzedawca nie zgłosił zastrzeżenia co do takiego jej przeznaczenia;
- 4) została kupującemu wydana w stanie niezupełnym.

§ 2. Jeżeli kupującym jest konsument, na równi z zapewnieniem sprzedawcy traktuje się publiczne zapewnienia producenta lub jego przedstawiciela, osoby, która wprowadza rzecz do obrotu w zakresie swojej działalności gospodarczej, oraz osoby, która przez umieszczenie na rzeczy sprzedanej swojej nazwy, znaku towarowego lub innego oznaczenia odróżniającego przedstawia się jako producent.

§ 3. Rzecz sprzedana ma wadę także w razie nieprawidłowego jej zamontowania i uruchomienia, jeżeli czynności te zostały wykonane przez sprzedawcę lub osobę trzecią, za którą sprzedawca ponosi odpowiedzialność, albo przez kupującego, który postąpił według instrukcji otrzymanej od sprzedawcy.

Art. 556². Jeżeli kupującym jest konsument, a wada została stwierdzona przed upływem roku od wydania rzeczy sprzedanej, domniemywa się, że wada lub jej przyczyna istniała w chwili przejścia niebezpieczeństwa na kupującego.

Art. 556³. Sprzedawca jest odpowiedzialny względem kupującego, jeżeli rzecz sprzedana stanowi własność osoby trzeciej albo jeżeli jest obciążona prawem osoby trzeciej; a także jeżeli ograniczenie w korzystaniu lub rozporządzaniu rzeczą wynika

z decyzji lub orzeczenia właściwego organu. W razie sprzedaży prawa sprzedawca jest odpowiedzialny także za istnienie prawa (wada prawna).”;

14) art. 557–561 otrzymują brzmienie:

„Art. 557. § 1. Sprzedawca jest zwolniony od odpowiedzialności z tytułu rękojmi, jeżeli kupujący wiedział o wadzie w chwili zawarcia umowy.

§ 2. Gdy przedmiotem sprzedaży są rzeczy oznaczone tylko co do gatunku albo rzeczy mające powstać w przyszłości, sprzedawca jest zwolniony od odpowiedzialności z tytułu rękojmi, jeżeli kupujący wiedział o wadzie w chwili wydania rzeczy. Przepisu tego nie stosuje się, gdy kupującym jest konsument.

§ 3. Sprzedawca nie jest odpowiedzialny względem kupującego będącego konsumentem za to, że rzecz sprzedana nie ma właściwości wynikających z publicznych zapewnień, o których mowa w art. 556¹ § 2, jeżeli zapewnień tych nie znał ani, oceniając rozsądnie, nie mógł znać albo nie mogły one mieć wpływu na decyzję kupującego o zawarciu umowy sprzedaży, albo gdy ich treść została sprostowana przed zawarciem umowy sprzedaży.

Art. 558. § 1. Strony mogą odpowiedzialność z tytułu rękojmi rozszerzyć, ograniczyć lub wyłączyć. Jeżeli kupującym jest konsument, ograniczenie lub wyłączenie odpowiedzialności z tytułu rękojmi jest dopuszczalne tylko w wypadkach określonych w przepisach szczególnych.

§ 2. Wyłączenie lub ograniczenie odpowiedzialności z tytułu rękojmi jest bezskuteczne, jeżeli sprzedawca zataił podstępnie wadę przed kupującym.

Art. 559. Sprzedawca jest odpowiedzialny z tytułu rękojmi za wady fizyczne, które istniały w chwili przejścia niebezpieczeństwa na kupującego lub wynikły z przyczyny tkwiącej w rzeczy sprzedanej w tej samej chwili.

Art. 560. § 1. Jeżeli rzecz sprzedana ma wadę, kupujący może żądać obniżenia ceny albo od umowy odstąpić, chyba że sprzedawca niezwłocznie i bez nadmiernych niedogodności dla kupującego wymieni rzecz wadliwą na wolną od wad albo wadę usunie. Ograniczenie to nie ma zastosowania, jeżeli rzecz była już wymieniona lub naprawiana przez sprzedawcę albo sprzedawca nie uczynił zadość obowiązkowi wymiany rzeczy na wolną od wad lub usunięcia wady.

§ 2. Jeżeli kupującym jest konsument, może zamiast zaproponowanego przez sprzedawcę usunięcia wady żądać wymiany rzeczy na wolną od wad albo zamiast wymiany rzeczy żądać usunięcia wady, chyba że doprowadzenie rzeczy do zgodności

z umową w sposób wybrany przez kupującego jest niemożliwe albo wymagałoby nadmiernych kosztów w porównaniu ze sposobem proponowanym przez sprzedawcę. Przy ocenie nadmierności kosztów uwzględnia się wartość rzeczy wolnej od wad, rodzaj i znaczenie stwierdzonej wady, a także bierze się pod uwagę niedogodności, na jakie narażałby kupującego inny sposób zaspokojenia.

§ 3. Obniżona cena powinna pozostawać w takiej proporcji do ceny wynikającej z umowy, w jakiej wartość rzeczy z wadą pozostaje do wartości rzeczy bez wady.

§ 4. Kupujący nie może odstąpić od umowy, jeżeli wada jest nieistotna.

Art. 561. § 1. Jeżeli rzecz sprzedana ma wadę, kupujący może żądać wymiany rzeczy wadliwej na wolną od wad albo usunięcia wady.

§ 2. Sprzedawca jest obowiązany wymienić rzecz wadliwą na wolną od wad lub usunąć wadę w rozsądnym czasie bez nadmiernych niedogodności dla kupującego.

§ 3. Sprzedawca może odmówić zadośćuczynieniu żądaniu kupującego, jeżeli doprowadzenie do zgodności z umową rzeczy wadliwej w sposób wybrany przez kupującego jest niemożliwe lub w porównaniu z drugim możliwym sposobem doprowadzenia do zgodności z umową wymagałoby nadmiernych kosztów. Jeżeli kupującym jest przedsiębiorca, sprzedawca może odmówić wymiany rzeczy wadliwej na wolną od wad lub usunięcia wady także wtedy, gdy koszty zadośćuczynienia temu obowiązkowi przewyższają cenę rzeczy sprzedanej.”;

15) po art. 561 dodaje się art. 561¹–561⁵ w brzmieniu:

„Art. 561¹. § 1. Jeżeli rzecz wadliwa została zamontowana, kupujący może żądać od sprzedawcy demontażu i ponownego zamontowania po dokonaniu wymiany na wolną od wad lub usunięciu wady. W razie niewykonania tego obowiązku przez sprzedawcę kupujący jest upoważniony do dokonania tych czynności na koszt i niebezpieczeństwo sprzedawcy.

§ 2. Sprzedawca może odmówić demontażu i ponownego zamontowania, jeżeli koszt tych czynności przewyższa cenę rzeczy sprzedanej. Jeżeli kupującym jest konsument, może on żądać od sprzedawcy demontażu i ponownego zamontowania, jest obowiązany jednak ponieść część związanych z tym kosztów przewyższających cenę rzeczy sprzedanej albo może żądać od sprzedawcy zapłaty części kosztów demontażu i ponownego zamontowania, do wysokości ceny rzeczy sprzedanej.

Art. 561². § 1. Kupujący, który wykonuje uprawnienia z tytułu rękojmi, jest obowiązany na koszt sprzedawcy dostarczyć rzecz wadliwą do miejsca oznaczonego

w umowie sprzedaży, a gdy takiego miejsca nie określono w umowie – do miejsca, w którym rzecz została wydana kupującemu.

§ 2. Jeżeli ze względu na rodzaj rzeczy lub sposób jej zamontowania dostarczenie rzeczy przez kupującego byłoby nadmiernie utrudnione, kupujący obowiązany jest udostępnić rzecz sprzedawcy w miejscu, w którym rzecz się znajduje.

§ 3. Przepisy § 1 i § 2 stosuje się do zwrotu rzeczy w razie odstąpienia od umowy i wymiany rzeczy na wolną od wad.

Art. 561³. Z zastrzeżeniem art. 561¹ § 2 koszty wymiany lub naprawy ponosi sprzedawca. W szczególności obejmuje to koszty: demontażu i dostarczenia rzeczy, robocizny, materiałów oraz koszty ponownego zamontowania i uruchomienia.

Art. 561⁴. Sprzedawca obowiązany jest przyjąć od kupującego rzecz wadliwą w razie wymiany rzeczy na wolną od wad lub odstąpienia od umowy.

Art. 561⁵. Jeżeli kupujący będący konsumentem zażądał wymiany lub usunięcia wady albo obniżenia ceny, a sprzedawca nie ustosunkował się do tego żądania w terminie 14 dni, uważa się, że żądanie to uznał za uzasadnione.”;

16) art. 563 i art. 564 otrzymują brzmienie:

„Art. 563. § 1. Przy sprzedaży między przedsiębiorcami kupujący traci uprawnienia z tytułu rękojmi, jeżeli nie zbadał rzeczy w czasie i w sposób przyjęty przy rzeczach tego rodzaju i nie zawiadomił niezwłocznie sprzedawcy o wadzie, a w wypadku gdy wada wyszła na jaw dopiero później – jeżeli nie zawiadomił sprzedawcy niezwłocznie po jej stwierdzeniu.

§ 2. Do zachowania powyższego terminu wystarczy przed jego upływem wysłanie zawiadomienia o wadzie.

Art. 564. W wypadkach przewidzianych w art. 563 utrata uprawnień z tytułu rękojmi za wady fizyczne rzeczy nie następuje mimo niezachowania terminów do zbadania rzeczy przez kupującego lub do zawiadomienia sprzedawcy o wadzie, jeżeli sprzedawca wiedział o wadzie albo zapewnił kupującego, że wady nie istnieją.”;

17) art. 566–568 otrzymują brzmienie:

„Art. 566. § 1. Jeżeli z powodu wady fizycznej rzeczy sprzedanej kupujący odstępuje od umowy albo żąda obniżenia ceny, może on żądać naprawienia szkody, którą poniósł przez to, że zawarł umowę, nie wiedząc o istnieniu wady, choćby szkoda była następstwem okoliczności, za które sprzedawca nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności może żądać zwrotu kosztów zawarcia umowy, kosztów odebrania,

przewozu, przechowania i ubezpieczenia rzeczy oraz zwrotu dokonanych nakładów w takim zakresie, w jakim nie odniósł korzyści z tych nakładów. Nie uchybia to przepisom o obowiązku naprawienia szkody na zasadach ogólnych.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio w razie dostarczenia rzeczy wolnych od wad zamiast rzeczy wadliwych albo usunięcia wady przez sprzedawcę.

Art. 567. § 1. Jeżeli sprzedawca dopuszcza się zwłoki z odebraniem rzeczy, kupujący może odesłać rzecz na koszt i niebezpieczeństwo sprzedawcy.

§ 2. W przypadku sprzedaży między przedsiębiorcami kupujący jest uprawniony, a gdy interes sprzedawcy tego wymaga – obowiązany sprzedać rzecz z zachowaniem należytej staranności, jeżeli istnieje niebezpieczeństwo pogorszenia rzeczy. O zamiarze sprzedaży kupujący powinien w miarę możliwości zawiadomić sprzedawcę, w każdym zaś razie powinien wysłać mu zawiadomienie niezwłocznie po dokonaniu sprzedaży. Kupujący może również odesłać rzecz sprzedawcy na jego koszt i niebezpieczeństwo.

Art. 568. § 1. Sprzedawca odpowiada z tytułu rękojmi, jeżeli wada fizyczna zostanie stwierdzona przed upływem dwóch lat od wydania rzeczy kupującemu, a gdy chodzi o wady nieruchomości – przed upływem pięciu lat. Jeżeli kupującym jest konsument a przedmiotem sprzedaży jest używana rzecz ruchoma, odpowiedzialność sprzedawcy może zostać ograniczona, nie mniej niż do roku od wydania rzeczy kupującemu.

§ 2. Roszczenie o usunięcie wady lub wymianę rzeczy sprzedanej na wolną od wad przedawnia się z upływem roku. Jeżeli kupującym jest konsument, termin przedawnienia nie może zakończyć się przed upływem terminu określonego w § 1.

§ 3. W terminach określonych w § 2 kupujący może odstąpić od umowy lub złożyć oświadczenie o obniżeniu ceny z powodu wady rzeczy sprzedanej. Jeżeli kupujący żądał wymiany rzeczy na wolną od wad lub usunięcia wady, termin do odstąpienia od umowy lub złożenia oświadczenia o obniżeniu ceny rozpoczyna się z chwilą bezskutecznego upływu terminu do wymiany rzeczy lub usunięcia wady.

§ 4. W razie dochodzenia przed sądem uprawnienia z rękojmi za wady termin do wykonania innych uprawnień, przysługujących kupującemu z tego tytułu, ulega zawieszeniu do czasu prawomocnego zakończenia postępowania. To samo dotyczy postępowania mediacyjnego, przy czym termin do wykonania innych uprawnień, przysługujących kupującemu, zaczyna biec od dnia odmowy przez sąd zatwierdzenia ugody zawartej przed mediatorem lub bezskutecznego zakończenia mediacji.

§ 5. Upływ terminu do stwierdzenia wady nie wyłącza wykonania uprawnień z tytułu rękojmi, jeżeli sprzedawca wadę podstępnie zataił.”;

18) po art. 568 dodaje się art. 568¹ w brzmieniu:

„Art. 568¹. Jeżeli określony przez sprzedawcę lub producenta termin przydatności rzeczy do użycia kończy się po upływie dwóch lat od dnia wydania rzeczy kupującemu, sprzedawca odpowiada z tytułu rękojmi za wady fizyczne tej rzeczy stwierdzone przed upływem tego terminu. Przepis art. 568 § 5 stosuje się.”;

19) uchyla się art. 570–572;

20) uchyla się art. 572¹;

21) art. 574 otrzymuje brzmienie:

„Art. 574. § 1. Jeżeli z powodu wady prawnej rzeczy sprzedanej kupujący odstąpił od umowy albo złożył oświadczenie o obniżeniu ceny, może on żądać naprawienia szkody, którą poniósł przez to, że zawarł umowę, nie wiedząc o istnieniu wady, choćby szkoda była następstwem okoliczności, za które sprzedawca nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności może żądać zwrotu kosztów zawarcia umowy, kosztów odebrania, przewozu, przechowania i ubezpieczenia rzeczy, zwrotu dokonanych nakładów w takim zakresie, w jakim nie odniósł z nich korzyści, a nie otrzymał ich zwrotu od osoby trzeciej, oraz zwrotu kosztów procesu. Nie uchybia to przepisom o obowiązku naprawienia szkody na zasadach ogólnych.

§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio w razie dostarczenia rzeczy wolnej od wad zamiast rzeczy wadliwej.”;

22) art. 576 otrzymuje brzmienie:

„Art. 576. Do wykonywania uprawnień z tytułu rękojmi za wady prawne rzeczy sprzedanej stosuje się przepisy art. 568 § 2–4, z tym że bieg terminu, o którym mowa w art. 568 § 2, rozpoczyna się od dnia, w którym kupujący dowiedział się o istnieniu wady, a jeżeli kupujący dowiedział się o istnieniu wady dopiero na skutek powództwa osoby trzeciej – od dnia, w którym orzeczenie wydane w sporze z osobą trzecią stało się prawomocne.”;

23) po art. 576 dodaje się dział II¹ w brzmieniu:

„Dział II¹

Roszczenie sprzedawcy w związku z wadliwością rzeczy sprzedanej

Art. 576¹. § 1. Jeżeli rzecz nie miała właściwości, które powinna mieć zgodnie ze swoim przeznaczeniem lub zgodnie z publicznie składanymi zapewnieniami, o których mowa w art. 556¹ § 2, lub została wydana w stanie niepełnym, sprzedawca, który poniósł koszty w wyniku wykonania uprawnień przez konsumenta w związku z zaistnieniem wady fizycznej rzeczy sprzedanej, może żądać naprawienia poniesionej szkody od tego z poprzednich sprzedawców, wskutek którego działania lub zaniechania rzecz stała się wadliwa.

§ 2. Odpowiedzialność określoną w § 1 ponosi także poprzedni sprzedawca, który wiedząc o wadzie rzeczy, nie poinformował o niej kupującego lub sporządził instrukcję montażu i uruchomienia dołączoną do rzeczy, jeżeli wada powstała na skutek zamontowania i uruchomienia rzeczy przez konsumenta zgodnie z tą instrukcją.

§ 3. Sprzedawca może żądać odszkodowania obejmującego zwrot wydatków niezbędnych w celu realizacji uprawnień konsumenta, w szczególności związanych z wymianą lub usunięciem wady rzeczy sprzedanej, jej demontażem, transportem i ponownym zamontowaniem, a ponadto kwotę, o którą została obniżona cena rzeczy, oraz utracone korzyści.

Art. 576². § 1. Roszczenie sprzedawcy przedawnia się z upływem sześciu miesięcy. Bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się z dniem poniesienia kosztów przez sprzedawcę w wyniku wykonania uprawnień przez konsumenta, nie później jednak niż w dniu, w którym sprzedawca powinien wykonać swoje obowiązki wobec konsumenta.

§ 2. Jeżeli sąd oddali powództwo o naprawienie szkody, stwierdzając, że osoba pozwana nie była odpowiedzialna za powstanie wady rzeczy, bieg terminu przedawnienia w stosunku do wszystkich pozostałych sprzedawców nie może zakończyć się przed upływem sześciu miesięcy od dnia, w którym orzeczenie oddalające powództwo stało się prawomocne.

Art. 576³. Przepisy niniejszego działu nie uchybiają innym przepisom o obowiązku naprawienia szkody.

Art. 576⁴. Odpowiedzialności przewidzianej w niniejszym dziale nie można wyłączyć ani ograniczyć.”;

- 24) w księdze III w tytule XI tytuł działu III otrzymuje brzmienie:

„Dział III

Gwarancja przy sprzedaży”;

- 25) art. 577 otrzymuje brzmienie:

„Art. 577. § 1. Udzielenie gwarancji następuje przez złożenie oświadczenia gwarancyjnego, które określa obowiązki gwaranta i uprawnienia kupującego w przypadku, gdy rzecz sprzedana nie ma właściwości określonych w tym oświadczeniu. Oświadczenie gwarancyjne może zostać złożone w reklamie.

§ 2. Obowiązki gwaranta mogą w szczególności polegać na zwrocie zapłaconej ceny, wymianie rzeczy bądź jej naprawie oraz zapewnieniu innych usług.

§ 3. Jeżeli została udzielona gwarancja co do jakości rzeczy sprzedanej, poczytuje się w razie wątpliwości, że gwarant jest obowiązany do usunięcia wady fizycznej rzeczy lub do dostarczenia rzeczy wolnej od wad, o ile wady te ujawnią się w ciągu terminu określonego w oświadczeniu gwarancyjnym.

§ 4. Jeżeli nie zastrzeżono innego terminu, termin gwarancji wynosi jeden rok licząc od dnia, kiedy rzecz została kupującemu wydana.”;

- 26) po art. 577 dodaje się art. 577¹ i art. 577² w brzmieniu:

„Art. 577¹. § 1. Oświadczenie gwarancyjne powinno być sformułowane w sposób jasny i zrozumiały, a gdy rodzaj informacji na to pozwala – w powszechnie zrozumiałej formie graficznej. Jeżeli rzecz jest wprowadzana do obrotu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, oświadczenie gwarancyjne powinno być sporządzone w języku polskim. Wymagania używania języka polskiego nie stosuje się do nazw własnych, znaków towarowych, nazw handlowych, oznaczeń pochodzenia towarów oraz zwyczajowo stosowanej terminologii naukowej i technicznej.

§ 2. Oświadczenie gwarancyjne zawiera podstawowe informacje potrzebne do wykonywania uprawnień z gwarancji, w szczególności nazwę i adres gwaranta lub jego przedstawiciela w Rzeczypospolitej Polskiej, czas trwania i terytorialny zasięg ochrony gwarancyjnej, uprawnienia przysługujące w razie stwierdzenia wady, a także stwierdzenie, że gwarancja nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z przepisów o rękojmi za wady rzeczy sprzedanej.

§ 3. Uchybienie wymaganiom określonym w § 1 i § 2 nie wpływa na ważność oświadczenia gwarancyjnego i nie pozbawia wynikających z niego uprawnień.

Art. 577². § 1. Uprawniony z gwarancji może żądać od gwaranta wydania oświadczenia gwarancyjnego utrwalonego na papierze lub innym trwałym nośniku (dokument gwarancyjny).

§ 2. Sprzedawca wydaje kupującemu wraz z rzeczą sprzedaną dokument gwarancyjny. Powinien także sprawdzić zgodność znajdujących się na rzeczy oznaczeń z danymi zawartymi w dokumencie gwarancyjnym oraz stan plomb i innych umieszczonych na rzeczy zabezpieczeń.”;

27) art. 579 otrzymuje brzmienie:

„Art. 579. § 1. Kupujący może wykonywać uprawnienia z tytułu rękojmi za wady fizyczne rzeczy niezależnie od uprawnień wynikających z gwarancji.

§ 2. Wykonanie uprawnień z gwarancji nie wpływa na odpowiedzialność sprzedawcy z tytułu rękojmi.

§ 3. Jednakże w razie wykonywania przez kupującego uprawnień z gwarancji bieg terminu do wykonania uprawnień z rękojmi ulega zawieszeniu z dniem zawiadomienia sprzedawcy o wadzie. Termin ten biegnie dalej od dnia odmowy przez gwaranta wykonania obowiązków wynikających z gwarancji albo bezskutecznego upływu czasu na ich wykonanie.”;

28) art. 580 otrzymuje brzmienie:

„Art. 580. § 1. Kto wykonuje uprawnienia wynikające z gwarancji, powinien dostarczyć rzecz na koszt gwaranta do miejsca wskazanego w gwarancji lub do miejsca, w którym rzecz została wydana przy udzieleniu gwarancji, chyba że z okoliczności wynika, iż wada powinna być usunięta w miejscu, w którym rzecz znajdowała się w chwili ujawnienia wady.

§ 2. Gwarant jest obowiązany wykonać swoje obowiązki w terminie określonym w treści oświadczenia gwarancyjnego, a gdy go nie określono – niezwłocznie, ale nie później niż w terminie 14 dni po dostarczeniu rzeczy przez uprawnionego z gwarancji, oraz dostarczyć mu rzecz na swój koszt do miejsca wskazanego w § 1.

§ 3. Niebezpieczeństwo przypadkowej utraty lub uszkodzenia rzeczy w czasie od wydania jej gwarantowi do jej odebrania przez uprawnionego z gwarancji ponosi gwarant.”;

29) uchyla się art. 605¹;

- 30) uchyla się art. 627¹;
- 31) po art. 636 dodaje się art. 636¹ w brzmieniu:
„Art. 636¹. Jeżeli konsument zamówił dzieło będące rzeczą ruchomą, stosuje się przepisy art. 543¹, art. 546¹ i art. 548.”;
- 32) uchyla się art. 637;
- 33) art. 638 otrzymuje brzmienie:
„Art. 638. § 1. Do odpowiedzialności za wady dzieła stosuje się odpowiednio przepisy o rękojmi przy sprzedaży. Odpowiedzialność przyjmującego zamówienie jest wyłączona, jeżeli wada dzieła powstała z przyczyny tkwiącej w materiale dostarczonym przez zamawiającego.
§ 2. Jeżeli zamawiającemu udzielono gwarancji na wykonane dzieło, przepisy o gwarancji przy sprzedaży stosuje się odpowiednio.”;
- 34) dotychczasową treść art. 770 oznacza się jako § 1 i dodaje § 2 w brzmieniu:
„§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli kupującym jest konsument.”;
- 35) uchyla się art. 770¹.

Art. 45. W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2013 r. poz. 482, 829 i 1247) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) uchyla się art. 138a;
- 2) po art. 139a dodaje się art. 139b w brzmieniu:
„Art. 139b. Kto zawierając umowę z konsumentem nie wypełnia obowiązku udzielania informacji lub dostarczania dokumentu przewidzianego ustawą z dnia .... o prawach konsumenta (Dz. U. ...) lub udziela informacji niepełnych lub nieprawdziwych lub dostarcza dokumenty zawierające informacje niepełne lub nieprawdziwe, podlega karze grzywny.”.

Art. 46. Uchyla się ustawę z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz. U. z 2012 r. poz. 1225).

Art. 47. Uchyla się ustawę z dnia 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej (Dz. U. Nr 141, poz. 1176, z późn. zm.⁹⁾).

---

⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2009 r. Nr 115, poz. 960, z 2011 r. Nr 34, poz. 169 i Nr 80, poz. 432.

Art. 48. W ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800, z późn. zm.³⁾) art. 172 otrzymuje brzmienie:

„Art. 172. 1. Zakazane jest używanie telekomunikacyjnych urządzeń końcowych i automatycznych systemów wywołujących dla celów marketingu bezpośredniego, chyba że abonent lub użytkownik końcowy uprzednio wyraził na to zgodę.

2. Przepis ust. 1 nie narusza zakazów i ograniczeń dotyczących przesyłania niezamówionej informacji handlowej wynikających z odrębnych ustaw.

3. Używanie środków, o których mowa w ust. 1, dla celów marketingu bezpośredniego nie może odbywać się na koszt konsumenta.”.

Art. 49. W ustawie z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Za nieuczciwą praktykę rynkową uznaje się w szczególności praktykę rynkową wprowadzającą w błąd oraz agresywną praktykę rynkową, a także stosowanie sprzecznego z prawem kodeksu dobrych praktyk. Praktyki te nie podlegają ocenie w świetle przesłanek określonych w ust. 1.”;

2) w art. 9 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) żądanie natychmiastowej lub odroczonej zapłaty za produkty bądź zwrotu lub przechowania produktów, które zostały dostarczone przez przedsiębiorcę, ale nie zostały zamówione przez konsumenta;”.

Art. 50. W ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe (Dz. U. Nr 80, poz. 432) w art. 30 w ust. 1 uchyla się pkt 2.

Art. 51. W ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126, poz. 715) w art. 58 uchyla się ust. 2.

Art. 52. Do umów zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 53. Ustawa wchodzi w życie z dniem 13 czerwca 2014 r.

Załączniki
do ustawy
z dnia

Załącznik nr 1

Informacje dotyczące korzystania z prawa odstąpienia od umowy

Wzór pouczenia o odstąpieniu od umowy

Prawo odstąpienia od umowy

Mają Państwo prawo odstąpić od niniejszej umowy w terminie 14 dni bez podania jakiegokolwiek przyczyny.

Termin do odstąpienia od umowy wygasa po upływie 14 dni od dnia [1]

Aby skorzystać z prawa odstąpienia od umowy, muszą Państwo poinformować nas [2] o swojej decyzji o odstąpieniu od niniejszej umowy w drodze jednoznacznego oświadczenia (na przykład pismo wysłane pocztą, faksem lub pocztą elektroniczną).

Mogą Państwo skorzystać z wzoru formularza odstąpienia od umowy, jednak nie jest to obowiązkowe. [3]

Aby zachować termin do odstąpienia od umowy, wystarczy, aby wysłali Państwo informację dotyczącą wykonania przysługującego Państwu prawa odstąpienia od umowy przed upływem terminu do odstąpienia od umowy.

Skutki odstąpienia od umowy

W przypadku odstąpienia od niniejszej umowy zwracamy Państwu wszystkie otrzymane od Państwa płatności, w tym koszty dostarczenia rzeczy (z wyjątkiem dodatkowych kosztów wynikających z wybranego przez Państwa sposobu dostarczenia innego niż najtańszy zwykły sposób dostarczenia oferowany przez nas), niezwłocznie, a w każdym przypadku nie później niż 14 dni od dnia, w którym zostaliśmy poinformowani o Państwa decyzji o wykonaniu prawa odstąpienia od niniejszej umowy. Zwrotu płatności dokonamy przy użyciu takich samych sposobów płatności, jakie zostały przez Państwa użyte w pierwotnej transakcji, chyba że wyraźnie zgodziliście się Państwo na inne rozwiązanie; w każdym przypadku nie poniosą Państwo żadnych opłat w związku z tym zwrotem. [4]

[5]

[6]

Instrukcja wypełniania:

[1] Proszę wpisać jeden z następujących fragmentów tekstu w cudzysłowie:

w przypadku umów o świadczenie usług lub umów, których przedmiotem jest dostarczanie wody, gazu lub energii elektrycznej, w przypadku gdy nie są one dostarczane w ograniczonej objętości lub w ustalonej ilości, dostarczanie energii cieplnej lub dostarczanie treści cyfrowych, które nie są dostarczane na nośniku materialnym: „zawarcia umowy.”;

w przypadku umowy zobowiązującej do przeniesienia własności rzeczy (np. umowy sprzedaży, umowy dostawy lub umowy o dzieło będące rzeczą ruchomą): „w którym weszli Państwo w posiadanie rzeczy lub w którym osoba trzecia inna niż przewoźnik i wskazana przez Państwa weszła w posiadanie rzeczy.”;

w przypadku umowy zobowiązującej do przeniesienia własności wielu rzeczy, które dostarczane są osobno: „w którym weszli Państwo w posiadanie ostatniej z rzeczy lub w którym osoba trzecia inna niż przewoźnik i wskazana przez Państwa weszła w posiadanie ostatniej z rzeczy.”;

w przypadku umowy zobowiązującej do przeniesienia własności rzeczy dostarczanych partiami lub w częściach: „w którym weszli Państwo w posiadanie ostatniej partii lub części lub w którym osoba trzecia inna niż przewoźnik i wskazana przez Państwa weszła w posiadanie ostatniej partii lub części.”;

w przypadku umów o regularne dostarczanie rzeczy przez czas oznaczony: „w którym weszli Państwo w posiadanie pierwszej z rzeczy lub w którym osoba trzecia inna niż przewoźnik i wskazana przez Państwa weszła w posiadanie pierwszej z rzeczy.”.

[2] Proszę wpisać Państwa nazwisko, pełny adres pocztowy oraz, o ile są dostępne, Państwa numer telefonu, numer faksu i adres e-mail.

[3] Jeżeli umożliwiają Państwo konsumentowi wypełnienie i przesłanie informacji o odstąpieniu od umowy drogą elektroniczną na Państwa stronie internetowej, proszę wpisać, co następuje: „Mogą Państwo również wypełnić i przesłać formularz odstąpienia od umowy lub jakiegokolwiek inne jednoznaczne oświadczenie drogą elektroniczną na naszej stronie internetowej [proszę wstawić adres strony internetowej]. Jeżeli skorzystają Państwo z tej możliwości, prześlemy Państwu niezwłocznie potwierdzenie otrzymania informacji o odstąpieniu od umowy na trwałym nośniku (na przykład pocztą elektroniczną).”.

[4] W przypadku umów zobowiązujących do przeniesienia własności rzeczy, w których nie

zapropowowali Państwo, że odbiorą rzeczy w przypadku odstąpienia od umowy, proszę wpisać, co następuje: „Możemy wstrzymać się ze zwrotem płatności do czasu otrzymania rzeczy lub do czasu dostarczenia nam dowodu jej odesłania, w zależności od tego, które zdarzenie nastąpi wcześniej.”.

[5] Jeżeli konsument otrzymał rzeczy w związku z umową:

a) proszę wpisać:

- „Odbierzemy rzecz”; lub
- „Proszę odesłać lub przekazać nam rzecz lub ... [proszę tutaj wpisać nazwę i pełny adres pocztowy, w przypadku gdy ma to zastosowanie, osoby upoważnionej przez Państwa do odbioru rzeczy], niezwłocznie, a w każdym razie nie później niż 14 dni od dnia, w którym poinformowali nas Państwo o odstąpieniu od niniejszej umowy. Termin jest zachowany, jeżeli odeślą Państwo rzecz przed upływem terminu 14 dni.”;

b) proszę wpisać:

- „Ponosimy koszty zwrotu rzeczy.”;
- „Będą Państwo musieli ponieść bezpośrednie koszty zwrotu rzeczy.”;
- Jeżeli w przypadku umowy zawieranej na odległość nie oferują Państwo ponoszenia kosztów zwrotu rzeczy, a rzecz ze względu na swój charakter nie może zostać w zwykły sposób odesłana pocztą: „Będą Państwo musieli ponieść bezpośrednie koszty zwrotu rzeczy: ... PLN [proszę wpisać kwotę]”; lub jeżeli nie można, rozsądnie oceniając, wcześniej obliczyć kosztów zwrotu rzeczy: „Będą Państwo musieli ponieść bezpośrednie koszty zwrotu towarów. Wysokość tych kosztów szacowana jest maksymalnie na kwotę około ... PLN [proszę wpisać kwotę].”; lub
- Jeżeli, w przypadku umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa, rzecz ze względu na swój charakter nie może zostać w zwykły sposób odesłana pocztą, a dostarczono ją do miejsca zamieszkania konsumenta w chwili zawarcia umowy: „Odbioru rzeczy dokonamy na nasz koszt”; oraz

c) proszę wpisać: „Odpowiadają Państwo tylko za zmniejszenie wartości rzeczy wynikające z korzystania z niej w sposób inny niż było to konieczne do stwierdzenia charakteru, cech i funkcjonowania rzeczy.”.

[6] W przypadku umów dotyczących świadczenia usług lub dostarczania wody, gazu lub energii elektrycznej, w przypadku gdy nie są one dostarczane w ograniczonej objętości lub w ustalonej ilości, lub dostarczania energii cieplnej, proszę wpisać, co następuje: „Jeżeli zażądali Państwo rozpoczęcia świadczenia usług lub dostarczania wody/gazu/energii

elektrycznej/energii ciepłej [niepotrzebne skreślić] przed upływem terminu do odstąpienia od umowy, zapłacą nam Państwo kwotę proporcjonalną do zakresu świadczeń spełnionych do chwili, w której poinformowali nas Państwo o odstąpieniu od niniejszej umowy.”.

Wzór formularza odstąpienia od umowy

(formularz ten należy wypełnić i odesłać tylko w przypadku chęci odstąpienia od umowy)

- Adresat [w tym miejscu przedsiębiorca powinien wpisać nazwę przedsiębiorcy, pełny adres pocztowy oraz, o ile są dostępne, numer faksu i adres e-mail]
- Ja/My^(*) niniejszym informuję/informujemy^(*) o moim/naszym odstąpieniu od umowy sprzedaży następujących rzeczy^(*) umowy dostawy następujących rzeczy^(*) umowy o dzieło polegającej na wykonaniu następujących rzeczy^(*)/o świadczenie następującej usługi^(*)
- Data zawarcia umowy^(*)/odbioru^(*)
- Imię i nazwisko konsumenta(-ów)
- Adres konsumenta(-ów)
- Podpis konsumenta(-ów) (tylko jeżeli formularz jest przesyłany w wersji papierowej)
- Data

^(*) Niepotrzebne skreślić.

UZASADNIENIE

I. Cele projektu

1. Podstawowym celem projektu jest transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów (dalej: dyrektywa o prawach konsumentów albo dyrektywa). Zgodnie z art. 28 tej dyrektywy państwa członkowskie zobowiązane są do przyjęcia i opublikowania przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych niezbędnych do wykonania dyrektywy do dnia 13 grudnia 2013 r., przy czym przepisy te powinny wejść w życie najpóźniej z dniem 13 czerwca 2014 r.

Dyrektywa o prawach konsumentów zmienia dyrektywę Rady 93/13/EWG w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (dalej: dyrektywa o nieuczciwych warunkach umownych) oraz dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie niektórych aspektów sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji (dalej: dyrektywa o sprzedaży konsumenckiej) oraz uchyla dyrektywę Rady 85/577/EWG w sprawie ochrony konsumentów w odniesieniu do umów zawartych poza lokalem przedsiębiorstwa (dalej: dyrektywa o umowach zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa) i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony konsumentów w przypadku umów zawieranych na odległość (dalej: dyrektywa o umowach zawieranych na odległość). Dyrektywy te transponowane są w prawie polskim odpowiednio: w Kodeksie cywilnym (dyrektywa o nieuczciwych warunkach umownych), w ustawie z 27 lipca 2002 r. o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego, zwanej dalej: ustawą o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej (dyrektywa o sprzedaży konsumenckiej) oraz w ustawie z 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny, zwanej dalej: ustawą o ochronie niektórych praw konsumentów (dyrektywa o umowach zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa oraz dyrektywa o umowach zawieranych na odległość).

Transpozycja dyrektywy o prawach konsumentów doprowadzi do ujednoczenia i doprecyzowania przepisów dotyczących umów konsumenckich zawieranych w okolicznościach typowych (w lokalu przedsiębiorstwa) w zakresie obowiązków informacyjnych oraz do ujednoczenia i doprecyzowania przepisów dotyczących umów konsumenckich zawieranych w okolicznościach nietypowych (poza lokalem przedsiębiorstwa

oraz na odległość) w zakresie obowiązków informacyjnych, wymogów formalnych związanych z zawieraniem takich umów oraz prawa odstąpienia od nich.

2. Drugim celem projektu jest uporządkowanie i zintegrowanie przepisów dotyczących odpowiedzialności za jakość rzeczy sprzedanej, w szczególności przepisów stanowiących transpozycję dyrektywy o sprzedaży konsumenckiej, wdrożonej do polskiego porządku prawnego ustawą o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej.

O pierwotnym transponowaniu dyrektywy o sprzedaży konsumenckiej poza Kodeksem cywilnym, który jest naturalnym miejscem dla umieszczenia przepisów dotyczących odpowiedzialności za jakość sprzedanego towaru, zadecydowały dwa powody. Po pierwsze, transpozycja dyrektywy dokonywana była w okresie okołoakcesyjnym, co powodowało konieczność sprawnego prowadzenia prac, a umieszczenie przepisów poza kodeksem upraszczało proces transpozycyjny. Po drugie, materia regulowana dyrektywą jest niezwykle skomplikowana, w szczególności w zetknięciu z regulacją krajową. Było to źródłem dużej niepewności, przede wszystkim w odniesieniu do zakresu swobody legislatora krajowego dotyczącego uregulowania tego obszaru w sposób, który umożliwiłby pełne wdrożenie przepisów dyrektywy w ramach tradycyjnej struktury prawa krajowego. Wybór transpozycji pozakodeksowej był więc wyborem przede wszystkim praktycznym (i uzasadnionym, biorąc pod uwagę czas, kiedy został dokonany). Jednakże już w czasie prac nad transpozycją dyrektywy o sprzedaży konsumenckiej przyjęto założenie, że jest to rozwiązanie czasowe oraz że docelowo transpozycja dyrektywy o sprzedaży konsumenckiej powinna znaleźć się w Kodeksie cywilnym. Transpozycja poza kodeksem, w oderwaniu od systematyki i struktury prawa polskiego, spowodowała problemy w praktyce oraz uzasadnioną krytykę w doktrynie, odnoszącą się przede wszystkim do obniżenia poziomu ochrony konsumenta oraz stworzenia niespójności i luk w systemie. Prace nad przeniesieniem dyrektywy do kodeksu były planowane już od dłuższego czasu, jednak nie można ich było podjąć ze względu na fakt, że projekt dyrektywy o prawach konsumenta zawierał pierwotnie przepisy dotyczące sprzedaży konsumenckiej (zostały one usunięte w trakcie negocjacji w Radzie). Obecnie stan prawny, jeśli chodzi o przepisy europejskie, jest już jasny, w związku z czym możliwe i celowe jest dokonanie reformy prawa sprzedaży, zwłaszcza, że dyrektywa o prawach konsumentów reguluje także pewne kwestie związane ze sprzedażą konsumencką. Należy również podkreślić, że prowadzenie prac nad obiema dyrektywami pozwoli na uporządkowanie regulacji konsumenckiej w szerokim zakresie.

II. Proponowany sposób realizacji celów projektu

1. W celu transpozycji dyrektywy o prawach konsumentów proponuje się przyjęcie odrębnej ustawy.

Z uwagi na to, że dyrektywa o prawach konsumentów wprowadza harmonizację zupełną (art. 4 dyrektywy), państwa członkowskie nie mogą w zakresie uregulowanym dyrektywą utrzymywać ani wprowadzać do swojego prawa krajowego przepisów odbiegających od tych, które zostały ustanowione w dyrektywie. W związku z tym projekt ustawy, w zakresie, w jakim transponuje omawianą dyrektywę, co do zasady ściśle odzwierciedla rozwiązania przyjęte w dyrektywie. Nie dotyczy to jedynie pojedynczych kwestii, w których zdecydowano się skorzystać z opcji regulacyjnych pozostawionych przez dyrektywę do wyboru ustawodawcy krajowemu.

Przyjęcie odrębnej ustawy w celu transpozycji dyrektywy o prawach konsumentów powoduje konieczność uchylecia ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, która transponuje do prawa polskiego dyrektywę o umowach zawieranych na odległość oraz dyrektywę o umowach zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa. Ponieważ ustawa o ochronie niektórych praw konsumentów zawiera w rozdziale 2a szczególne przepisy o umowach zawieranych na odległość, dotyczących usług finansowych, które stanowią transpozycję dyrektywy 2002/65 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 września 2002 r. dotycząca sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość, proponuje się przeniesienie tych przepisów do nowej ustawy.

2. W odniesieniu do transpozycji dyrektywy o sprzedaży konsumenckiej proponuje się przeniesienie odpowiednich przepisów do Kodeksu cywilnego w drodze nowelizacji tego kodeksu i zintegrowanie ich z kodeksowymi przepisami dotyczącymi rękojmi i gwarancji. Ustawa o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej zostanie uchylona.

Dyrektywa o sprzedaży konsumenckiej, inaczej niż dyrektywa o prawach konsumentów, przyjmuje model harmonizacji minimalnej w regulowanym przez siebie zakresie (art. 8 ust. 2 tej dyrektywy). Umożliwia to odejście od jej literalnej treści i dopasowanie przepisów transponujących tę dyrektywę do struktury odpowiedzialności za wadliwość rzeczy sprzedanej uregulowanej w Kodeksie cywilnym.

III. Struktura projektu

Proponuje się następującą strukturę projektu ustawy:

1. Przepisy ogólne
2. Ogólne obowiązki przedsiębiorcy w umowach zawieranych z konsumentami
3. Obowiązki informacyjne w umowach zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa i na odległość
4. Prawo odstąpienia od umowy
5. Umowy dotyczące usług finansowych zawierane na odległość
6. Przepisy zmieniające i przejściowe.
7. Załączniki

IV. Przepisy ogólne

Przepisy ogólne (Rozdział I projektu) oparte są zasadniczo na przepisach rozdziału I dyrektywy o prawach konsumentów i określają przede wszystkim przedmiot ustawy, podstawowe definicje, wyłączenia z zakresu stosowania ustawy oraz charakter przepisów regulujących prawa, jakie będą przysługiwać konsumentom na podstawie niniejszej ustawy.

W odniesieniu do definicji należy wyjaśnić, że ich lista zawarta w tej części ustawy nie pokrywa się w pełni z listą definicji zamieszczoną w art. 2 dyrektywy. Część definicji, np. dotyczących takich pojęć jak np. konsument czy przedsiębiorca, zawarta jest bowiem w odrębnych przepisach (odpowiednio: w art. 22¹ kc i art. 43¹ kc). Zrezygnowano także z odrębnego definiowania umowy sprzedaży i umowy o świadczenie usług, ponieważ sposób ujęcia tych umów w dyrektywie nie odpowiada systematyce umów przyjętych w polskim Kodeksie cywilnym: ich zakres pojęciowy uwzględniono natomiast przy określaniu zakresu stosowania poszczególnych przepisów, co zapewnia realizację celu dyrektywy a jednocześnie nie zaburza zasad funkcjonowania prawa krajowego.

W przypadku definicji usługi finansowej, wprowadzonej w art. 4 ust. 2 projektu, oparto się na rozwiązaniu przyjętym w obecnie obowiązującym art. 16a ust. 1 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów (stanowiącym transpozycję definicji z art. 2 lit. b dyrektywy 2002/65/WE, która jest identyczna z definicją zawartą w art. 2 pkt 12 dyrektywy 2011/83/UE), polegającym na przykładowym wyliczeniu takich usług.

Natomiast definicja trwałego nośnika, zawarta w art. 2 pkt 4 projektu, koresponduje z definicjami tego pojęcia znajdującymi się już w art. 6 pkt 5 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o timeshare oraz w art. 5 pkt 17 ustawy z 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, które stanowią transpozycję analogicznych definicji trwałego nośnika z innych dyrektyw UE. Na tle tej definicji należy wyjaśnić, że jakkolwiek poczta elektroniczna nie jest ani „materiałem” ani „urządzeniem”, o których mowa w ww. definicji, to przy komunikowaniu się przy pomocy poczty elektronicznej przekazywane informacje są utrwalane na trwałych nośnikach, np. na serwerze odbiorcy, co w praktyce oznacza, że posłużenie się pocztą elektroniczną do przekazania informacji, co do których projekt wymaga, aby były utrwalone na trwałym nośniku, będzie spełniać ten wymóg.

W odniesieniu do wyłączeń z zakresu stosowania dyrektywy należy wskazać, że przy określaniu katalogu tych wyłączeń skorzystano także z opcji regulacyjnej zawartej w art. 3 ust. 4 dyrektywy, która umożliwia państwom członkowskim niestosowanie jej regulacji do umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa o wartości przedmiotu umowy do 50 euro lub innej niższej kwoty ustalonej przez dane państwo. Korzystając z tej opcji wyłączono z zakresu ustawy umowy, w których konsument jest zobowiązany do zapłaty kwoty nieprzekraczającej 50 zł (art. 3 ust. 1 pkt 10).

Odnosnie do charakteru przepisów ustawy należy wyjaśnić, że mają one charakter semiimperatywny, co oznacza, że w umowach zawieranych przez przedsiębiorców nie można wyłączyć ani ograniczyć praw przyznanych konsumentom na mocy tych przepisów. Takie postanowienia są nieważne, a w ich miejsce stosuje się przepisy ustawy.

V. Ogólne obowiązki przedsiębiorcy w umowach zawieranych z konsumentami (rozdział II projektu)

Przepisy niniejszego rozdziału regulują przede wszystkim zakres i sposób realizacji obowiązków informacyjnych przedsiębiorcy wobec konsumenta w umowach zawieranych w sytuacjach typowych (nie dotyczą więc obowiązków informacyjnych odnoszących się do umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa i na odległość, do których w tym zakresie stosuje się przepisy kolejnego rozdziału) i stanowią istotną nowość normatywną. Szeroki katalog informacji, których należy udzielić konsumentowi, oparty na przepisach rozdziału II dyrektywy o prawach konsumenta, ma ułatwić konsumentowi świadome podjęcie decyzji o ewentualnym zawarciu umowy.

W celu zapewnienia konsumentowi niezbędnej ochrony przepisy niniejszego rozdziału wprowadzają także, mający zastosowanie do wszystkich umów konsumenckich (a więc również tych zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa i na odległość), obowiązek uzyskania przez przedsiębiorcę wyraźnej zgody konsumenta na wszelkie dodatkowe płatności (art. 11) oraz zakaz pobierania od konsumenta, który kontaktuje się z przedsiębiorcą w sprawie zawartej umowy, korzystając z przeznaczonego przez przedsiębiorcę do tego celu numeru telefonu, opłat wyższych niż za zwykłe połączenie telefoniczne (art. 12).

Jednocześnie korzystając z opcji, jaką w tym zakresie przewiduje dyrektywa (art. 5 ust. 3), projekt wyłącza stosowanie przepisów niniejszego rozdziału dotyczących obowiązków informacyjnych w odniesieniu do drobnych umów życia codziennego, które wykonywane są natychmiast po ich zawarciu (art. 10).

VI. Obowiązki informacyjne w umowach zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa i na odległość (rozdział III projektu)

Przepisy omawianego rozdziału, oparte na przepisach art. 6–8 dyrektywy, regulują zakres i sposób realizacji obowiązków informacyjnych przedsiębiorcy wobec konsumenta w umowach zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa i na odległość, a nadto pozostałe obowiązki spoczywające na przedsiębiorcy w związku z zawieraniem z konsumentem umów tego rodzaju (w szczególności obowiązek wydania konsumentowi dokumentu umowy lub potwierdzenia jej zawarcia – art. 16 i art. 22 ust. 1). Katalog obowiązków informacyjnych przewidzianych w omawianych przepisach zostaje ujednoczony dla obu rodzajów umów zawieranych w okolicznościach nietypowych (tj. poza lokalem przedsiębiorstwa i na odległość) oraz istotnie poszerzony w porównaniu z obecnym stanem prawnym, co wynika z potrzeby zapewnienia konsumentowi szczególnej ochrony przy zawieraniu umów w takich okolicznościach.

Jednocześnie projekt przewiduje pewne rozluźnienie wymogów informacyjnych w odniesieniu do umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa, dotyczących usług polegających na naprawie lub konserwacji, w których przedsiębiorca i konsument natychmiast wykonują swoje zobowiązania, a wynagrodzenie przedsiębiorcy nie przekracza 600 zł (art. 17). Uznano, że w takich sytuacjach rezygnacja z pewnych wymogów dotyczących informacji przekazywanych przed zawarciem umowy jest uzasadniona, w związku z czym nie skorzystano z przewidzianej w dyrektywie opcji regulacyjnej, która

umożliwia stosowanie także do tych sytuacji pełnego reżimu obowiązków informacyjnych (art. 7 ust. 4 ostatni akapit dyrektywy).

Skorzystano natomiast z opcji regulacyjnej zawartej w art. 8 ust. 6 dyrektywy, która w przypadku umów zawieranych na odległość za pomocą telefonu pozwala państwom członkowskim na nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku potwierdzenia konsumentowi treści proponowanej umowy, na papierze lub innym trwałym nośniku (art. 21 ust. 2 projektu). Takie rozstrzygnięcie jest uzasadnione w świetle praktycznych problemów, jakich doświadczają konsumenci przy zawieraniu umów na odległość z wykorzystaniem telefonu.

VII. Prawo odstąpienia od umowy (rozdział IV projektu)

Przepisy niniejszego rozdziału, transponujące przepisy art. 9–16 dyrektywy o prawach konsumentów, zawierają szczegółową regulację prawa odstąpienia od umowy, jakie przysługuje konsumentowi, bez potrzeby wskazywania jakiegokolwiek uzasadnienia, w przypadku umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość.

Proponowane przepisy wydłużają termin na wykonanie tego prawa do 14 dni (obecnie 10), definiują precyzyjnie początek biegu tego terminu dla różnych rodzajów umów oraz różnych sytuacji, szczegółowo określają skutki odstąpienia od umowy, w tym kwestię ponoszenia kosztów, a nadto zawierają wyczerpującą listę sytuacji, w których prawo odstąpienia od umowy nie przysługuje.

Doprecyzowanie i uszczegółowienie regulacji dotyczącej prawa odstąpienia od umowy, w tym zwłaszcza problematyki kosztów w przypadku wykonania przez konsumenta prawa odstąpienia, która do tej pory rodziła duże wątpliwości w praktyce, będzie korzystne zarówno dla konsumentów, jak i przedsiębiorców.

VIII. Umowy dotyczące usług finansowych zawierane na odległość (rozdział V projektu)

Przepisy zawarte w tym rozdziale są zasadniczo tożsame z przepisami, które obecnie znajdują się w rozdziale 2a ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, a które stanowią transpozycję dyrektywy 2002/65/WE dotyczącej sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość. „Przeniesienie” tych przepisów do niniejszej ustawy jest konsekwencją przewidzianego w niniejszym projekcie uchylenia ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów.

IX. Przepisy zmieniające i przejściowe (rozdział VI projektu)

1. Zmiany w Kodeksie cywilnym

a) Pierwsza część zmian proponowanych w Kodeksie cywilnym ma na celu transpozycję pozostałych przepisów dyrektywy o prawach konsumentów, zawartych w rozdziale IV tej dyrektywy.

Do takich zmian należą przede wszystkim przepisy modyfikujące definicję konsumenta (nowe brzmienie art. 22¹ kc). Zgodnie z wymogami dyrektywy umożliwią one stosowanie przepisów o ochronie konsumentów również do osób fizycznych, które dokonując czynności związanej z prowadzoną działalnością gospodarczą lub zawodową, działają także w celu niezwiązanym z tą działalnością, przy czym ten ostatni cel jest przeważający. Prowadzi to do rozszerzenia ochrony przewidzianej przez przepisy o umowach zawieranych z konsumentami, ponieważ do tej pory istnienie związku między czynnością prawną a działalnością gospodarczą lub zawodową prowadzoną przez daną osobę pozbawiało ją takiej ochrony.

Pozostałe zmiany, o których tu mowa, obejmują wprowadzenie zakazu pobierania przez przedsiębiorcę od konsumenta opłat związanych z korzystaniem z określonych sposobów płatności w wysokości wyższej od kosztów ponoszonych z tego tytułu przez samego przedsiębiorcę oraz szczegółowe uregulowanie kwestii związanych z terminem wydania rzeczy konsumentowi w umowach sprzedaży konsumenckiej, w tym skutków uchybienia przez przedsiębiorcę obowiązkom w tym zakresie i przejściem niebezpieczeństwa przypadkowej utraty lub zniszczenia rzeczy (w szczególności nowy art. 383¹, 492¹, 494 § 2, 543 i 548 § 3 i 4 kc). Należy w szczególności podkreślić, że dotychczas obowiązujące przepisy ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej nie regulowały kwestii przejścia niebezpieczeństwa przypadkowej utraty lub zniszczenia rzeczy, wobec czego stosowało się ogólne przepisy kodeksu cywilnego, mające charakter dyspozytywny. Wprowadzona zmiana ma znaczenie przede wszystkim dla umów tzw. sprzedaży wysyłkowej, ponieważ w razie zastrzeżenia w umowie, że rzecz ma zostać dostarczona do miejsca zamieszkania konsumenta, ryzyko przypadkowej utraty lub zniszczenia rzeczy ponosił będzie sprzedawca (art. 454¹ w zw. z art. 548 kc).

b) Podstawowa część zmian w Kodeksie cywilnym wprowadza natomiast reformę przepisów dotyczących odpowiedzialności za jakość rzeczy sprzedanej, a tym samym dokonuje ponownej transpozycji dyrektywy o sprzedaży konsumenckiej.

Celem wprowadzanych zmian jest przede wszystkim ujednoczenie przepisów dotyczących odpowiedzialności za jakość rzeczy sprzedanej (aktualnie w Polsce funkcjonują

trzy reżimy odpowiedzialności w tym zakresie: regulacja kodeksowa dotycząca rękojmi za wady, regulacja zawarta w ustawie o sprzedaży konsumenckiej dotycząca niezgodności towaru z umową oraz regulacja przewidziana w Konwencji Wiedeńskiej o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów, Dz. U. z 1997 r. Nr 45, poz. 287). W odniesieniu do obrotu konsumenckiego skutkować to będzie wyrównaniem poziomu ochrony w obszarze, w którym w chwili obecnej sytuacja konsumenta jest w znacznym zakresie mniej korzystna niż sytuacja kupujących przedsiębiorców i osób nie będących konsumentami. Jeśli chodzi o przedsiębiorców, ujednoczenie przepisów dotyczących odpowiedzialności za jakość sprzedanej rzeczy ułatwi prowadzenie działalności.

W związku z powyższym, oprócz przeniesienia do Kodeksu cywilnego obowiązków informacyjnych przedsiębiorcy uregulowanych obecnie w ustawie o sprzedaży konsumenckiej (nowy art. 546¹ kc), w kodeksie proponuje się zmiany, które:

– wprowadzają jednolitą, co do zasady, regulację odpowiedzialności sprzedawcy za jakość rzeczy sprzedanej, opartą na koncepcji wady (rękojmia), przy czym definicja wady fizycznej uwzględnia przyjętą w dyrektywie o sprzedaży konsumenckiej konstrukcję niezgodności towaru z umową, a odpowiedzialność sprzedawcy w umowach z udziałem konsumentów wykazuje jedynie pewne odrębności wynikające z wymogów dyrektywy (w szczególności art. 556 w nowym brzmieniu, nowe art. 556¹–556³, art. 557–561 w nowym brzmieniu, nowe art. 561¹–561⁴, art. 563–564 w nowym brzmieniu, art. 566–568 w nowym brzmieniu, art. 576 w nowym brzmieniu);

– wprowadzają szczegółowe zasady dochodzenia roszczeń związanych z wadliwością rzeczy sprzedanej w łańcuchu sprzedawców (nowy „Dział II¹” w Tytule XI „Sprzedaż”);

– modyfikują przepisy dotyczące gwarancji przy sprzedaży, przywracając stosowanie przepisów ujętych w Kodeksie cywilnym do umów z udziałem konsumentów, wprowadzając obowiązki informacyjne dotyczące gwarancji wynikające z dyrektywy o sprzedaży konsumenckiej oraz doprecyzowując wzajemny stosunek roszczeń z rękojmi i z gwarancji (Dział III Tytułu XI „Sprzedaż” w nowym brzmieniu).

2. Zmiany w innych ustawach

Proponuje się także:

a) zmiany w ustawie – Kodeks wykroczeń, polegające na uchyleniu art. 138a, który odwołuje się do obowiązków przedsiębiorcy przewidzianych w uchylanej ustawie o ochronie

niektórych praw konsumentów oraz na dodaniu nowego art. 139b wprowadzającego odpowiedzialność karnoadministracyjną za uchybienie obowiązkom informacyjnym przewidzianym w projekcie niniejszej ustawy. To ostatnie rozwiązanie, realizujące wymogi art. 24 dyrektywy, ma służyć bardziej efektywnemu wykonywaniu przez przedsiębiorców ww. obowiązków,

b) uchylenie ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, uzasadnione uchyleciem transponowanych w niej dyrektyw oraz transpozycją dyrektywy, która je uchyliła, w projekcie nowej ustawy o prawach konsumenta,

c) uchylenie ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej, uzasadnione przeniesieniem transpozycji dyrektywy o sprzedaży konsumenckiej do projektu nowej ustawy o prawach konsumenta,

d) zmiany w ustawie – Prawo telekomunikacyjne w zakresie art. 172, polegające na:

– rozszerzeniu na telekomunikacyjne urządzenia końcowe zawartego w ust. 1 tego artykułu zakazu używania dla celów marketingu bezpośredniego, bez uprzedniej zgody abonenta lub użytkownika końcowego, automatycznych systemów wywołujących,

– dodaniu w tym artykule ust. 3, zakazującego używania środków, o których mowa w ust. 1, na koszt konsumenta.

Zmiany te mają na celu zapewnienie transpozycji art. 10 dyrektywy 2002/65/WE (obecnie transponowanego w art. 6 ust. 3 i 4 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, która – jak wskazano wyżej – zostanie uchylona), a przy okazji uzupełnienie transpozycji art. 13 dyrektywy 2002/58/WE dotyczącej przetwarzania danych osobowych i prywatności w sektorze łączności elektronicznej,

e) zmiany w ustawie o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, polegające na:

– dostosowaniu regulacji zawartej w art. 4 ust. 2 tej ustawy, odnoszącej się m.in. do praktyk rynkowych wprowadzających w błąd, do treści wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 19 września 2013 r. w sprawie C-435/11 CHS Tour Services (z orzeczenia tego, w którym TSUE dokonał interpretacji przepisów dyrektywy 2005/29/WE, wynika, że dla zakwalifikowania określonej praktyki rynkowej jako praktyki wprowadzającej konsumenta w błąd, nie zachodzi konieczność zbadania, czy taka praktyka jest również sprzeczna z wymogami staranności zawodowej na podstawie art. 5 ust. 2 lit. a) ww. dyrektywy; tym samym na gruncie prawa polskiego należy wykluczyć potrzebę dokonywania oceny takiej

praktyki przez pryzmat klauzuli generalnej określonej w art. 4 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym, która odwołuje się m.in. do przesłanki sprzeczności z dobrymi obyczajami, będącej odpowiednikiem przesłanki sprzeczności z wymogami staranności zawodowej z art. 5 ust. 2 lit. a) ww. dyrektywy 2005/29/WE),

– uwzględnieniu w treści art. 9 pkt 6 tej ustawy faktu uchylenia ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów (zmiana o charakterze technicznym),

f) zmianę w ustawie – Prawo prywatne międzynarodowe, polegającą na uchyleniu pkt 2 w jej art. 30 ust. 1, w którym ustawa ta odwołuje się do uchylonej dyrektywy 97/7/WE,

g) zmianę w ustawie o kredycie konsumenckim, polegającą na uchyleniu art. 58 ust. 2, który odwołuje się do uchylonej ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, i który był sprzeczny z art. 16a ust. 3 tej ostatniej (odpowiednikiem tego przepisu w projekcie niniejszej ustawy jest art. 43 ust. 2).

3. Przepisy przejściowe i wejście w życie

Mając na uwadze przepisy art. 28 dyrektywy o prawach konsumentów proponuje się, aby ustawa weszła w życie z dniem 13 czerwca 2014 r., a jej przepisy miały zastosowanie do umów zawartych po tej dacie.

X. Załączniki do ustawy

Załącznikami do ustawy są wzór pouczenia o odstąpieniu od umowy (załącznik nr 1) oraz wzór formularza odstąpienia od umowy (załącznik nr 2). Ich treść odzwierciedla treść załącznika do dyrektywy o prawach konsumenta z uwzględnieniem terminologii stosowanej w projekcie ustawy (zwłaszcza w rozdziale IV dotyczącym prawa odstąpienia od umowy).

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

- strony umów o charakterze konsumenckim zawieranych w okolicznościach typowych (w lokalu przedsiębiorstwa): przedsiębiorcy i konsumenci,
- strony umów o charakterze konsumenckim zawieranych w okolicznościach nietypowych (poza lokalem przedsiębiorstwa): przedsiębiorcy i konsumenci,
- strony umów o charakterze konsumenckim zawieranych w okolicznościach nietypowych (na odległość): przedsiębiorcy i konsumenci,
- konsumenci dochodzący roszczeń i przedsiębiorcy ponoszący odpowiedzialność za jakość rzeczy sprzedanej,
- przedsiębiorcy dochodzący roszczeń regresowych w łańcuchu sprzedawców (hurtownicy, pośrednicy).

2. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy, chociaż został opracowany przez Rządowe Centrum Legislacji w trybie § 6 ust. 1b uchwały Rady Ministrów Nr 49 z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. Nr 13, poz. 221 z późn. zm.), a projektowana regulacja była już wcześniej przedmiotem szerokich konsultacji społecznych na etapie projektu założeń projektu ustawy, ze względu na jego znaczenie został poddany konsultacjom społecznym.

Konsultacje spotkały się z bardzo szerokim odzewem – swoje uwagi w ramach konsultacji społecznych zgłosiły następujące podmioty:

- Konfederacja Lewiatan
- Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej
- Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług, Organizacja Samorządu Małych i Średnich Przedsiębiorstw
- Polskie Stowarzyszenie Sprzedaży Bezpośredniej
- CECED Polska, Związek Pracodawców AGD
- Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska
- Izba Gospodarki Elektronicznej (e-Izba)

- Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji
- Orange Polska
- T-Mobile Polska S.A.
- Federacja Konsumentów
- Krajowa Rada Rzeczników Konsumentów
- Powiatowy Rzecznik Konsumentów w Wodzisławiu Śląskim
- Miejski Rzecznik Konsumentów w Bytomiu
- Stowarzyszenie Konsumentów Polskich
- Kasa Krajowa
- Rzecznik Ubezpieczonych.

Uwagi przedstawił też Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego.

W ramach konsultacji zgłoszonych zostało kilkaset uwag – ich zestawienie i omówienie zostało opublikowane na BIP RCL.

Konsultacje potwierdziły wyzwania, jakie łączą się z funkcjonowaniem multicytrycznego systemu prawa. Chodzi tu o kwestię koegzystencji – w ramach systemu prawa obowiązującego w RP – przepisów tworzonych na poziomie Unii Europejskiej oraz na poziomie krajowym, jak również zakresu swobody przysługującej legislatorowi krajowemu oraz krajowym organom stosującym przepisy mające swoje źródło w prawie europejskim. Ujawniły też trudności związane ze sposobem realizacji koncepcji harmonizacji zupełnej przewidzianej przez dyrektywę 2011/83/UE w procesie wdrażania prawa europejskiego, w szczególności zakresu swobody ustawodawcy krajowego przy transpozycji pojęć niedookreślonych i możliwości „przełożenia” ich na istniejące struktury i konstrukcje prawa krajowego. Wskazały również na problemy dotyczące prawidłowego określenia stosunku części normatywnej dyrektyw (przepisów) i motywów ich preambuły.

W tym kontekście warto przypomnieć, że w związku z członkostwem Polski w organizacjach międzynarodowych – zwłaszcza w Unii Europejskiej – w chwili obecnej legislator polski nie posiada wyłącznej kompetencji do stanowienia prawa obowiązującego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W przypadku prawa stanowionego w Unii Europejskiej sytuację komplikuje dodatkowo fakt, że intensywność ingerencji prawa europejskiego zależy

od rodzaju i charakteru instrumentu, jakim posługuje się legislator europejski. W odniesieniu do działań legislacyjnych podejmowanych w ramach transpozycji dyrektywy o prawach konsumentów oraz retranspozycji dyrektywy o sprzedaży konsumenckiej mamy do czynienia z dwoma różnymi rodzajami harmonizacji: zupełną w przypadku dyrektywy o prawach konsumenta i minimalną w przypadku dyrektywy o sprzedaży konsumenckiej.

Harmonizacja zupełna może być uważana jednocześnie za łatwiejszą i trudniejszą niż harmonizacja minimalna dla legislatora krajowego. Dyrektywa o charakterze zupełnym zawiera bowiem rozwiązania, które prawodawca krajowy powinien wprowadzić do systemu krajowego dbając o to, aby odzwierciedlały one sztywno cel i poziom ochrony ujęty w dyrektywie. Stąd też rozwiązaniem najłatwiejszym może wydawać się proste „skopiowanie” takiej dyrektywy do systemu krajowego. Należy jednak stwierdzić, że „przepisanie” rozwiązań zawartych w dyrektywie (w ramach konsultacji wyrażane były często takie postulaty) jest możliwe i wskazane jedynie wówczas, gdy rozwiązania dyrektywy w 100% wpisują się w konstrukcje i siatkę pojęciową prawa krajowego (dyrektywa „wpasowuje się” w system prawa krajowego). Jeżeli istnieją odrębności co do struktury regulacji polskiej i unijnej, bądź też jeśli znaczenie terminów, którymi posługuje się dyrektywa, nie pokrywa się ze znaczeniem nadawanym im w prawie krajowym (co zazwyczaj ma miejsce), transpozycja musi polegać na dokonaniu odpowiedniego dostosowania przepisów dyrektywy do prawa krajowego (przy zachowaniu wymogów właściwych dla harmonizacji zupełnej).

Przykładowo, w związku z faktem, że konstrukcja umów nazwanych w prawie europejskim oparta jest na innych kryteriach niż w prawie krajowym (kryteria ekonomiczne), rozumienie umowy sprzedaży w prawie krajowym i w prawie europejskim jest odmienne. Co więcej, prawo europejskie wprowadza dychotomiczny podział wszystkich umów na umowę sprzedaży i umowę o świadczenie usług. Legislador krajowy nie jest związany systematyką europejską (uwzględnienie tej systematyki oznaczałoby destrukcję polskiego systemu umów nazwanych), musi jednak zapewnić, że przepisy europejskie będą stosowane w zakresie, w jakim wymaga tego dyrektywa. Temu właśnie służy np. wprowadzone w przepisach art. 28 rozróżnienie na umowy, w wykonaniu których przedsiębiorca wydaje rzecz, będąc zobowiązany do przeniesienia jej własności oraz inne umowy.

Z drugiej strony harmonizacja zupełna oznacza, że o ile dyrektywa nie wskaże wyraźnie inaczej (np. przez wskazanie w przepisie, że w danym przypadku legislator może wprowadzić

lub utrzymać dalej idące wymogi) legislator krajowy zobowiązany jest do wiernego odtworzenia treści dyrektywy w przepisach krajowych. Legislator krajowy nie ma więc możliwości doprecyzowywania zawartych w dyrektywie pojęć niedookreślonych, takich jak np. w „zwykły sposób pocztą” czy też „obchodzenie się z rzeczą w sposób inny niż konieczny do stwierdzenia charakteru, cech i funkcjonowania rzeczy” (co było wielokrotnie sugerowane w uwagach zgłaszanych w ramach konsultacji społecznych). Doprecyzowanie treści tych sformułowań (i odpowiadających im terminów w prawie krajowym) będzie musiało nastąpić na etapie stosowania prawa, przy czym wiążącej wykładni przepisów będzie dokonywał w razie potrzeby Trybunał Sprawiedliwości UE.

Jeśli chodzi wreszcie o stosunek preambuły do przepisów dyrektywy i uwzględnianie motywów preambuły w części normatywnej projektu ustawy (w ramach konsultacji zgłaszano takie sugestie), warto przypomnieć, że jakkolwiek preambuła spełnia istotną funkcję praktyczną w procesie interpretacji i stosowania prawa, to jej znaczenie jest jedynie pomocnicze. Zasadniczo więc przekładanie motywów dyrektywy na przepisy prawa krajowego nie jest właściwe.

Ostatecznie uwzględniono część uwag zgłoszonych w toku konsultacji społecznych.

Zmiany wprowadzone w projekcie ustawy w wyniku uwzględnienia tych uwag polegają w większości na usunięciu stwierdzonych w toku konsultacji rozbieżności pomiędzy projektem ustawy a treścią dyrektywy o prawach konsumentów (np. zmiany w art. 8 *in principio*, art. 13 ust. 1 pkt 5, art. 16 ust. 1 i 2, art. 30 ust. 4). Inne mają na celu doprecyzowanie przepisów (tam gdzie to możliwe – biorąc pod uwagę charakter harmonizacji), tak aby usunąć wątpliwości interpretacyjne (np. zmiany w art. 30 ust. 2 czy w art. 31 ust. 1). Dla ułatwienia stosowania ustawy w praktyce dokonano też zamiany wskazanych w projekcie kwot wyrażonych w euro na kwoty wyrażone w złotych (art. 3 ust. 1 pkt 10 i art. 17).

Wprowadzone zmiany nie mają charakteru fundamentalnego – nie wychodzą poza ramy przyjętych wcześniej założeń projektu ustawy.

3. Wpływ projektowanych regulacji na sektor finansów publicznych

Projektowana regulacja nie nakłada dodatkowych obowiązków na jednostki sektora finansów publicznych, nie wpłynie zatem na sektor finansów publicznych.

4. Wpływ projektowanych regulacji na rynek pracy

Projektowana regulacja nie będzie miała zauważalnego wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ projektowanych regulacji na konkurencyjność gospodarki

Należy oczekiwać, że wprowadzane regulacje, zwłaszcza nakładające na przedsiębiorców obowiązki informacyjne oraz dotyczące prawa odstąpienia od umowy przy umowach konsumenckich (za konsumentów uznaje się wszystkich obywateli posiadających zdolność do czynności prawnych, działających poza zakresem działalności gospodarczej i zawodowej; w pewnych sytuacjach, określonych w projekcie ustawy, z traktowania takiego jak konsumenci korzystać mogą także przedsiębiorcy będący osobami fizycznymi), będą miały wpływ na konkurencyjność gospodarki. Należy jednak podkreślić, że w omawianym zakresie projekt ustawy wdraża dyrektywę o prawach konsumentów, a ta wprowadza harmonizację zupełną (art. 4 dyrektywy), co oznacza, że państwa członkowskie nie mogą utrzymywać ani wprowadzać do swojego prawa krajowego przepisów odbiegających od tych, które zostały ustanowione w dyrektywie. Dyrektywa o prawach konsumentów wprowadza jednocześnie szereg opcji regulacyjnych, w odniesieniu do których państwa członkowskie posiadają swobodę wyboru. W tych kwestiach zaproponowane rozwiązania, przesądzone w założeniach projektu ustawy, zostały poprzedzone konsultacjami społecznymi, mając na celu, co do zasady, unikanie nakładania nadmiernych obowiązków na przedsiębiorców (unikanie tzw. goldplatingu).

Z kolei dyrektywa o sprzedaży konsumenckiej, którą projekt ustawy wdraża niejako na nowo, przyjmuje model harmonizacji minimalnej w regulowanym przez siebie zakresie (art. 8 ust. 2), co oznacza, że możliwe jest odejście od jej literalnej treści i pozwala na dopasowanie jej do struktury odpowiedzialności za wadliwość rzeczy sprzedanej uregulowanej w Kodeksie cywilnym.

Poniżej przedstawiono zwięzły opis wprowadzanych zmian w układzie tabelarycznym:

Podmioty, których dotyczy wprowadzana regulacja	Dane ilustrujące wielkość i dynamikę danego sektora	Obecny stan prawny	Proponowane rozwiązania
Strony umów o charakterze konsumenckim zawieranych w okolicznościach typowych (w lokalu	Łączna wartość sprzedaży detalicznej w Polsce to ok. 650 mld zł. Udział żywności, napojów	Przedkontraktowe obowiązki informacyjne regulowane w prawie europejskim dotyczyły jedynie	Przedsiębiorca zobowiązany będzie do udzielania konsumentowi określonych informacji w jasny i zrozumiały sposób, o ile informacje te nie wynikają już z okoliczności. Lista tych informacji będzie dość rozbudowana i obejmie m.in. główne cechy rzeczy i usług (świadczenia), dane

<p>przedsiębiorstwa)</p>	<p>(bezalkoholowych i alkoholowych) oraz wyrobów tytoniowych – zwykle kupowanych w „tradycyjnych” okolicznościach to ok. 36%.</p> <p>W ostatnich latach rynek charakteryzuje się relatywnie stałą dodatnią dynamiką na poziomie ok. 3% rocznie (szczególnie wysoką w sektorze towarów konsumpcyjnych nieżywnościowych).</p> <p>Za: GUS, Rynek wewnętrzny w 2011</p>	<p>umów zawieranych w okolicznościach nietypowych oraz umów szczególnych (np. umowa o zorganizowaną podróż, timeshare, umowa kredytu konsumenckiego).</p>	<p>identyfikujące przedsiębiorcę, łączną cenę lub wynagrodzenie wraz z podatkami bądź sposób, w jaki obliczana ma być cena, czy czas trwania umowy.</p> <p>Bez wątplenia wygeneruje to koszty wynikające z opracowania i aktualizowania takich informacji.</p> <p><i>[Nie wymaga się stosowania do umów, które dotyczą transakcji w bieżących sprawach życia codziennego i które są wykonywane natychmiast po zawarciu umowy.]</i></p>
<p>Strony umów o charakterze konsumenckim zawieranych w okolicznościach nietypowych (poza lokalem przedsiębiorstwa)</p>		<p>OBOWIĄZKI PRZEDKONTRAKTOWE: Przedsiębiorca zobowiązany jest jedynie do poinformowania konsumenta o istniejącym prawie do odstąpienia od umowy.</p> <p>OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z ZAWIERANIEM UMOWY Zgodnie z art. 3 ustawy o ochronie niektórych praw konsumentów, przedsiębiorca, w przypadku zawarcia umowy poza lokalem przedsiębiorstwa, zobowiązany jest poinformować konsumenta na piśmie o prawie odstąpienia od umowy, wręczyć wzór oświadczenia</p>	<p>OBOWIĄZKI PRZEDKONTRAKTOWE: Nowy katalog obejmuje informacje dotyczące m.in. głównych cech rzeczy i usług (świadczenia), danych identyfikujących przedsiębiorcę, pełny adres pocztowy i inne dane umożliwiające nawiązanie kontaktu z przedsiębiorcą, łączną cenę lub wynagrodzenie wraz z podatkami, bądź sposób, w jaki obliczana ma być cena lub wynagrodzenie, koszt środka porozumiewania się na odległość w celu zawarcia umowy, warunki płatności, dostarczenia, wykonania, płatności, informację o istniejącym prawie do odstąpienia, o jego braku oraz okolicznościach, w których konsument może je utracić, oraz informację o konieczności poniesienia przez konsumenta kosztu zwrotu rzeczy. Wszystkie informacje udzielone przed zawarciem umowy będą jej częścią i ich treść nie będzie mogła zostać zmieniona, chyba że zgodzą się na to strony umowy.</p> <p>OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z ZAWIERANIEM UMOWY Zgodnie z nowymi przepisami, w przypadku zawarcia umowy poza lokalem przedsiębiorstwa, przedsiębiorca obowiązany będzie do przedstawienia informacji przedkontraktowej na papierze, lub – o ile konsument wyrazi na to zgodę – na innym trwałym nośniku (bez wątplenia wygeneruje to koszty wynikające z opracowania i aktualizowania takich informacji, jednak możliwość realizacji przedmiotowych obowiązków, za zgodą konsumenta, przez przesłanie ich np. pocztą elektroniczną należy uznać za rozwiązanie minimalizujące te koszty). W tej samej formie przedsiębiorca zobowiązany będzie przekazać konsumentowi egzemplarz zawartej umowy lub potwierdzenie zawarcia umowy.</p>

		o odstąpieniu oraz pisemne potwierdzenie zawarcia umowy.	Ponadto, jeżeli konsument zażąda rozpoczęcia świadczenia usług w czasie na odstąpienie od umowy, zobowiązany będzie do wyraźnego zgłoszenia takiego żądania. <i>[Proponuje się wyłączenie umów, jeżeli konsument jest zobowiązany do zapłaty kwoty nieprzekraczającej 50 zł (wysokość tej kwoty została ustalona z uwzględnieniem poziomu zamożności polskich konsumentów). Rozwiązanie takie nie spowoduje dodatkowych kosztów dla przedsiębiorców, gdyż obecnie obowiązująca kwota wyłączenia jest nawet niższa – wynosi równowartość 10 euro.]</i>
Strony umów o charakterze konsumenckim zawieranych w okolicznościach nietypowych (na odległość)	<p>Wartość rynku e-commerce w Polsce w roku 2012 oszacowano na ok. 21,5 mld zł, co stanowi 3,8% wartości całego rynku sprzedaży detalicznej w Polsce.</p> <p>Sektor notuje dynamiczny wzrost (ponad dwuipółkrotny w ostatnich 5 latach).</p> <p>Na rynku pod własną domeną działało ok. 16 tys. podmiotów (2011).</p> <p><i>Za: J. Skorupska Raport E-commerce 2012</i></p>	<p>OBYWIAZKI PRZEDKONTRAKTOWE: Przedsiębiorca zobowiązany do udzielenia informacji o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. imieniu i nazwisku (nazwie), adresie zamieszkania (siedziby) przedsiębiorcy oraz organie, który zarejestrował działalność gospodarczą przedsiębiorcy, a także numerze, pod którym przedsiębiorca został zarejestrowany, 2. istotnych właściwościach świadczenia i jego przedmiotu, 3. cenie lub wynagrodzeniu obejmującym wszystkie ich składniki, a w szczególności cła i podatki, 4. zasadach zapłaty, 5. kosztach oraz terminie i sposobie dostawy, 6. prawie do odstąpienia od umowy, 7. kosztach wynikających z korzystania ze środków porozumiewania się 	<p>OBYWIAZKI PRZEDKONTRAKTOWE: Katalog obowiązków informacyjnych przy zawieraniu umów konsumenckich w okolicznościach nietypowych zostanie ujednolicony – w przypadku umów zawieranych na odległość będzie taki jak w przypadku umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa – patrz powyżej.</p>

		<p>na odległość, jeżeli są one skalkulowane inaczej niż wedle normalnej taryfy,</p> <p>8. terminie, w jakim oferta lub informacja o cenie albo wynagrodzeniu mają charakter wiążący,</p> <p>9. minimalnym okresie, na jaki ma być zawarta umowa o świadczenia ciągle lub okresowe,</p> <p>10. miejscu i sposobie składania reklamacji,</p> <p>11. prawie wypowiedzenia umowy o świadczenie ciągle lub okresowe, jeżeli umowę zawarto na czas nie oznaczony lub na okres dłuższy niż rok.</p> <p>OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z ZAWIERANIEM UMOWY</p> <p>W odniesieniu do umów zawieranych na odległość obowiązki przedsiębiorcy obejmują obecnie obowiązek przekazania określonych informacji, przy użyciu środka porozumiewania się na odległość, najpóźniej w chwili złożenia propozycji umowy (art. 9 ust. 1 ustawy) oraz potwierdzenia tych informacji na piśmie najpóźniej w momencie rozpoczęcia świadczenia (art. 9 ust. 3 ustawy).</p>	<p>OBOWIĄZKI ZWIĄZANE Z ZAWIERANIEM UMOWY</p> <p>Przedsiębiorca zobowiązany będzie do udzielenia lub udostępnienia informacji przedkontraktowych konsumentowi w sposób odpowiadający wykorzystywanym środkom porozumiewania się na odległość, a po zawarciu umowy potwierdzenia zawartej umowy, na trwałym nośniku, w rozsądnym czasie po zawarciu umowy, najpóźniej w chwili dostarczenia towarów bądź przed rozpoczęciem świadczenia usługi. Treść (zawartość) potwierdzenia wskazana będzie w przepisach. Ponadto wprowadzone zostaną szczególne przepisy, dotyczące umów zawieranych przy użyciu środka porozumiewania się na odległość, przewidującego ograniczoną przestrzeń lub czas na przedstawienie informacji (np. umowy zawierane przez telefon). Przedsiębiorca zobowiązany będzie do dostarczenia konsumentowi potwierdzenia zawarcia takiej umowy na trwałym nośniku w rozsądnym terminie po zawarciu umowy na odległość, a najpóźniej w chwili dostarczenia towarów lub rozpoczęcia świadczenia. Treść takiego potwierdzenia zostanie określona w przepisach. Rozwiązanie to wydaje się konieczne, ze względu na fakt, że w odniesieniu do umów zawieranych w tym trybie dochodzi do</p>
--	--	---	---

		<p>częstych nadużyć (w pierwszym półroczu 2013 r. UOKiK w sprawach dot. tego typu nadużyć wszczął postępowania przeciwko 7 operatorom w oparciu o ok. 200 skarg zgłoszonych przez konsumentów). Ponadto, jeżeli umowa, która ma być zawarta na odległość, nakłada na konsumenta obowiązek zapłaty, przedsiębiorca zobowiązany będzie do jasnego przedstawienia konsumentowi określonych informacji bezpośrednio przed złożeniem zamówienia. Bez wątplenia proponowane rozwiązania, poszerzające katalog obowiązków informacyjnych, zwiększą koszty wynikające z opracowania i aktualizowania przedmiotowych informacji, jednak możliwość realizacji przedmiotowych obowiązków, przez przesłanie informacji pocztą elektroniczną należy uznać za rozwiązanie minimalizujące te koszty</p>
<p>Strony umów o charakterze konsumenckim zawieranych w okolicznościach nietypowych – odstąpienie od umowy</p>	<p>W obecnym stanie prawnym w odniesieniu do umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa, jeżeli konsument nie został poinformowany o prawie do odstąpienia od umowy może od umowy odstąpić w terminie 10 dni od uzyskania wiedzy o przysługującym mu prawie, nie później jednak niż 3 miesiące od wykonania umowy; natomiast w odniesieniu do umów zawieranych na odległość termin na odstąpienie od umowy wynosi 3 miesiące i liczy się od dnia wydania rzeczy, a gdy umowa dotyczy świadczenia usługi – od dnia jej zawarcia.</p>	<p>Ujednolicona i doprecyzowana zostanie regulacja prawa odstąpienia od umowy, przysługującego konsumentowi w przypadku zawarcia umowy poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość. Prawo to będzie przysługiwało konsumentowi przez okres 14 dni. Wprowadzone zostaną również nowe szczegółowe zasady obliczania terminu na odstąpienie. Ulegnie zmianie termin na odstąpienie od umowy w sytuacji, kiedy przedsiębiorca nie udzielił konsumentowi informacji o prawie odstąpienia od umowy: termin ten będzie upływał 12 miesięcy po upływie podstawowego terminu 14 dni.</p> <p>Wprowadzona zostanie możliwość skorzystania z jednolitego formularza odstąpienia od umowy zawartej w okolicznościach nietypowych, którego wzór ujęty będzie w przepisach – przyczyni się to do redukcji kosztów związanych z odstąpieniem od umowy. Ponadto oczekuje się, że ujednolicenie przepisów w zakresie odstąpienia od umowy będzie wiązało się z ograniczeniem kosztów wynikających z potencjalnych sporów na tym polu.</p>
<p>Konsumenci i przedsiębiorcy – inne istotne kwestie</p>		<p>Wprowadzony zostanie również szereg przepisów dotyczących sposobu prowadzenia działalności przez przedsiębiorcę, które mogłyby wiązać się z wygenerowaniem nieuzasadnionych kosztów dla konsumenta:</p>

		<p>1. zakaz pobierania przez przedsiębiorców od konsumentów opłat w związku ze stosowaniem określonych sposobów płatności, które są wyższe od kosztów poniesionych przez przedsiębiorców w związku z korzystaniem z tych sposobów płatności,</p> <p>2. brak obowiązku płacenia przez konsumenta w kontaktach z przedsiębiorcą dotyczących zawartej umowy opłaty wyższej niż za zwykłe połączenie telefoniczne, jeżeli przedsiębiorca posiada linię telefoniczną, przeznaczoną do takich kontaktów,</p> <p>3. konieczność uzyskania wyraźnej zgody konsumenta na każdą dodatkową płatność, oprócz uzgodnionego wynagrodzenia za główne obowiązki umowne przedsiębiorcy, zanim konsument zostanie związany umową. Jeżeli przedsiębiorca nie uzyska wyraźnej zgody, lecz założy jej istnienie przez stosowanie domyślnych opcji, które konsument musi odrzucić w celu uniknięcia dodatkowe płatności, konsument będzie miał prawo żądać zwrotu tej płatności.</p>
<p>Konsumenci dochodzący roszczeń i przedsiębiorcy ponoszący odpowiedzialność za jakość rzeczy sprzedanej</p>	<p>W chwili obecnej w Polsce funkcjonują trzy reżimy odpowiedzialności za jakość sprzedanej rzeczy: regulacja kodeksowa dotycząca rękojmi za wady; regulacja zawarta w ustawie o sprzedaży konsumenckiej dotycząca niezgodności towaru z umową, obejmująca swym zakresem wskazane w tejże ustawie towary konsumenckie; regulacja przewidziana w Konwencji Wiedeńskiej o Międzynarodowej Sprzedaży Towarów. Regulacja dotycząca obrotu konsumenckiego oceniana jest jako w dużym zakresie mniej korzystna dla kupującego niż</p>	<p>Wprowadzona zostanie jednolita regulacja odpowiedzialności sprzedawcy za jakość rzeczy sprzedanej (z tytułu rękojmi), przy przyjęciu pewnych odrębności dla umów, w których sprzedawcą jest przedsiębiorca, a kupującym jest konsument. Doprowadzi to do wyrównania poziomu ochrony na obszarach, gdzie w chwili obecnej konsument jest upośledzony w porównaniu do kupujących przedsiębiorców i osób nie będących konsumentami. W odniesieniu do umów zawieranych między przedsiębiorcami przepisy o rękojmi, tak jak dotąd, będą miały charakter dyspozytywny, a więc możliwe będzie odmienne uregulowanie w umowie odpowiedzialności sprzedawcy za jakość rzeczy sprzedanej.</p> <p>Ponadto, przywrócone zostanie stosowanie przepisów Kodeksu cywilnego w odniesieniu do gwarancji udzielanej w ramach sprzedaży, gdy kupującym jest konsument. Jeżeli w ramach realizacji uprawnienia z gwarancji nie dojdzie do usunięcia wady, konsument (zakładając, że jest to wada, za którą odpowiada sprzedawca) może dochodzić uprawnień z rękojmi.</p> <p>Zastosowana zostanie definicja wady obejmująca niezgodność towaru z umową (w przypadku umowy sprzedaży konsumenckiej na równi z zapewnieniem</p>

	regulacja kodeksowa.	<p>sprzedawcy traktowane będą publiczne zapewnienia producenta lub jego przedstawiciela – w tym reklama). Rzecz sprzedana mieć będzie wadę także w razie nieprawidłowego jej zamontowania i uruchomienia, jeżeli czynności te zostały wykonane przez sprzedawcę lub osobę trzecią, za którą sprzedawca ponosi odpowiedzialność, albo przez kupującego według instrukcji otrzymanej od sprzedawcy (lub producenta).</p> <p>Oczekuje się, że ujednoczenie reżimu odpowiedzialności za jakość sprzedanej rzeczy będzie mieć korzyści także dla przedsiębiorców i przyczyni się do redukcji kosztów związanych z dochodzeniem roszczeń z tego tytułu.</p>
Przedsiębiorcy dochodzący roszczeń regresowych w łańcuchu sprzedawców		<p>Odpowiedzialność poprzedników w łańcuchu sprzedawców oparta będzie na rękojmi (w okresie 2 lat od wydania rzeczy), na zasadach ogólnych (art. 471 kc) oraz na szczególnym regresie uregulowanym w nowym Dziale II¹ w Tytule XI „Sprzedaż“.</p> <p>Dochodzenie regresu (roszczenie powstające z chwilą zaspokojenia konsumenta) obejmować będzie naprawienie szkody poniesionej na skutek zaspokojenia konsumenta ze względu na wadę, za której powstanie sprzedawca końcowy nie odpowiada. Przyjęte zostanie domniemanie istnienia wady na każdym etapie łańcucha sprzedaży.</p> <p>Należy oczekiwać, że ujednoczenie przepisów regulujących dochodzenie roszczeń w łańcuchu sprzedawców, przyczyni się do obniżenia kosztów dochodzenia takich roszczeń.</p>

Działalność lobbingowa w procesie stanowienia prawa

W trybie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1014 z późn. zm.) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych Ministerstwa Sprawiedliwości. Dotychczas żaden podmiot wykonujący zawodową działalność lobbingową nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem.

Notyfikacja techniczna

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodność projektu z prawem UE

Projekt jest zgodny z prawem UE, co potwierdza opinia Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 22 listopada 2013 r.

TABELA ZBIEŻNOŚCI

TYTUŁ PROJEKTU:		Projekt ustawy o prawach konsumenta			
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO/WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH :		Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniająca dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady			
PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ ²⁾					
Jedn. red.	Treść przepisu UE ³⁾	Ko nie cz - noś ć wdr oże nia	Jedn. red. (*)	Treść przepisu/ów projektu (*)	Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów wykraczających poza minimalne wymogi prawa UE (**)
		T / N			
Art. 1	Niniejsza dyrektywa, poprzez osiągnięcie wysokiego poziomu ochrony konsumentów, ma przyczynić się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego w drodze zbliżenia niektórych aspektów przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich, dotyczących umów zawieranych między konsumentami a przedsiębiorcami.	N			
Art. 2 pkt 1	"konsument" oznacza każdą osobę fizyczną, która w umowach objętych niniejszą dyrektywą działa w celach niezwiązanych z działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą ani wykonywaniem wolnego zawodu;	T	Art. 45 pkt 1 (Art. 22 ¹ kodeksu cywilnego)	W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: 1) art. 22 ¹ otrzymuje brzmienie: „Art. 22 ¹ . § Za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.	

				§2 Przepisy o ochronie konsumentów stosuje się również do osoby fizycznej, która dokonując czynności związanej z prowadzoną działalnością gospodarczą lub zawodową, działa także w celu niezwiązanym z tą działalnością i cel ten przeważa."	
Art. 2 pkt 2	"przedsiębiorca" oznacza każdą osobę fizyczną lub każdą osobę prawną, niezależnie od tego, czy jest to podmiot publiczny czy prywatny, która działa - w tym również za pośrednictwem każdej innej osoby działającej w jej imieniu lub na jej rzecz - w celach związanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub wykonywaniem wolnego zawodu, w związku z umowami objętymi zakresem niniejszej dyrektywy	T	Art. 43 ¹ kodeksu cywilnego	Przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 33 ¹ § 1, prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową.	
Art. 2 pkt 3	"towary" oznaczają wszelkie materialne rzeczy ruchome, z wyjątkiem przedmiotów sprzedawanych w drodze egzekucji lub w inny sposób z mocy prawa; w rozumieniu niniejszej dyrektywy za "towary" uznaje się wodę, gaz i energię elektryczną, w przypadku gdy są wystawione na sprzedaż w ograniczonej objętości lub w określonej ilości	T	Art. 45 kodeksu cywilnego Art. 3 ust. 2	Rzeczami w rozumieniu niniejszego kodeksu są tylko przedmioty materialne. <i>W systemie polskiego kodeksu cywilnego nie używa się pojęcia „towa” jako przedmiotu sprzedaży, tylko pojęcia „rzecz”, które jest szersze niż zakres pojęcia „towa” w rozumieniu dyrektywy (tym samym niektóre przepisy ustawy będą stosować się także w obszarze pozostającym poza sferą regulacji dyrektywy – co jest zgodne z dyrektywą w świetle motywu 13 preambuły).</i> <i>W doktrynie i orzecznictwie nie ulega przy tym wątpliwości, że woda, gaz czy energia, w sytuacji, gdy są one wyodrębnione i zindywidualizowane, tj. gdy np. znajdują się w naczyniu lub pojemniku, są rzeczami w rozumieniu art. 45 kc (por. np. Dmowski, Rudnicki Komentarz do kc. Księga pierwsza. Część ogólna, Wydawnictwo Prawnicze Lexis Nexis Warszawa 2003, str. 176).</i> 2. Przepisów ustawy nie stosuje się do sprzedaży egzekucyjnej oraz sprzedaży dokonywanej w postępowaniu upadłościowym w związku z likwidacją masy upadłości.	
Art. 2 pkt 4	"towary wyprodukowane według specyfikacji konsumenta" oznaczają towary nieprefabrykowane, które wykonano na podstawie indywidualnego wyboru lub decyzji konsumenta	T	Art. 38 pkt 3	3) umowy, w której przedmiotem świadczenia jest rzecz nieprefabrykowana, wyprodukowana według specyfikacji konsumenta lub służąca zaspokojeniu jego zindywidualizowanych	

				potrzeb;	
Art. 2 pkt 5 i pkt 6	"umowa sprzedaży" oznacza każdą umowę, na mocy której przedsiębiorca przenosi lub zobowiązuje się do przeniesienia własności towarów na konsumenta, a konsument płaci lub zobowiązuje się do zapłacenia ich ceny, w tym również każdą umowę, której przedmiotem są zarówno towary, jak i usługi umowa o świadczenie usług" oznacza każdą umowę inną niż umowa sprzedaży, na mocy której przedsiębiorca świadczy lub zobowiązuje się do świadczenia usługi na rzecz konsumenta, a konsument płaci lub zobowiązuje się do zapłacenia jej ceny	T	Art. 535 kodeksu cywilnego Art. 6	Przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Do umowy, na mocy której przedsiębiorca jest zobowiązany do przeniesienia własności rzeczy i wykonania usługi, stosuje się przepisy dotyczące umów zobowiązujących do przeniesienia własności. <i>W projekcie zrezygnowano z odrębnego definiowania umowy sprzedaży i umowy o świadczenie usług, ponieważ sposób ujęcia tych umów w dyrektywie nie odpowiada systematyce umów przyjętych w polskim Kodeksie cywilnym: ich zakres pojęciowy uwzględniono natomiast przy określaniu zakresu stosowania poszczególnych przepisów, co zapewnia realizację celu dyrektywy a jednocześnie nie zaburza zasad funkcjonowania prawa krajowego.</i>	
Art. 2 pkt 7	"umowa zawierana na odległość" oznacza każdą umowę zawartą między przedsiębiorcą i konsumentem w ramach zorganizowanego systemu sprzedaży lub świadczenia usług na odległość, bez jednoczesnej fizycznej obecności przedsiębiorcy i konsumenta, z wyłącznym wykorzystaniem jednego lub większej liczby środków porozumiewania się na odległość do chwili zawarcia umowy wyłącznie	T	Art. 2 pkt 1	1) umowa zawarta na odległość - umowę zawartą z konsumentem w ramach zorganizowanego systemu zawierania umów na odległość, bez jednoczesnej fizycznej obecności stron, z wyłącznym wykorzystaniem jednego lub większej liczby środków porozumiewania się na odległość do chwili zawarcia umowy wyłącznie	
Art. 2 pkt 8	"umowa zawierana poza lokalem przedsiębiorstwa" oznacza każdą umowę między przedsiębiorcą i konsumentem: a) zawartą przy jednoczesnej fizycznej obecności przedsiębiorcy i konsumenta, w miejscu, które nie jest lokalem przedsiębiorstwa danego przedsiębiorcy; b) w przypadku której konsument złożył ofertę w takich samych okolicznościach, jak te, o których mowa w lit. a); c) zawartą w lokalu przedsiębiorstwa danego przedsiębiorcy lub przy pomocy jakichkolwiek środków porozumiewania się na odległość bezpośrednio po tym, jak osobiście i indywidualnie nawiązano kontakt z konsumentem w miejscu, które nie jest	T	Art. 2 pkt 2	2) umowa zawarta poza lokalem przedsiębiorstwa - umowę z konsumentem zawartą: a) przy jednoczesnej fizycznej obecności stron w miejscu, które nie jest lokalem przedsiębiorstwa danego przedsiębiorcy, b) w wyniku przyjęcia oferty złożonej przez konsumenta w okolicznościach, o których mowa w lit. a), c) w lokalu przedsiębiorstwa danego	

	lokałem przedsiębiorstwa danego przedsiębiorcy, przy jednoczesnej fizycznej obecności przedsiębiorcy i konsumenta; lub d) zawartą podczas wycieczki zorganizowanej przez przedsiębiorcę, której celem lub skutkiem jest promocja oraz sprzedaż towarów i usług konsumentowi;			przedsiębiorcy lub za pomocą środków porozumiewania się na odległość bezpośrednio po tym, jak nawiązano indywidualny i osobisty kontakt z konsumentem w miejscu, które nie jest lokalem przedsiębiorstwa danego przedsiębiorcy, przy jednoczesnej fizycznej obecności stron, d) podczas wycieczki zorganizowanej przez przedsiębiorcę, której celem lub skutkiem jest promocja oraz zawieranie umów z konsumentami;	
Art. 2 pkt 9	"lokal przedsiębiorstwa" oznacza: a) jakiegokolwiek miejsca prowadzenia działalności detalicznej będące nieruchomościami, w których przedsiębiorca prowadzi swoją działalność na stałe; lub b) jakiegokolwiek miejsca prowadzenia działalności detalicznej będące ruchomościami, w których przedsiębiorca prowadzi zwyczajowo swoją działalność;	T	Art. 2 pkt 3	3) lokal przedsiębiorstwa: a) miejsce prowadzenia działalności będące nieruchomością albo częścią nieruchomości, w którym przedsiębiorca prowadzi działalność na stałe, b) miejsce prowadzenia działalności będące rzeczą ruchomą, w którym przedsiębiorca prowadzi działalność zwyczajowo;	
Art. 2 pkt 10	"trwały nośnik" oznacza każde urządzenie umożliwiające konsumentowi lub przedsiębiorcy przechowywanie informacji kierowanych do niego osobiście, w sposób umożliwiający dostęp do tych informacji w przyszłości przez okres odpowiedni do celów, jakim te informacje służą, i które pozwala na odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej postaci;	T	Art. 2 pkt 4	4) trwały nośnik – materiał lub urządzenie umożliwiające konsumentowi lub przedsiębiorcy przechowywanie informacji kierowanych osobiście do niego, w sposób umożliwiający dostęp do informacji w przyszłości przez czas odpowiedni do celów, jakim te informacje służą, i które pozwalają na odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej postaci;	
Art. 2 pkt 11	"treści cyfrowe" oznaczają dane wytwarzane i dostarczane w formie cyfrowej;	T	Art. 2 pkt 5	5) treść cyfrowa - dane wytwarzane i dostarczane w postaci cyfrowej;	
Art. 2 pkt 12	"usługa finansowa" oznacza każdą usługę o charakterze bankowym, kredytowym, ubezpieczeniowym, emerytalnym, inwestycyjnym lub płatniczym;	T	Art. 4 ust. 2	ust. 2. Ustawy nie stosuje się do umów dotyczących usług finansowych, takich jak w szczególności: czynności bankowe, umowy kredytu konsumenckiego, czynności ubezpieczeniowe, umowy uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym otwartym, specjalistycznym funduszu inwestycyjnym otwartym, funduszu inwestycyjnym zamkniętym, specjalistycznym funduszu inwestycyjnym zamkniętym i funduszu inwestycyjnym mieszanym, usługi płatnicze –	

Art. 2 pkt 13	"aukcja publiczna" oznacza metodę sprzedaży, w której towary lub usługi są oferowane przez przedsiębiorcę konsumentom, którzy osobiście uczestniczą lub mają możliwość osobistego uczestnictwa w aukcji, w ramach przejrzystej procedury składania konkurencyjnych ofert prowadzonej przez organizatora aukcji, i w której zwycięski oferent jest zobowiązany do nabycia towarów lub usług;	T	Art. 2 pkt 6	6) aukcja publiczna – sposób zawarcia umowy polegający na składaniu organizatorowi aukcji w ramach przejrzystej procedury konkurencyjnych ofert przez konsumentów, którzy w niej fizycznie uczestniczą lub mogą uczestniczyć, i w której zwycięski oferent jest zobowiązany do zawarcia umowy.	
Art. 2 pkt 14	"gwarancja handlowa" oznacza każde zobowiązanie przedsiębiorcy lub producenta ("gwarant") wobec konsumenta - niezależnie od jego prawnego obowiązku zapewnienia zgodności towaru z umową - do zwrotu zapłaconej ceny lub wymiany towarów, ich naprawy lub zapewnienia ich serwisu w jakikolwiek sposób, jeśli nie są one zgodne ze specyfikacją lub nie spełniają jakichkolwiek innych wymogów niezwiązanych ze zgodnością towaru z umową określonych w oświadczeniu gwarancyjnym lub w stosownej reklamie dostępnej w momencie zawarcia umowy lub przed jej zawarciem;	T	Art. 44 pkt 25 (art. 577 kodeksu cywilnego)	W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (...) wprowadza się następujące zmiany: (...) 25) art. 577 (kc) otrzymuje brzmienie: „Art. 577 § 1. Udzielenie gwarancji następuje przez złożenie oświadczenia gwarancyjnego, które określa obowiązki gwaranta i uprawnienia kupującego w przypadku, gdy rzecz sprzedana nie ma właściwości określonych w tym oświadczeniu. Oświadczenie gwarancyjne może zostać złożone w reklamie. §2. Obowiązki gwaranta mogą w szczególności polegać na zwrocie zapłaconej ceny, wymianie rzeczy bądź jej naprawie oraz zapewnieniu innych usług. §3. Jeżeli została udzielona gwarancja co do jakości rzeczy sprzedanej, poczytuje się w razie wątpliwości, że gwarant jest obowiązany do usunięcia wady fizycznej rzeczy lub do dostarczenia rzeczy wolnej od wad, o ile wady te ujawnią się w ciągu terminu określonego w oświadczeniu gwarancyjnym.”	
Art. 2 pkt 15	"umowa dodatkowa" oznacza umowę, na mocy której konsument nabywa towary lub usługi powiązane z umową zawieraną na odległość lub umową zawieraną poza lokalem przedsiębiorstwa, w przypadku gdy towary te są dostarczane lub usługi te są świadczone przez przedsiębiorcę lub osobę trzecią na podstawie porozumienia między tą osobą trzecią a przedsiębiorcą.	T	Art. 37 ust. 1 zd. 1	W chwili odstąpienia przez konsumenta od umowy zawartej na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa wygasają powiązane z nią umowy dodatkowe zawarte przez konsumenta, jeżeli na ich podstawie świadczenie jest spełniane przez przedsiębiorcę lub osobę trzecią na podstawie porozumienia z przedsiębiorcą.	
Art. 3 ust. 1	Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do każdej umowy zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem, na warunkach i w zakresie określonym w jej przepisach. Ma ona zastosowanie również do umów, których przedmiotem jest dostarczanie wody, gazu, energii elektrycznej lub dostarczanie centralnego ogrzewania, w tym również przez dostawców publicznych, w zakresie, w jakim towary te dostarczane są na podstawie	T	Art. 1 pkt 1, 2, 3	Ustawa określa prawa przysługujące konsumentowi, w szczególności: 1) obowiązki informacyjne przedsiębiorcy zawierającego umowę z konsumentem; 2) zasady i tryb zawierania z konsumentem umowy na odległość i poza lokalem	

	umowy.			<p>przedsiębiorstwa;</p> <p>3) zasady i tryb wykonania przysługującego konsumentowi prawa odstąpienia od umowy zawartej na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa;</p> <p><i>W zakresie obowiązków informacyjnych ustawa transponująca wprowadza przepisy identyczne z przepisami dyrektywy na obszarze wykraczającym poza zakres przedmiotowy dyrektywy (motyw 13 preambuły). Celem takiego rozwiązania jest wprowadzenie jednolitej i spójnej aksjologicznie regulacji krajowej.</i></p>	
Art. 3 ust. 2	Jeżeli jakkolwiek przepis niniejszej dyrektywy koliduje z przepisem innego aktu prawnego Unii regulującego poszczególne sektory, pierwszeństwo ma przepis tego innego aktu prawnego Unii; przepis tego innego aktu prawnego Unii ma zastosowanie do tych poszczególnych sektorów.	N			
Art. 3 ust. 3 lit. a)	Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do umów: a) dotyczących usług socjalnych, w tym usług dotyczących mieszkań socjalnych, opieki nad dziećmi i wsparcia dla rodzin i osób znajdujących się stale lub tymczasowo w potrzebie, w tym opieki długoterminowej;	T	Art. 3 ust. 1 pkt 1	Przepisów ustawy nie stosuje się do umów: 1) dotyczących usług socjalnych, mieszkań socjalnych, opieki nad dziećmi, wsparcia dla rodzin i osób znajdujących się stale lub czasowo w potrzebie, w tym opieki długoterminowej;	
Art. 3 ust. 3 lit. b)	Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do umów: b) dotyczących opieki zdrowotnej zdefiniowanej w art. 3 lit. a) dyrektywy 2011/24/UE, niezależnie od tego, czy są one oferowane za pośrednictwem placówek opieki zdrowotnej;	T	Art. 3 ust. 1 pkt 7	Przepisów ustawy nie stosuje się do umów: 7) dotyczących usług zdrowotnych świadczonych przez pracowników służby zdrowia pacjentom w celu oceny, utrzymania lub poprawy ich stanu zdrowia, łącznie z przepisywaniem, wydawaniem i udostępnianiem produktów leczniczych oraz wyrobów medycznych, bez względu na to, czy są one oferowane za pośrednictwem placówek opieki zdrowotnej”;	
Art. 3 ust. 3 lit. c)	Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do umów: c) hazardu, ze stawkami pieniężnymi w grach losowych, z uwzględnieniem loterii, gier hazardowych w kasynach i zakładów; dotyczących usług finansowych;	T	Art. 3 ust. 1 pkt 2	Przepisów ustawy nie stosuje się do umów: 2) dotyczących gier hazardowych;	

Art. 3 ust. 3 lit d)	Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do umów: d) dotyczących usług finansowych;	T	Art. 4 ust. 2	2. Ustawy nie stosuje się do umów dotyczących usług finansowych, z wyjątkiem umów dotyczących usług finansowych zawieranych na odległość, do których stosuje się przepisy rozdziałów I i V.	
Art. 3 ust. 3 lit e)	Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do umów: e) dotyczących ustanawiania, nabywania i przenoszenia własności nieruchomości lub praw do nieruchomości;	T	Art. 4 ust.1	1. Ustawy nie stosuje się do umów dotyczących ustanawiania, nabywania i przenoszenia własności nieruchomości lub praw do nieruchomości oraz do umów dotyczących najmu pomieszczeń mieszkalnych, z wyjątkiem przepisów rozdziału II, które stosuje się, jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej. <i>W zakresie obowiązków informacyjnych projekt wprowadza regulację identyczną z regulacją dyrektywy poza przedmiotowym zakresem stosowania dyrektywy (w celu zapewnienia aksjologicznej spójności systemu prawa krajowego). W odmiennym przypadku obowiązki informacyjne (ujęte w rozdziale II) znajdowałyby zastosowanie do rzeczy ruchomych, natomiast mogłoby dojść do sytuacji, gdzie nie znajdowałyby zastosowania w odniesieniu do nieruchomości (np. na tle ustawy deweloperskiej z 2012 r.)</i>	
Art. 3 ust. 3 lit f)	Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do umów: f) dotyczących budowy nowych budynków, istotnej przebudowy istniejących budynków oraz najmu pomieszczeń do celów mieszkalnych;	T	Art. 4 ust.1	Ustawy nie stosuje się do umów dotyczących ustanawiania, nabywania i przenoszenia własności nieruchomości lub praw do nieruchomości oraz do umów dotyczących najmu pomieszczeń mieszkalnych. <i>W odniesieniu do umów, o których mowa w art. 3 ust. 3 lit. f dyrektywy, innych niż umowy dotyczące najmu pomieszczeń mieszkalnych (wyłączonych w art. 4 ust. 1 projektu), obowiązywać będą przepisy identyczne z przepisami dyrektywy (ze względu na konieczność zachowania spójności aksjologicznej projektu).</i>	
Art. 3 ust. 3 lit. g)	Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do umów: g) które objęte są zakresem stosowania dyrektywy Rady 90/314/EWG z dnia 13 czerwca 1990 r. w sprawie	T	Art. 3 ust. 1 pkt 8	8) Przepisów ustawy nie stosuje się do umów: o imprezę turystyczną, o których mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach	

	zorganizowanych podróży, wakacji i wycieczek [18];			turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268, z późn. zm.);	
Art. 3 ust. 3 lit. h)	Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do umów: h) które objęte są zakresem stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/122/WE z dnia 14 stycznia 2009 r. w sprawie ochrony konsumentów w odniesieniu do niektórych aspektów umów timeshare, umów o długoterminowe produkty wakacyjne, umów odsprzedaży oraz wymiany;	T	Art. 3 ust. 1 pkt 9	Przepisów ustawy nie stosuje się do umów: 9) o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o timeshare (Dz. U. Nr 230, poz. 1370);	
Art. 3 ust. 3 lit i)	Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do umów: i) sporządzanych, zgodnie z prawem państw członkowskich, przez urzędnika państwowego ustawowo zobowiązanego do niezależności i bezstronności, który musi zapewniać, poprzez udzielenie wyczerpującej informacji prawnej, aby konsument zawierał umowę jedynie po dokładnym rozważeniu aspektów prawnych i ze znajomością jej zakresu prawnego;	N		<i>Nie ma przeszkód, aby także do umów, o których mowa w art. 3 ust. 3 lit. i) stosować przepisy takie same, jak przyjęte w wykonaniu dyrektywy. Jest to bowiem działanie poza zakresem dyrektywy i jako takie jest dopuszczalne, co potwierdza wspomniany wyżej motyw 13 preambuły. Od strony merytorycznej decyzja o niewyłączeniu z zakresu ustawy umów sporządzonych przed notariuszem (w formie aktu notarialnego) wiąże się przede wszystkim z tym, że w innym przepisie projektu ustawy (art. 4 ust. 1) przewidziano – przez wzgląd na potrzebę ochrony konsumenta – stosowanie przepisów ustawy o ogólnych obowiązkach informacyjnych także do umów dotyczących ustanawiania, nabywania i przenoszenia własności nieruchomości, a te wymagają zawarcia w formie aktu notarialnego.</i>	
Art. 3 ust. 3 lit j)	Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do umów: j) dotyczących dostarczania środków spożywczych, napojów lub innych towarów, które są przeznaczone do bieżącego spożycia w gospodarstwach domowych i które są często i regularnie fizycznie dostarczane przez przedsiębiorcę do miejsca zamieszkania, pobytu lub pracy konsumenta;	T	Art. 3 ust. 1 pkt 3	Przepisów ustawy nie stosuje się do umów: 3) zawieranych z przedsiębiorcą dokonującym częstych i regularnych objazdów, podczas których przedsiębiorca dostarcza środki spożywcze, napoje i inne artykuły, przeznaczone do bieżącego spożycia w gospodarstwach domowych, do miejsca zamieszkania, pobytu lub pracy konsumenta;	
Art. 3 ust. 3 lit k)	Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do umów: k) dotyczących pasażerskich usług przewozowych, z wyjątkiem art. 8 ust. 2 oraz art. 19 i 22;	T	Art. 3 ust. 1 pkt 4	Przepisów ustawy nie stosuje się do umów: 4) 4) dotyczących przewozu osób, z wyjątkiem art. 11 i art. 18;	
Art. 3 ust. 3 lit. l)	Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do umów: l) zawieranych przy wykorzystaniu automatów sprzedających lub zautomatyzowanych punktów	T	Art. 3 ust. 1 pkt 5	Przepisów ustawy nie stosuje się do umów: 5) zawieranych za pomocą automatów sprzedających lub zautomatyzowanych	

	sprzedaży;			punktów sprzedaży;	
Art. 3 ust. 3 pkt	Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do umów: m) zawieranych z operatorami telekomunikacyjnymi przy wykorzystaniu publicznych automatów telefonicznych na korzystanie z nich lub zawieranych na wykorzystanie jednego połączenia telefonicznego, internetowego lub faksowego dokonywanego przez konsumenta.	T	Art. 3 ust. 1 pkt 6	Przepisów ustawy nie stosuje się do umów: 6) zawieranych z dostawcą usług w rozumieniu art.2 pkt 27) lit. a) ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2004 r. Nr 171, poz.1800, z późn. zm. ¹⁾) za pomocą aparatu publicznego w celu skorzystania z takiego aparatu lub zawieranych w celu wykonania jednorazowego połączenia telefonicznego, internetowego lub faksowego przez konsumenta	
Art. 3 ust. 4	Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o niestosowaniu niniejszej dyrektywy lub nieutrzymywaniu lub niewprowadzaniu odpowiednich przepisów krajowych w odniesieniu do umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa, na podstawie których wysokość płatności, której ma dokonać konsument, nie przekracza 50 EUR. Państwa członkowskie mogą określić niższą wartość w przepisach krajowych.	T	Art. 3 ust. 1 pkt 10	Przepisów ustawy nie stosuje się do umów: 10) zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa, jeżeli konsument jest zobowiązany do zapłaty kwoty nieprzekraczającej pięćdziesięciu złotych.	
Art. 3 ust. 5	Niniejsza dyrektywa nie może wpływać na krajowe ogólne prawo umów, między innymi, na przepisy dotyczące ważności, zawierania lub skutków umowy, w zakresie, w jakim aspekty ogólnego prawa umów nie są regulowane w niniejszej dyrektywie.	N			
Art. 3 ust. 6	Niniejsza dyrektywa nie uniemożliwia przedsiębiorcom oferowania konsumentom warunków umownych wykraczających ponad zakres ochrony przewidziany w niniejszej dyrektywie.	T		Wszystkie ujęte w projekcie przepisy mają charakter semidyspozytywny.	
Art. 4	Państwa członkowskie nie mogą utrzymywać ani wprowadzać do swojego prawa krajowego przepisów odbiegających od tych, które zostały ustanowione w niniejszej dyrektywie, w tym również przepisów surowszych lub łagodniejszych w celu zapewnienia innego poziomu ochrony konsumentów, chyba że niniejsza dyrektywa stanowi inaczej.	N			
Art. 5	Wymogi informacyjne dotyczące umów innych niż umowy	T	Art. 8 i 9	Art. 8. Najpóźniej w chwili złożenia propozycji	

¹⁾Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1362 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 170, poz. 1217, Nr 220, poz. 1600, Nr 235, poz. 1700 i Nr 249, poz. 1834, z 2007 r. Nr 23, poz. 137, Nr 50, poz. 331 i Nr 82, poz. 556, z 2008 r. Nr 17, poz. 101 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 11, poz. 59, Nr 18, poz. 97 i Nr 85, poz. 716, z 2010 r. Nr 81, poz. 530, Nr 86, poz. 554, Nr 106, poz. 675, Nr 182, poz. 1228, Nr 219, poz. 1443, Nr 229, poz. 1499 i Nr 238, poz. 1578, z 2011 r. Nr 102, poz. 586 i 587, Nr 134, poz. 779, Nr 153, poz. 903, Nr 171, poz. 1016, Nr 233, poz. 1381 i Nr 234, poz. 1390 oraz z 2012 r. poz. 908, 1203 i 1256, 1445 i 1529.

ust. 1	<p>zawierane na odległość lub umowy zawierane poza lokalem przedsiębiorstwa</p> <p>1. Zanim konsument zostanie związany umową inną niż umowa zawierana na odległość lub umowa zawierana poza lokalem przedsiębiorstwa, lub jakąkolwiek ofertą w tym zakresie, przedsiębiorca w jasny i zrozumiały sposób udziela konsumentowi następujących informacji, jeżeli nie wynikają one już z okoliczności:</p> <p>a) główne cechy towarów lub usług w zakresie, w jakim jest to właściwe dla danego środka przekazu oraz dla towarów lub usług;</p> <p>b) dane identyfikujące przedsiębiorcę, na przykład firma przedsiębiorcy, pełny adres pocztowy, pod którym przedsiębiorca prowadzi przedsiębiorstwo, oraz numer telefonu przedsiębiorcy;</p> <p>c) łączna cena towarów lub usług wraz z podatkami lub, w przypadku gdy charakter towarów lub usług nie pozwala w sposób racjonalny na wcześniejsze obliczenie ceny – sposób, w jaki ma być obliczana cena, jak również, w przypadku gdy ma to zastosowanie, wszystkie dodatkowe opłaty za transport, dostarczenie lub usługi pocztowe lub, w przypadku gdy nie można w sposób racjonalny wcześniej obliczyć tych opłat – informacja o możliwości powstania konieczności uiszczenia takich dodatkowych opłat;</p> <p>d) w przypadku gdy ma to zastosowanie – warunki płatności, dostarczenia, wykonania, termin, w jakim przedsiębiorca zobowiązuje się do dostarczenia towarów lub świadczenia usług, oraz stosowane przez przedsiębiorcę procedury rozpatrywania reklamacji;</p> <p>e) oprócz przypomnienia o istnieniu prawnego obowiązku zapewnienia zgodności towaru z umową istnienie i warunki usług posprzedażnych oraz gwarancje handlowe, w przypadku gdy ma to zastosowanie;</p> <p>f) w przypadku gdy ma to zastosowanie – czas trwania umowy lub, jeżeli umowa zawarta jest na czas nieoznaczony lub jeśli ma ulegać automatycznemu przedłużeniu, warunki jej rozwiązania;</p> <p>g) w przypadku gdy ma to zastosowanie – funkcjonalność treści cyfrowych, w tym również mające zastosowanie techniczne środki ich ochrony;</p> <p>h) w przypadku gdy ma to zastosowanie – każda mająca znaczenie interoperacyjność treści cyfrowych ze sprzętem</p>		<p>zawarcia umowy przedsiębiorca ma obowiązek poinformować konsumenta, o ile informacje te nie wynikają już z okoliczności, w sposób jasny i zrozumiały o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) głównych cechach świadczenia, z uwzględnieniem przedmiotu świadczenia oraz sposobu porozumiewania się z konsumentem; 2) swoich danych identyfikujących, w szczególności o firmie, organie, który zarejestrował działalność gospodarczą, i numerze, pod którym został zarejestrowany, adresie pocztowym, pod którym prowadzi przedsiębiorstwo i numerze telefonu przedsiębiorstwa; 3) łącznej cenie lub wynagrodzeniu za świadczenie wraz z podatkami, a gdy charakter przedmiotu świadczenia nie pozwala, rozsądnie oceniając, na wcześniejsze obliczenie ich wysokości – sposobie, w jaki będą one obliczane, a także opłatach za dostarczenie, usługi pocztowe oraz jakichkolwiek innych kosztach, a gdy nie można ustalić wysokości tych opłat - obowiązku ich uiszczenia; w razie zawarcia umowy na czas nieoznaczony lub umowy obejmującej prenumeratę przedsiębiorca ma obowiązek podania łącznej ceny lub wynagrodzenia obejmującego wszystkie płatności za okres rozliczeniowy, a także wszystkich kosztów, które konsument jest zobowiązany zapłacić; 4) sposobie i terminie spełnienia świadczenia przez przedsiębiorcę oraz stosowanej przez przedsiębiorcę procedurze rozpatrywania reklamacji; 5) przewidzianej przez prawo odpowiedzialności przedsiębiorcy za jakość świadczenia; 6) treści usług posprzedażnych i gwarancji, o ile takie są oferowane; 7) czasie trwania umowy lub - gdy umowa zawarta jest na czas nieoznaczony lub ma ulegać automatycznemu przedłużeniu – o sposobie i przesłankach wypowiedzenia umowy. <p>Art. 9. Jeżeli ma to zastosowanie sprzedawca ma obowiązek poinformować dodatkowo o:</p>	
--------	---	--	--	--

	komputerowym i oprogramowaniem, o której przedsiębiorca wie lub, racjonalnie oczekując, powinien być wiedzieć;			1) funkcjonalności treści cyfrowych oraz mających zastosowanie technicznych środków ich ochrony; 2) mających znaczenie interoperacyjności treści cyfrowych ze sprzętem komputerowym i oprogramowaniem.	
Art. 5 ust. 2	Ust. 1 ma również zastosowanie do umów, których przedmiotem jest dostarczanie wody, gazu, energii elektrycznej, w przypadku gdy nie są one wystawione na sprzedaż w ograniczonej objętości lub w ustalonej ilości, dostarczanie centralnego ogrzewania lub dostarczanie treści cyfrowych, które nie są dostarczane na trwałym nośniku.	T	Art. 8	Najpóźniej w chwili złożenia propozycji zawarcia umowy przedsiębiorca ma obowiązek poinformować konsumenta w sposób jasny i zrozumiały o: 1) głównych cechach świadczenia, z uwzględnieniem przedmiotu świadczenia oraz sposobu porozumiewania się z konsumentem; 2) swoich danych identyfikujących, w szczególności o firmie, organie, który zarejestrował działalność gospodarczą, i numerze, pod którym został zarejestrowany, adresie pocztowym, pod którym prowadzi przedsiębiorstwo i numerze telefonu przedsiębiorstwa; 3) łącznej cenie lub wynagrodzeniu za świadczenie wraz z podatkami, a gdy charakter przedmiotu świadczenia nie pozwala, rozsądnie oceniając, na wcześniejsze obliczenie ich wysokości – sposobie, w jaki będą one obliczane, a także opłatach za dostarczenie, usługi pocztowe oraz jakichkolwiek innych kosztach, a gdy nie można ustalić wysokości tych opłat - obowiązku ich uiszczenia; w razie zawarcia umowy na czas nieoznaczony lub umowy obejmującej prenumeratę przedsiębiorca ma obowiązek podania łącznej ceny lub wynagrodzenia obejmującego wszystkie płatności za okres rozliczeniowy, a także wszystkich kosztów, które konsument jest zobowiązany zapłacić;" 4) sposobie i terminie spełnienia świadczenia przez przedsiębiorcę oraz stosowanej przez przedsiębiorcę procedurze rozpatrywania reklamacji; 5) przewidzianej przez prawo odpowiedzialności przedsiębiorcy za jakość świadczenia; 6) treści usług posprzedażnych i gwarancji.	

				o ile takie są oferowane; 7) czasie trwania umowy lub - gdy umowa zawarta jest na czas nieoznaczony lub ma ulegać automatycznemu przedłużeniu – o sposobie i przesłankach wypowiedzenia umowy. <i>Projekt nie wyłącza zastosowania obowiązków informacyjnych jak wyżej do umów, o których mowa w art. 5 ust. 2 dyrektywy</i>	
Art. 5 ust. 3	Od państw członkowskich nie wymaga się stosowania ust. 1 do umów, które dotyczą transakcji w bieżących sprawach życia codziennego i które są wykonywane natychmiast po zawarciu umowy.	T	Art.10	Do drobnych umów życia codziennego wykonywanych natychmiast po ich zawarciu art. 8 i art. 9 nie ma zastosowania.	
Art. 5 ust. 4	Państwa członkowskie mogą przyjąć lub utrzymać w mocy dodatkowe wymogi w zakresie informacji przed zawarciem umowy w przypadku umów, do których ma zastosowanie niniejszy artykuł.	N			
Art. 6 ust. 1	Zanim konsument zostanie związany umową zawieraną na odległość lub umową zawieraną poza lokalem przedsiębiorstwa, lub jakąkolwiek ofertą w tym zakresie, przedsiębiorca w jasny i zrozumiały sposób udziela konsumentowi następujących informacji: a) główne cechy towarów lub usług w zakresie, w jakim jest to właściwe dla danego środka przekazu oraz dla towarów lub usług; b) dane identyfikujące przedsiębiorcę, na przykład firma przedsiębiorcy; c) pełny adres pocztowy, pod którym przedsiębiorca prowadzi przedsiębiorstwo, numer telefonu i faksu przedsiębiorcy oraz jego adres e-mail; o ile jest dostępny, aby umożliwić konsumentowi szybkie skontaktowanie się z przedsiębiorcą i skuteczne porozumiewanie się z nim oraz, w przypadku gdy ma to zastosowanie, pełny adres pocztowy i dane identyfikujące przedsiębiorcę, w imieniu którego działa; d) pełny adres pocztowy miejsca prowadzenia działalności przedsiębiorcy, jeżeli różni się od adresu podanego zgodnie z lit. c), a w przypadku gdy ma to zastosowanie – pełny adres pocztowy przedsiębiorcy, w imieniu którego działa, pod który to adres konsument może kierować wszelkie reklamacje; e) łączna cena towarów lub usług wraz z podatkami lub, w przypadku gdy charakter towarów lub usług nie pozwala w	T	Art. 13 ust. 1, 2	1. Najpóźniej w chwili złożenia propozycji zawarcia umowy na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa przedsiębiorca ma obowiązek poinformować konsumenta w sposób jasny i zrozumiały o: 1) głównych cechach świadczenia z uwzględnieniem przedmiotu świadczenia oraz sposobu porozumiewania się z konsumentem; 2) swoich danych identyfikujących, w szczególności o firmie, organie, który zarejestrował działalność gospodarczą, a także numerze, pod którym został zarejestrowany; 3) adresie pocztowym przedsiębiorstwa, numerze telefonu lub faksu oraz adresie e-mail, 4) adresie pocztowym, pod którym konsument może składać reklamacje, jeżeli jest inny niż adres, o którym mowa w pkt. 3; 5) łącznej cenie lub wynagrodzeniu za świadczenie wraz z podatkami, a gdy charakter przedmiotu świadczenia nie pozwala, rozsądnie oceniając, na wcześniejsze obliczenie ich wysokości – sposobie, w jaki będą one obliczane, a także opłatach za transport, dostarczenie, usługi pocztowe oraz innych kosztach, a gdy nie można ustalić wysokości tych opłat - o obowiązku ich uiszczenia; w razie zawarcia umowy na czas	

<p>sposób racjonalny na wcześniejsze obliczenie ceny – sposób, w jaki ma być obliczana cena, jak również, w przypadku gdy ma to zastosowanie, wszystkie dodatkowe opłaty za transport, dostarczenie lub usługi pocztowe lub jakiegokolwiek inne koszty lub, w przypadku gdy nie można wcześniej w sposób racjonalny obliczyć tych opłat – informacja o możliwości powstania konieczności uiszczenia takich dodatkowych opłat. W przypadku umowy zawartej na czas nieoznaczony lub umowy obejmującej prenumeratę łączna cena zawiera łączne koszty na dany okres objęty rozliczeniem. W przypadku gdy takie umowy przewidują stałą stawkę, łączna cena oznacza również łączne miesięczne koszty. W przypadku gdy nie można wcześniej w sposób racjonalny obliczyć łącznych kosztów, przedstawia się sposób, w jaki cena ma być obliczana;</p> <p>f) koszt korzystania ze środka porozumiewania się na odległość w celu zawarcia umowy, w przypadku gdy koszt ten obliczany jest w sposób inny niż na podstawie taryfy podstawowej;</p> <p>g) warunki płatności, dostarczenia, wykonania, termin, w jakim przedsiębiorca zobowiązuje się do dostarczenia towarów lub świadczenia usług oraz, w przypadku gdy ma to zastosowanie, stosowane przez przedsiębiorcę procedury rozpatrywania reklamacji;</p> <p>h) w przypadku gdy istnieje prawo do odstąpienia od umowy – warunki, terminy oraz procedury korzystania z tego prawa zgodnie z art. 11 ust. 1, a także wzór formularza odstąpienia od umowy zawarty w załączniku I część B;</p> <p>i) w przypadku gdy ma to zastosowanie – informacja, że konsument będzie musiał ponieść koszty zwrotu towarów w przypadku odstąpienia od umowy oraz, w odniesieniu do umów zawieranych na odległość, koszty zwrotu towarów, jeżeli towary ze względu na swój charakter nie mogą zostać w zwykłym trybie odesłane pocztą;</p> <p>j) informacja, że – jeśli konsument wykona prawo do odstąpienia od umowy po zgłoszeniu żądania zgodnie z art. 7 ust. 3 lub art. 8 ust. 8, zobowiązany jest do zapłacenia przedsiębiorcy uzasadnionych kosztów zgodnie z art. 14 ust. 3;</p> <p>k) w przypadku gdy prawo do odstąpienia od umowy nie jest przewidziane zgodnie z art. 16 – informacja, że konsument nie będzie miał prawa do odstąpienia od</p>		<p>nieoznaczony lub umowy obejmującej prenumeratę przedsiębiorca ma obowiązek podania łącznej ceny lub wynagrodzenia obejmującego wszystkie płatności za okres rozliczeniowy, a także wszystkich kosztów, które konsument jest zobowiązany zapłacić;</p> <p>6) kosztach korzystania ze środka porozumiewania się na odległość w celu zawarcia umowy, w przypadku gdy są wyższe niż stosowane zwykle za korzystanie z tego środka porozumiewania się;</p> <p>7) sposobie i terminie zapłaty;</p> <p>8) sposobie i terminie spełnienia świadczenia przez przedsiębiorcę oraz stosowanej przez przedsiębiorcę procedury rozpatrywania reklamacji;</p> <p>9) trybie, terminie i sposobie wykonania prawa odstąpienia od umowy na podstawie art. 25, a także wzorze formularza odstąpienia od umowy, zawartym w załączniku 2 do ustawy;</p> <p>10) kosztach zwrotu rzeczy w przypadku odstąpienia od umowy, które ponosi konsument; w odniesieniu do umów zawieranych na odległość - kosztach zwrotu rzeczy, jeżeli ze względu na swój charakter rzeczy te nie mogą zostać w zwykłym trybie odesłane pocztą;</p> <p>11) obowiązku zapłaty przez konsumenta poniesionych przez przedsiębiorcę uzasadnionych kosztów zgodnie z art. 35, jeżeli konsument odstąpi od umowy po zgłoszeniu żądania zgodnie z art. 16 ust. 3 i art. 22 ust. 2;"</p> <p>12) braku prawa odstąpienia od umowy na podstawie art. 38 lub okolicznościach, w których konsument traci prawo do odstąpienia od umowy;</p> <p>13) obowiązku przedsiębiorcy dostarczenia rzeczy bez wad;</p> <p>14) istnieniu i treści gwarancji i usług posprzedażnych oraz sposobie ich realizacji;</p> <p>15) kodeksie dobrych praktyk w rozumieniu ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym oraz sposobie zapoznania się z nim;</p> <p>16) czasie trwania umowy lub o sposobie i przesłankach wypowiedzenia umowy - jeżeli</p>	
---	--	---	--

	<p>umowy lub, w przypadku gdy ma to zastosowanie, okoliczności, w których konsument traci swoje prawo do odstąpienia od umowy;</p> <p>l) przypomnienie o istnieniu prawnego obowiązku zapewnienia zgodności towarów z umową;</p> <p>m) w przypadku gdy ma to zastosowanie – istnienie i warunki obsługi posprzedażnej konsumenta i usług posprzedażnych oraz gwarancji handlowej;</p> <p>n) istnienie stosownych kodeksów postępowania zdefiniowanych w art. 2 lit. f) dyrektywy 2005/29/WE oraz, w przypadku gdy ma to zastosowanie – informacja, w jaki sposób można uzyskać egzemplarze tych kodeksów;</p> <p>o) w przypadku gdy ma to zastosowanie – czas trwania umowy lub, jeżeli umowa zawarta jest na czas nieoznaczony lub jeśli ma ulegać automatycznemu przedłużeniu, warunki rozwiązania umowy;</p> <p>p) w przypadku gdy ma to zastosowanie – minimalny czas trwania zobowiązań konsumenta wynikających z umowy;</p> <p>q) w przypadku gdy ma to zastosowanie – istnienie oraz warunki kaucji lub innych gwarancji finansowych, które mają być wpłacone lub dostarczone przez konsumenta na żądanie przedsiębiorcy;</p> <p>r) w przypadku gdy ma to zastosowanie – funkcjonalność treści cyfrowych, w tym również mające zastosowanie techniczne środki ich ochrony;</p> <p>s) w przypadku gdy ma to zastosowanie – każda mająca znaczenie interoperacyjność treści cyfrowych ze sprzętem komputerowym i oprogramowaniem, o którym przedsiębiorca wie lub, racjonalnie oczekując, powinien być wiedzieć;</p> <p>t) w przypadku gdy ma to zastosowanie – możliwość skorzystania z pozasądowych mechanizmów rozpatrywania reklamacji i dochodzenia roszczeń, którym podlega przedsiębiorca, oraz możliwości dostępu do tych procedur.</p>			<p>umowa jest zawarta na czas nieoznaczony lub jeżeli ma ulegać automatycznemu przedłużeniu;</p> <p>17) minimalnym czasie trwania zobowiązań konsumenta wynikających z umowy;</p> <p>18) wysokości i sposobie złożenia kaucji lub udzielenia innych gwarancji finansowych, które konsument jest zobowiązany spełnić na żądanie przedsiębiorcy;</p> <p>19) funkcjonalności treści cyfrowych oraz technicznych środkach ich ochrony;</p> <p>20) mających znaczenie interoperacyjności treści cyfrowych ze sprzętem komputerowym i oprogramowaniem, o których przedsiębiorca wie lub powinien wiedzieć;</p> <p>21) możliwości skorzystania z pozasądowych sposobów rozpatrywania reklamacji i dochodzenia roszczeń oraz zasadach dostępu do tych procedur.</p> <p>2. Jeżeli umowa jest zawierana w imieniu innego przedsiębiorcy, należy podać dane identyfikujące tego przedsiębiorcę, o których mowa w ust. 1 pkt 2 - 4.</p>	
Art. 6 ust. 2	<p>Ust. 1 ma również zastosowanie do umów, których przedmiotem jest dostarczanie wody, gazu, energii elektrycznej, w przypadku gdy nie są one wystawione na sprzedaż w ograniczonej objętości lub w ustalonej ilości, dostarczanie centralnego ogrzewania lub dostarczanie treści cyfrowych, które nie są dostarczane na trwałym nośniku.</p>	T	Art. 13 ust. 1	<p>1. Najpóźniej w chwili złożenia propozycji zawarcia umowy na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa przedsiębiorca ma obowiązek poinformować konsumenta w sposób jasny i zrozumiały o:</p> <p>1) głównych cechach świadczenia z uwzględnieniem przedmiotu</p>	

				<p>świadczenia oraz sposobu porozumiewania się z konsumentem;</p> <p>2) swoich danych identyfikujących, w szczególności o firmie, organie, który zarejestrował działalność gospodarczą, a także numerze, pod którym został zarejestrowany;</p> <p>3) adresie pocztowym przedsiębiorstwa, numerze telefonu lub faksu oraz adresie poczty elektronicznej, pod którymi konsument może szybko i efektywnie kontaktować się z przedsiębiorcą;</p> <p>4) adresie pocztowym, pod którym konsument może składać reklamacje, jeżeli jest inny niż adres, o którym mowa w pkt. 3;</p> <p>5) łącznej cenie lub wynagrodzeniu za świadczenie wraz z podatkami, a gdy charakter przedmiotu świadczenia nie pozwala na wcześniejsze obliczenie ich wysokości – sposobie, w jaki będą one obliczane, a także opłatach za transport, dostarczenie, usługi pocztowe oraz innych kosztach, a gdy nie można ustalić wysokości tych opłat - o obowiązku ich uiszczenia; w razie zawarcia umowy na czas nieoznaczony lub umowy obejmującej prenumeratę przedsiębiorca ma obowiązek podania łącznej ceny lub wynagrodzenia obejmującego wszystkie płatności za okres rozliczeniowy, a także wszystkich kosztów, które konsument jest zobowiązany zapłacić, a gdy umowa przewiduje stałą stawkę – także łącznych miesięcznych płatności ;</p> <p>6) kosztach korzystania ze środka porozumiewania się na odległość w celu zawarcia umowy, w przypadku gdy są wyższe niż stosowane zwykle za korzystanie z tego środka porozumiewania się;</p> <p>7) sposobie i terminie zapłaty;</p> <p>8) sposobie i terminie spełnienia świadczenia przez przedsiębiorcę oraz stosowanej przez przedsiębiorcę procedurze rozpatrywania reklamacji;</p> <p>9) trybie, terminie i sposobie wykonania prawa</p>
--	--	--	--	---

				<p>odstąpienia od umowy na podstawie art. 25, a także wzorze formularza odstąpienia od umowy, zawartym w załączniku 2 do ustawy;</p> <p>10) kosztach zwrotu rzeczy w przypadku odstąpienia od umowy, które ponosi konsument; w odniesieniu do umów zawieranych na odległość - kosztach zwrotu rzeczy, jeżeli ze względu na swój charakter rzeczy te nie mogą zostać w zwykłym trybie odesłane pocztą;</p> <p>11) obowiązku zapłaty przez konsumenta poniesionych przez przedsiębiorcę uzasadnionych kosztów zgodnie z art. 35, jeżeli konsument odstąpi od umowy po zgłoszeniu żądania zgodnie z art. 16 ust. 3 i art. 22 ust. 2;"</p> <p>12) braku prawa odstąpienia od umowy na podstawie art. 38 lub okolicznościach, w których konsument traci prawo do odstąpienia od umowy;</p> <p>13) obowiązku przedsiębiorcy dostarczenia rzeczy bez wad;</p> <p>14) istnieniu i treści gwarancji i usług posprzedażnych oraz sposobie ich realizacji;</p> <p>15) kodeksie dobrych praktyk w rozumieniu ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym oraz sposobie zapoznania się z nim;</p> <p>16) czasie trwania umowy lub o sposobie i przesłankach wypowiedzenia umowy - jeżeli umowa jest zawarta na czas nieoznaczony lub jeżeli ma ulegać automatycznemu przedłużeniu;</p> <p>17) minimalnym czasie trwania zobowiązań konsumenta wynikających z umowy;</p> <p>18) wysokości i sposobie złożenia kaucji lub udzielenia innych gwarancji finansowych, które konsument jest zobowiązany spełnić na żądanie przedsiębiorcy;</p> <p>19) funkcjonalności treści cyfrowych oraz technicznych środkach ich ochrony;</p> <p>20) mających znaczenie interoperacyjności treści cyfrowych ze sprzętem</p>	
--	--	--	--	---	--

				komputerowym i oprogramowaniem, o których przedsiębiorca wie lub powinien wiedzieć; 21) możliwości skorzystania z pozasądowych sposobów rozpatrywania reklamacji i dochodzenia roszczeń oraz zasadach dostępu do tych procedur. <i>Projekt nie wyłącza zastosowania obowiązków informacyjnych jak wyżej do umów, o których mowa w art. 6 ust. 2 dyrektywy</i>	
Art. 6 ust. 3	W przypadku aukcji publicznej informacje, o których mowa w ust. 1 lit. b), c) i d), mogą być zastąpione równoważnymi danymi organizatora aukcji.	T	Art. 13 ust. 3	W przypadku aukcji publicznej informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 3 i 4 mogą być zastąpione informacjami dotyczącymi organizatora aukcji.	
Art. 6 ust. 4	Informacje, o których mowa w ust. 1 lit. h), i) oraz j), można dostarczyć przy użyciu wzoru pouczenia o odstąpieniu od umowy znajdującego się w załączniku I część A. Przedsiębiorca spełnił wymogi informacyjne określone w ust. 1 lit. h), i) oraz j), jeśli dostarczył konsumentowi to pouczenie, odpowiednio wypełnione.	T	Art. 14	Informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 9 - pkt. 11 można udzielić za pomocą wzoru pouczenia o odstąpieniu od umowy stanowiącego załącznik 1 do ustawy. Przedsiębiorca, który doręczy konsumentowi prawidłowo wypełnione pouczenie, spełnia obowiązki informacyjne określone w art. 13 ust. 1 pkt 9 - pkt 11.	
Art. 6 ust. 5	Informacje, o których mowa ust. 1, tworzą integralną część umowy zawieranej na odległość lub umowy zawieranej poza lokalem przedsiębiorstwa i nie mogą być zmieniane, chyba że umawiające się strony wyraźnie postanowią inaczej.	T	Art. 23	Informacje, o których mowa w art. 13 ust. 1, stanowią integralną część umowy zawieranej na odległość albo poza lokalem przedsiębiorstwa i mogą być zmienione jedynie za wyraźnym porozumieniem stron.	
Art. 6 ust. 6	Jeżeli przedsiębiorca nie spełnił wymogów informacyjnych dotyczących opłat dodatkowych lub innych kosztów, o których mowa w ust. 1 lit. e), lub kosztów zwrotu towarów, o których mowa w ust. 1 lit. i), konsument nie ponosi tych opłat lub kosztów.	T	Art. 24	Jeżeli przedsiębiorca nie spełnił obowiązków informacyjnych dotyczących opłat dodatkowych lub innych kosztów, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 5, lub kosztów zwrotu rzeczy, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 10, konsument nie ponosi tych opłat i kosztów.	
Art. 6 ust. 7	Państwa członkowskie mogą utrzymać w mocy lub wprowadzić do swojego prawa krajowego wymogi językowe odnoszące się do informacji umownych, tak, aby zapewnić, by informacje te były łatwo zrozumiałe dla konsumenta.	T	Art. 546 ¹ § 1 Kodeksu cywilnego	§ 1 Jeżeli kupującym jest konsument, sprzedawca jest obowiązany udzielić mu przed zawarciem umowy jasnych, zrozumiałych i niewprowadzających w błąd informacji w języku polskim, wystarczających do prawidłowego i pełnego korzystania z rzeczy sprzedanej. W szczególności należy podać: rodzaj rzeczy, określenie jej producenta lub importera i kraj pochodzenia, znak	

				<p>bezpieczeństwa i znak zgodności wymagane przez odrębne przepisy, informacje o dopuszczeniu do obrotu w Rzeczypospolitej Polskiej oraz, stosownie do rodzaju rzeczy, określenie jego energochłonności, a także inne dane wskazane w odrębnych przepisach.</p> <p><i>Utrzymanie przepisu art. 3 ust. 1 ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej.</i></p>	
Art. 6 ust. 8	<p>Wymogi informacyjne określone w niniejszej dyrektywie stanowią uzupełnienie wymogów informacyjnych zawartych w dyrektywie 2006/123/WE oraz dyrektywie 2000/31/WE i nie uniemożliwiają państwom członkowskim nakładania dodatkowych wymogów informacyjnych zgodnie z tymi dyrektywami.</p> <p>Bez uszczerbku dla akapitu pierwszego, jeżeli przepis dyrektywy 2006/123/WE lub dyrektywy 2000/31/WE dotyczący treści informacji i sposobu ich przekazywania koliduje z przepisem niniejszej dyrektywy, pierwszeństwo ma przepis niniejszej dyrektywy.</p>	T	Art. 26	<p>1. Przepisy dotyczące obowiązków informacyjnych przewidziane w niniejszym rozdziale nie uchybiają przepisom ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 47, poz. 278, z 2011 r. Nr 112, poz. 654, Nr 227, poz. 1367 i Nr 228, poz. 1368) oraz ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. Nr 144, poz. 1204, z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 173, poz. 1808, z 2007 r. Nr 50, poz. 331, z 2008 r. Nr 171, poz. 1056 i Nr 216, poz. 1371, z 2009 r. Nr 201, poz. 1540, z 2011 r. Nr 85, poz. 459 i Nr 134, poz. 779 oraz z 2012 r. poz. 1445).</p> <p>2. W razie rozbieżności między art. 13 – art. 24 a przepisami ustaw, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy niniejszej ustawy.</p>	
Art. 6 ust. 9	<p>Ciężar dowodu w zakresie spełnienia wymogów informacyjnych określonych w niniejszym rozdziale spoczywa na przedsiębiorcy.</p>	T	Art. 25	<p>Ciężar dowodu spełnienia obowiązków informacyjnych określonych w art. 13 spoczywa na przedsiębiorcy.</p>	
Art. 7 ust. 1	<p>1. W odniesieniu do umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa przedsiębiorca udziela konsumentowi informacji przewidzianych w art. 6 ust. 1 na papierze lub, jeżeli konsument wyrazi na to zgodę, na innym trwałym nośniku. Informacje te muszą być czytelne oraz sformułowane w prostym, zrozumiałym języku.</p>	T	Art. 13 ust. 1 Art. 15 ust. 1	<p>Art. 13. 1. Najpóźniej w chwili złożenia propozycji zawarcia umowy na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa przedsiębiorca ma obowiązek poinformować konsumenta w sposób jasny i zrozumiały o:</p> <p>Art. 15. 1. W przypadku umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa przedsiębiorca ma obowiązek udzielić konsumentowi informacji, o których mowa w art. 13, utrwalonych na papierze lub, jeżeli konsument wyrazi na to zgodę, na innym trwałym nośniku. Informacje powinny być czytelne i wyrażone prostym językiem.</p>	

Art. 7 ust. 2	Przedsiębiorca dostarcza konsumentowi egzemplarz podpisanej umowy lub potwierdzenie zawarcia umowy na papierze lub, jeżeli konsument wyrazi na to zgodę, na innym trwałym nośniku, w tym również, w przypadku gdy ma to zastosowanie, potwierdzenie uprzedniej wyrażonej zgody konsumenta oraz przyjęcia do wiadomości przez konsumenta zgodnie z art. 16 lit. m).	T	Art. 16 ust. 1, 2	<p>1. Przedsiębiorca jest zobowiązany wydać konsumentowi dokument umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa lub potwierdzenie jej zawarcia, utrwalone na papierze lub, za zgodą konsumenta, na innym trwałym nośniku.</p> <p>2. W taki sam sposób przedsiębiorca potwierdza konsumentowi otrzymanie zgody na dostarczenie treści cyfrowych w okolicznościach powodujących utratę prawa odstąpienia od umowy.</p>	
Art. 7 ust. 3	W przypadku gdy konsument chce, aby świadczenie usług lub dostarczanie wody, gazu, energii elektrycznej, w przypadku gdy nie są one wystawione na sprzedaż w ograniczonej objętości lub w ustalonej ilości, lub dostarczanie centralnego ogrzewania, rozpoczęły się w okresie na odstąpienie od umowy przewidzianym w art. 9 ust. 2, przedsiębiorca wymaga od konsumenta zgłoszenia takiego wyraźnego żądania na trwałym nośniku.	T	Art. 16 ust. 3	3. Jeżeli na żądanie konsumenta wykonywanie usługi albo dostarczanie wody, gazu, energii elektrycznej, gdy nie są one dostarczane w ograniczonej objętości lub w ustalonej ilości, lub energii cieplnej ma się rozpocząć przed upływem terminu do odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa, przedsiębiorca wymaga od konsumenta złożenia wyraźnego oświadczenia zawierającego takie żądanie na trwałym nośniku.	
Art. 7 ust. 4	<p>W odniesieniu do umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa, w przypadku gdy konsument wyraźnie zażądał świadczenia usług przez przedsiębiorcę w celu naprawy lub konserwacji, w przypadku których przedsiębiorca i konsument natychmiast wykonują swoje zobowiązania umowne, oraz w przypadku gdy płatność, której ma dokonać konsument, nie przekracza 200 EUR:</p> <p>a) przedsiębiorca udziela konsumentowi informacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit. b) i c), oraz informacji dotyczących ceny i sposobu, w jaki cena ma być obliczana, a także dostarcza łączny kosztorys na papierze lub, jeżeli konsument wyrazi na to zgodę – na innym trwałym nośniku. Przedsiębiorca udziela informacji, o których mowa w art. 6 ust. 1 lit. a), h) i k), ale może nie przekazywać ich na papierze lub na innym trwałym nośniku, jeżeli konsument wyraźnie się na to zgadza;</p> <p>b) potwierdzenie zawarcia umowy przekazane zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu zawiera informacje przewidziane w art. 6 ust. 1</p>	T	Art. 17	<p>1. W przypadku zawarcia umowy poza lokalem przedsiębiorstwa, gdy ustalone w umowie wynagrodzenie nie przekracza równowartości kwoty sześciuset złotych, przeliczonych na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym zawarto umowę, konsument zażądał wykonania usługi przez przedsiębiorcę w celu naprawy lub konserwacji, a przedsiębiorca i konsument natychmiast wykonują swoje zobowiązania, przedsiębiorca jest zobowiązany:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) udzielić konsumentowi informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 i 3, oraz informacji dotyczących wynagrodzenia i sposobu, w jaki ma być obliczane; 2) przedstawić łączny kosztorys utrwalony na papierze lub, za zgodą konsumenta, na innym trwałym nośniku; 3) udzielić informacji, o których mowa w art. 13 	

	Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o niestosowaniu niniejszego ustępu.		Art. 16 ust. 1	ust. 1 pkt 1, pkt 9 i pkt 12, z tym, że jeżeli konsument wyrazi na to zgodę, nie muszą być one utrwalone na papierze lub innym trwałym nośniku. 2. Dokument umowy lub potwierdzenie jej zawarcia, które przedsiębiorca zobowiązany jest wydać konsumentowi zgodnie z art. 16 ust. 1, obejmujące informacje wskazane w art. 13. Art. 16 ust.1 Przedsiębiorca jest zobowiązany wydać konsumentowi dokument umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa lub potwierdzenie jej zawarcia, obejmujące informacje, o których mowa w art. 13, utrwalone na papierze, lub za zgodą konsumenta, na innym trwałym nośniku.	
Art. 7 ust. 5	Państwa członkowskie nie mogą nakładać jakichkolwiek dalszych wymogów w zakresie informacji przed zawarciem umowy niezbędnych do spełnienia obowiązków informacyjnych określonych w niniejszej dyrektywie.	N			
Art. 8 ust. 1	W odniesieniu do umów zawieranych na odległość przedsiębiorca udziela informacji przewidzianych w art. 6 ust. 1 lub udostępnia te informacje konsumentowi w sposób odpowiadający wykorzystywanym środkom porozumiewania się na odległość, w prostym i zrozumiałym języku. Jeżeli informacje te dostarczane są na trwałym nośniku, muszą być czytelne.	T	Art. 13 ust. 1 Art. 15 ust. 2	Art. 13. 1. Najpóźniej w chwili złożenia propozycji zawarcia umowy na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa przedsiębiorca ma obowiązek poinformować konsumenta w sposób jasny i zrozumiały o: Art. 15 2. W przypadku umów zawieranych na odległość przedsiębiorca ma obowiązek udzielić informacji, o których mowa w art. 13, w sposób odpowiadający rodzajowi użytego środka porozumiewania się na odległość. Informacje powinny być czytelne i wyrażone prostym językiem.	
Art. 8 ust. 2	Jeżeli umowa zawierana na odległość, która ma zostać zawarta przy użyciu środków elektronicznych, nakłada na konsumenta obowiązek zapłaty, przedsiębiorca przekazuje konsumentowi w jasny i widoczny sposób oraz bezpośrednio przed złożeniem przez niego zamówienia, informacje przewidziane w art. 6 ust. 1	T	Art. 18	1. Jeżeli umowa zawierana na odległość, przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, nakłada na konsumenta obowiązek zapłaty, przedsiębiorca ma obowiązek dostarczyć konsumentowi w sposób jasny i widoczny,	

	lit. a), e), o) i p). Przedsiębiorca zapewnia, aby konsument w momencie składania zamówienia wyraźnie przyjął do wiadomości, że zamówienie pociąga za sobą obowiązek zapłaty. Jeżeli w celu złożenia zamówienia wymagane jest aktywowanie przycisku lub podobnej funkcji, przycisk lub podobna funkcja muszą być oznaczone w łatwo czytelny sposób jedynie z użyciem słów "zamówienie z obowiązkiem zapłaty" lub równoważnego jednoznacznego sformułowania informującego, że złożenie zamówienia pociąga za sobą obowiązek zapłaty na rzecz przedsiębiorcy. Jeżeli przedsiębiorca nie przestrzega przepisów niniejszego akapitu, konsument nie jest związany umową lub zamówieniem.			bezpośrednio przed złożeniem przez konsumenta zamówienia, informacji, o których mowa art. 13 ust. 1 pkt 1, pkt 5, pkt 16 i pkt 17. 2. Przedsiębiorca zapewnia, aby konsument w momencie składania zamówienia wyraźnie potwierdził, że wie, że zamówienie pociąga za sobą obowiązek zapłaty. 3. Jeżeli do złożenia zamówienia używa się przycisku lub podobnej funkcji, muszą być one oznaczone w łatwo czytelny sposób słowami „zamówienie z obowiązkiem zapłaty” lub innego równoważnego jednoznacznego sformułowania. 4. Jeżeli przedsiębiorca nie spełnia wymagań określonych w ust. 2, umowa nie zostaje zawarta.	
Art. 8 ust. 3	Na stronach internetowych służących do prowadzenia handlu elektronicznego wskazuje się w jasny i czytelny sposób, najpóźniej na początku procesu składania zamówienia, czy mają zastosowanie jakiegokolwiek ograniczenia w dostarczeniu i jakie sposoby płatności są akceptowane.	T	Art. 19	Na stronach internetowych służących do prowadzenia handlu elektronicznego wskazuje się w sposób wyraźny, najpóźniej na początku składania zamówienia, jasne i czytelne informacje o ograniczeniach dotyczących dostarczania oraz akceptowanych sposobach płatności.	
Art. 8 ust. 4	Jeżeli umowa jest zawarta przy użyciu środka porozumiewania się na odległość, przewidującego ograniczoną przestrzeń lub czas na przedstawienie informacji, przed zawarciem takiej umowy przedsiębiorca dostarcza, z wykorzystaniem tego konkretnego środka, przynajmniej informacje przed zawarciem umowy dotyczące głównych cech towarów lub usług, oznaczenia przedsiębiorcy, łącznej ceny, prawa do odstąpienia od umowy, czasu trwania umowy, a jeżeli umowa została zawarta na czas nieoznaczony – warunków rozwiązania umowy, o których to informacjach mowa w art. 6 ust. 1 lit. a), b), e), h) i o). Pozostałe informacje, o których mowa w art. 6 ust. 1, udzielane są przez przedsiębiorcę konsumentowi w odpowiedni sposób zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.	T	Art. 20	Jeżeli właściwości techniczne użytego środka porozumiewania się na odległość ograniczają rozmiar możliwych do przekazania informacji lub czas na ich przedstawienie, przedsiębiorca ma obowiązek przekazać konsumentowi przed zawarciem umowy co najmniej informacje dotyczące głównych cech świadczenia przedsiębiorcy, oznaczenia przedsiębiorcy, łącznej ceny lub wynagrodzenia, prawa odstąpienia od umowy, czasu trwania umowy, a jeżeli umowa została zawarta na czas nieoznaczony – sposobu i przesłanek jej wypowiedzenia. Przedsiębiorca ma obowiązek przekazać konsumentowi pozostałe informacje, o których mowa w art. 13 ust. 1, zgodnie z art. 15 ust.2.	
Art. 8 ust. 5	Bez uszczerbku dla ust. 4, jeżeli przedsiębiorca kontaktuje się z konsumentem przez telefon w celu zawarcia umowy na odległość, na początku rozmowy z konsumentem podaje dane go identyfikujące oraz, w przypadku gdy ma to zastosowanie, dane identyfikujące osobę, w imieniu której telefonuje, a także handlowy cel rozmowy.	T	Art. 21 ust. 1	1. Jeżeli przedsiębiorca kontaktuje się z konsumentem przez telefon w celu zawarcia umowy na odległość, ma obowiązek na początku rozmowy poinformować konsumenta o tym celu, a ponadto podać identyfikujące go dane oraz dane identyfikujące osobę, w imieniu	

				ktořej telefonuje.	
Art. 8 ust. 6	W przypadku gdy umowa na odległość ma być zawarta przez telefon, państwa członkowskie mogą postanowić, że przedsiębiorca musi potwierdzić ofertę złożoną konsumentowi, który staje się związany dopiero po podpisaniu oferty lub przesłaniu swojej pisemnej zgody. Państwa członkowskie mogą również postanowić, że takie potwierdzenia muszą być przekazywane na trwałym nośniku.	T	Art. 21 ust. 2	2. Jeżeli przedsiębiorca proponuje konsumentowi zawarcie umowy przez telefon, ma obowiązek potwierdzić treść proponowanej umowy utwaloną na papierze lub innym trwałym nośniku. Oświadczenie konsumenta o zawarciu umowy jest skuteczne, jeżeli zostało utwalone na papierze lub innym trwałym nośniku po otrzymaniu potwierdzenia od przedsiębiorcy.	
Art. 8 ust. 7	Przedsiębiorca dostarcza konsumentowi potwierdzenie zawarcia umowy na trwałym nośniku w rozsądnym terminie po zawarciu umowy na odległość, a najpóźniej w chwili dostarczenia towarów lub przed rozpoczęciem świadczenia usługi. Potwierdzenie to obejmuje: a) wszystkie informacje, o których mowa w art. 6 ust. 1, chyba że przedsiębiorca już dostarczył te informacje konsumentowi na trwałym nośniku przed zawarciem umowy na odległość; oraz b) w przypadku gdy ma to zastosowanie – potwierdzenie uprzedniej wyraźnej zgody konsumenta i przyjęcia do wiadomości przez konsumenta zgodnie z art. 16 lit. m).	T	Art. 22 ust. 1	1. Przedsiębiorca ma obowiązek przekazać konsumentowi potwierdzenie zawarcia umowy na odległość na trwałym nośniku w rozsądnym czasie po jej zawarciu, najpóźniej w chwili dostarczenia rzeczy lub przed rozpoczęciem świadczenia usługi. Potwierdzenie obejmuje: 1) informacje, o których mowa w art. 13 ust. 1, chyba że przedsiębiorca dostarczył konsumentowi te informacje na trwałym nośniku przed zawarciem umowy; 2) informację o udzielonej przez konsumenta zgodzie na dostarczenie treści cyfrowych w okolicznościach powodujących utratę prawa odstąpienia od umowy.	
Art. 8 ust. 8	W przypadku gdy konsument chce, aby świadczenie usług lub dostarczanie wody, gazu lub energii elektrycznej, w przypadku gdy nie są one wystawione na sprzedaż w ograniczonej objętości lub w ustalonej ilości, lub dostarczanie centralnego ogrzewania rozpoczęły się w okresie na odstąpienie od umowy przewidzianym w art. 9 ust. 2, przedsiębiorca wymaga od konsumenta zgłoszenia wyraźnego żądania.	T	Art. 22 ust. 2	2. Jeżeli na żądanie konsumenta wykonywanie usługi albo dostarczanie wody, gazu, energii elektrycznej, gdy nie są one dostarczane w ograniczonej objętości lub w ustalonej ilości, lub energii cieplnej ma się rozpocząć przed upływem terminu do odstąpienia od umowy, przedsiębiorca wymaga od konsumenta złożenia wyraźnego oświadczenia zawierającego takie żądanie.	
Art. 8 ust. 9	Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla przepisów dotyczących zawierania umów elektronicznych oraz składania zamówień drogą elektroniczną zawartych w art. 9 i 11 dyrektywy 2000/31/WE.	T	Art. 26 ust.1	1. Przepisy dotyczące obowiązków informacyjnych przewidziane w niniejszym rozdziale nie uchybiają przepisom ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 47, poz.278, z 2011 r. Nr 112, poz.654, Nr 227, poz. 1367 i Nr 228, poz.1368) oraz ustawy z dnia 18 lipca o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. Nr 144, poz. 1204, z 2004 r. Nr 96, poz.959 i Nr 173, poz. 1808, z 2007 r. Nr 50, poz.331, z 2008 r. Nr 171, poz.1056 i Nr 216, poz.1371, z 2009 r. Nr 201, poz.1540, z	

				2011 r. NR 85, poz. 459 i Nr 134, poz. 779 oraz z 2012 r. poz.1445).	
Art. 8 ust. 10	Państwa członkowskie nie mogą nakładać jakichkolwiek dalszych wymogów dotyczących informacji przed zawarciem umowy niezbędnych do spełnienia obowiązków informacyjnych określonych w niniejszej dyrektywie.	N			
Art. 9 ust. 1	Z zastrzeżeniem przypadków, gdy zastosowanie mają wyjątki przewidziane w art. 16, konsumentowi przysługuje prawo do odstąpienia od umowy w przypadku umowy zawieranej na odległość lub umowy zawieranej poza lokalem przedsiębiorstwa przez okres 14 dni, bez podawania jakichkolwiek powodów i bez ponoszenia jakichkolwiek kosztów innych niż koszty przewidziane w art. 13 ust. 2 i art. 14.	T	Art. 27	Konsument, który zawarł umowę na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa, może w terminie 14 dni odstąpić od niej bez podawania przyczyny i bez ponoszenia kosztów, z wyjątkiem kosztów określonych art. 33, art. 34 ust. 2 i art. 35.	
Art. 9 ust. 2	Bez uszczerbku dla art. 10 okres na odstąpienie od umowy, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, wygasa po upływie 14 dni od: a) w przypadku umów o świadczenie usług – dnia zawarcia umowy; b) w przypadku umów sprzedaży – dnia, w którym konsument lub osoba trzecia inna niż przewoźnik i wskazana przez konsumenta wejdzie w fizyczne posiadanie towarów lub: (i) w przypadku złożonego przez konsumenta jednego zamówienia obejmującego wiele towarów, które dostarczane są osobno – dnia, w którym konsument lub osoba trzecia inna niż przewoźnik i wskazana przez konsumenta wejdzie w fizyczne posiadanie ostatniego z towarów; (ii) w przypadku dostarczenia towarów partiami lub w częściach – dnia, w którym konsument lub osoba trzecia inna niż przewoźnik i wskazana przez konsumenta wejdzie w fizyczne posiadanie ostatniej partii lub części; (iii) w przypadku umów o regularne dostarczanie towarów przez określony czas – dnia, w którym konsument lub osoba trzecia inna niż przewoźnik i wskazana przez konsumenta wejdzie w fizyczne posiadanie pierwszego z towarów; c) w przypadku umów, których przedmiotem jest dostarczanie wody, gazu lub energii elektrycznej, w przypadku gdy nie są one wystawione na sprzedaż w ograniczonej objętości lub w ustalonej ilości, dostarczanie centralnego ogrzewania lub dostarczanie treści		Art. 28	Termin do odstąpienia od umowy rozpoczyna się: 1) dla umowy, w wykonaniu której przedsiębiorca wydaje rzecz, będąc zobowiązany do przeniesienia jej własności – od objęcia rzeczy w posiadanie przez konsumenta lub wskazaną przez niego osobę trzecią inną niż przewoźnik, a w przypadku umowy, która: a) obejmuje wiele rzeczy, które są dostarczane osobno, partiami lub w częściach – termin rozpoczyna się od objęcia w posiadanie ostatniej rzeczy, partii lub części. b) polega na regularnym dostarczaniu rzeczy przez czas oznaczony – termin rozpoczyna się od objęcia w posiadanie pierwszej z rzeczy; 2) dla pozostałych umów - od dnia zawarcia umowy.	

	cyfrowych, które nie są dostarczane na trwałym nośniku – dnia zawarcia umowy.				
Art. 9 ust. 3	Państwa członkowskie nie mogą zakazywać umawiającym się stronom wykonywania ich zobowiązań umownych w okresie na odstąpienie od umowy. Jednakże w przypadku umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa państwa członkowskie mogą utrzymać istniejące przepisy ustawodawstwa krajowego zakazujące przedsiębiorcy pobierania zapłaty od konsumenta przez określony okres po zawarciu umowy.	N			
Art. 10	1. Jeżeli przedsiębiorca nie udzielił konsumentowi informacji o prawie do odstąpienia od umowy, wymaganej zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. h), okres na odstąpienie od umowy upływa po 12 miesiącach od zakończenia początkowego okresu na odstąpienie od umowy, określonego zgodnie z art. 9 ust. 2. 2. Jeżeli przedsiębiorca udzielił konsumentowi informacji przewidzianych w ust. 1 niniejszego artykułu w ciągu 12 miesięcy od dnia, o którym mowa w art. 9 ust. 2, okres na odstąpienie od umowy wygasa po upływie 14 dni po dniu, w którym konsument otrzymał te informacje.	T	Art. 29 ust.1 i 2	1. Jeżeli konsument nie został poinformowany przez przedsiębiorcę o prawie odstąpienia od umowy, prawo do odstąpienia od umowy wygasa po 12 miesiącach od upływu czternastodniowego terminu określonego w art. 29. 2. Jeżeli konsument został poinformowany przez przedsiębiorcę o prawie odstąpienia od umowy przed upływem terminu, o którym mowa w ust.1, termin do odstąpienia od umowy upływa po 14 dniach od udzielenia konsumentowi informacji o tym prawie.	
Art. 11 ust. 1-3	1. Konsument informuje przedsiębiorcę przed wygaśnięciem okresu na odstąpienie od umowy o swojej decyzji o odstąpieniu od umowy. W tym celu konsument może: a) skorzystać ze wzoru formularza odstąpienia od umowy zawartego w załączniku I część B; albo b) złożyć jakiegokolwiek inne jednoznaczne oświadczenie, w którym informuje o swojej decyzji o odstąpieniu od umowy. Państwa członkowskie nie mogą wprowadzać żadnych wymogów formalnych mających zastosowanie do wzoru formularza odstąpienia od umowy, innych niż te zawarte w załączniku I część B. 2. Konsument wykonał prawo do odstąpienia od umowy w okresie na odstąpienie od umowy, o którym mowa w art. 9 ust. 2 i art. 10, jeżeli przekazał informację o wykonaniu prawa do odstąpienia od umowy przed wygaśnięciem tego okresu. 3. Przedsiębiorca może, oprócz możliwości, o których mowa w ust. 1, udostępnić konsumentowi opcję elektronicznego wypełnienia i wysłania wzoru formularza	T	Art. 30	1. Konsument może odstąpić od umowy, składając przedsiębiorcy oświadczenie o odstąpieniu od umowy. Oświadczenie można złożyć na formularzu, stanowiącym załącznik nr 2. 2. Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem oświadczenie zostało wysłane. 3. Jeżeli przedsiębiorca zapewnia możliwość złożenia oświadczenia o odstąpieniu od umowy drogą elektroniczną, konsument może także odstąpić od umowy: 1) za pomocą elektronicznego wzoru formularza odstąpienia od umowy, o którym mowa w załączniku nr 2 do ustawy, 2) przez złożenie oświadczenia na stronie internetowej przedsiębiorcy. 4. Przedsiębiorca ma obowiązek niezwłocznie przesłać konsumentowi na trwałym nośniku potwierdzenie otrzymania oświadczenia o odstąpieniu od umowy złożonego w sposób, o którym mowa w ust. 3.	

	odstąpienia od umowy zawartego w załączniku I część B lub jakiegokolwiek innego jednoznacznego oświadczenia na stronie internetowej przedsiębiorcy. W takich przypadkach przedsiębiorca niezwłocznie przesyła konsumentowi na trwałym nośniku potwierdzenie odbioru takiego odstąpienia od umowy.			.	2. Do zachowania terminu wystarczy wysłanie oświadczenia przed jego upływem.	
Art. 11 ust. 4	Ciężar dowodu wykonania prawa do odstąpienia od umowy zgodnie z przepisami niniejszego artykułu spoczywa na konsumentach.	T	Art. 6 kodeksu cywilnego		Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.	
Art. 12	Wykonanie prawa do odstąpienia od umowy powoduje wygaśnięcie obowiązków stron, dotyczących: a) wykonania umowy zawieranej na odległość lub umowy zawieranej poza lokalem przedsiębiorstwa; lub b) zawarcia umowy zawieranej na odległość lub umowy zawieranej poza lokalem przedsiębiorstwa, w przypadkach złożenia oferty przez konsumenta.	T	Art. 31		1. W przypadku odstąpienia od umowy zawartej na odległość lub umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa umowę uważa się za niezawartą. 2. Jeżeli konsument złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy zanim przedsiębiorca przyjął jego ofertę, oferta przestaje wiązać.	
Art. 13	1. Przedsiębiorca zwraca wszystkie płatności otrzymane od konsumenta, w tym – w przypadku gdy ma to zastosowanie – koszty dostarczenia, bez zbędnej zwłoki, a w każdym razie nie później niż w terminie 14 dni od dnia, w którym został poinformowany o decyzji konsumenta o odstąpieniu od umowy zgodnie z art. 11. Przedsiębiorca dokonuje zwrotu, o którym mowa w akapicie pierwszym, przy użyciu takich samych środków płatniczych, jakie zostały użyte przez konsumenta w początkowej transakcji, chyba że konsument w sposób wyraźny zgodził się na inne rozwiązanie i pod warunkiem że konsument nie poniesie żadnych kosztów w związku z takim zwrotem. 2. Niezależnie od ust. 1, w przypadku gdy konsument wyraźnie wybrał sposób dostarczenia inny niż najtańszy standardowy sposób dostarczenia oferowany przez przedsiębiorcę, przedsiębiorca nie jest zobowiązany do zwrotu dodatkowych kosztów. 3. W odniesieniu do umów sprzedaży, o ile przedsiębiorca nie zaproponował, że sam odbierze towary, może on wstrzymać się ze zwrotem kwot otrzymanych od konsumenta do czasu otrzymania towarów z powrotem lub dostarczenia przez konsumenta dowodu ich odesłania, w zależności od tego, które zdarzenie nastąpi	T	Art. 32 Art. 33		1. Przedsiębiorca ma obowiązek niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od otrzymania oświadczenia konsumenta o odstąpieniu od umowy, zwrócić konsumentowi wszystkie dokonane przez niego płatności, w tym koszty dostarczenia. 2. Przedsiębiorca dokonuje zwrotu płatności przy użyciu takiego samego sposobu zapłaty, jakiego użył konsument, chyba że konsument wyraźnie zgodził się na inny sposób zwrotu, który nie wiąże się dla niego z żadnymi kosztami. 3. Jeżeli przedsiębiorca nie zaproponował, że sam odbierze rzecz od konsumenta, może wstrzymać się ze zwrotem płatności otrzymanych od konsumenta do chwili otrzymania rzeczy z powrotem lub dostarczenia przez konsumenta dowodu jej odesłania, w zależności od tego, które zdarzenie nastąpi wcześniej. Jeżeli konsument wybrał sposób dostarczenia rzeczy inny niż najtańszy zwykły sposób dostarczenia oferowany przez przedsiębiorcę,	

	najwcześniej.			przedsiębiorca nie jest zobowiązany do zwrotu konsumentowi poniesionych przez niego dodatkowych kosztów.	
Art. 14 ust. 1	<p>O ile przedsiębiorca nie zaproponował, że sam odbierze towary, konsument odsyła towary lub przekazuje je przedsiębiorcy lub osobie upoważnionej przez przedsiębiorcę do odbioru towarów, bez zbędnej zwłoki, a w każdym razie nie później niż 14 dni od dnia, w którym poinformował przedsiębiorcę o swojej decyzji o odstąpieniu od umowy zgodnie z art. 11. Termin zostaje zachowany, jeżeli konsument odesła towary przed wygaśnięciem okresu 14 dni.</p> <p>Konsument ponosi tylko bezpośrednie koszty zwrotu towarów, chyba że przedsiębiorca zgodził się je ponieść lub nie poinformował konsumenta, że musi on ponieść te koszty.</p> <p>W przypadku umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa, gdy towary zostały dostarczone do miejsca zamieszkania konsumenta w momencie zawarcia umowy, przedsiębiorca odbiera towary na swój koszt jeżeli, ze względu na ich charakter, nie można tych towarów w zwykłym trybie odesłać pocztą.</p>	T	Art. 34 ust. 1-3	<p>1. Konsument ma obowiązek zwrócić rzecz przedsiębiorcy lub przekazać ją osobie upoważnionej przez przedsiębiorcę do odbioru niezwłocznie, jednak nie później niż 14 dni od dnia, w którym odstąpił od umowy, chyba że przedsiębiorca zaproponował, że sam odbierze rzecz. Do zachowania terminu wystarczy odesłanie rzeczy przed jego upływem.</p> <p>2. Konsument ponosi tylko bezpośrednie koszty zwrotu rzeczy, chyba że przedsiębiorca zgodził się je ponieść lub nie poinformował konsumenta o konieczności poniesienia tych kosztów.</p> <p>3. Jeżeli umowę zawarto poza lokalem przedsiębiorstwa a rzecz dostarczono konsumentowi do miejsca, w którym zamieszkuje w chwili zawarcia umowy, przedsiębiorca jest zobowiązany do odebrania rzeczy na swój koszt, gdy ze względu na charakter rzeczy nie można jej odesłać w zwykły sposób pocztą.</p>	
Art. 14 ust. 2	Konsument odpowiada tylko za wszelkie zmniejszenie wartości towarów wynikające z obchodzenia się z towarami w sposób inny niż konieczny do stwierdzenia charakteru, cech i funkcjonowania towarów. Konsument w żadnym przypadku nie odpowiada za zmniejszenie wartości towarów w przypadku gdy przedsiębiorca nie poinformował go o prawie do odstąpienia od umowy zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. h).	T	Art. 34 ust. 4	Konsument ponosi odpowiedzialność za zmniejszenie wartości rzeczy będące wynikiem korzystania z niej w sposób wykraczający poza konieczny do stwierdzenia charakteru, cech i funkcjonowania rzeczy, chyba że przedsiębiorca nie poinformował konsumenta o prawie odstąpienia od umowy zgodnie z wymaganiami art. 13 ust. 1 pkt 9.	
Art. 14 ust. 3	W przypadku gdy konsument wykonuje prawo do odstąpienia od umowy po zgłoszeniu żądania zgodnie z art. 7 ust. 3 lub art. 8 ust. 8, konsument płaci przedsiębiorcy kwotę, która jest proporcjonalna do zakresu świadczeń spełnionych do chwili, w której konsument poinformował przedsiębiorcę o skorzystaniu z prawa do odstąpienia od umowy, w porównaniu z całym zakresem umowy. Proporcjonalna kwota, którą konsument ma zapłacić przedsiębiorcy, jest obliczana na podstawie łącznej ceny uzgodnionej w umowie. Jeżeli łączna cena jest nadmierna, proporcjonalna kwota obliczana jest na podstawie	T	Art. 35	<p>1. Jeżeli konsument wykonuje prawo odstąpienia od umowy po zgłoszeniu żądania zgodnie z art. 16 ust. 3 i art. 22 ust. 2, ma obowiązek zapłaty za świadczenia spełnione do chwili odstąpienia od umowy.</p> <p>2. Kwotę zapłaty oblicza się proporcjonalnie do zakresu spełnionego świadczenia, z uwzględnieniem uzgodnionej w umowie ceny lub wynagrodzenia. Jeżeli cena lub wynagrodzenie są nadmierne, podstawą</p>	

	wartości rynkowej spełnionych świadczeń.			obliczenia tej kwoty jest wartość rynkowa spełnionego świadczenia.	
Art. 14 ust. 4	<p>Konsument nie ponosi kosztów:</p> <p>a) świadczenia usług lub dostarczania wody, gazu lub energii elektrycznej, w przypadku gdy nie są one wystawione na sprzedaż w ograniczonej objętości lub w ustalonej ilości, lub dostarczania centralnego ogrzewania, w całości lub w części, w okresie na odstąpienie od umowy, w przypadku gdy:</p> <p>(i) przedsiębiorca nie dostarczył informacji zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. h) lub j); lub</p> <p>(ii) konsument nie zażądał w sposób wyraźny rozpoczęcia spełniania świadczenia w okresie na odstąpienie od umowy zgodnie z art. 7 ust. 3 i art. 8 ust. 8; lub</p> <p>b) dostarczania, w całości lub w części, treści cyfrowych, które nie są dostarczane na trwałym nośniku, w przypadku gdy:</p> <p>(i) konsument nie udzielił uprzednio swojej wyraźnej zgody na rozpoczęcie spełniania świadczenia przed zakończeniem 14-dniowego okresu, o którym mowa w art. 9;</p> <p>(ii) konsument nie przyjął do wiadomości utraty przysługującego mu prawa do odstąpienia od umowy w chwili udzielania zgody; lub</p> <p>(iii) przedsiębiorca nie dostarczył potwierdzenia zgodnie z art. 7 ust. 2 lub art. 8 ust. 7.</p>	T	Art. 36	<p>Konsument nie ponosi kosztów:</p> <p>1) świadczenia usług, dostarczania wody, gazu lub energii elektrycznej w przypadku, gdy nie są one oferowane w ograniczonej objętości lub w ustalonej ilości, lub energii cieplnej, w całości lub w części, za czas do odstąpienia od umowy, jeżeli:</p> <p>a) przedsiębiorca nie poinformował konsumenta o prawie odstąpienia od umowy i skutkach jego wykonania zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 9 lub</p> <p>b) konsument nie żądał spełniania świadczenia przed upływem terminu do odstąpienia od umowy zgodnie z art. 16 ust. 3 i art. 22 ust. 2;</p> <p>2) dostarczania treści cyfrowych, które nie są dostarczane na trwałym nośniku, jeżeli:</p> <p>a) konsument nie wyraził zgody na spełnienie świadczenia przez upływem terminu do odstąpienia od umowy, lub</p> <p>b) konsument nie został poinformowany o utracie przysługującego mu prawa odstąpienia od umowy w chwili udzielania takiej zgody; lub</p> <p>c) przedsiębiorca nie dostarczył potwierdzenia zgodnie z art. 16 ust. 1 i art. 22 ust. 1.</p>	
Art. 14 ust. 5	Z wyjątkiem przypadków przewidzianych w art. 13 ust. 2 oraz w niniejszym artykule, konsument nie ponosi jakiegokolwiek odpowiedzialności z tytułu wykonania prawa do odstąpienia od umowy.	T	Art. 33, 34, 35	<p>Art. 33. Jeżeli konsument wybrał sposób dostarczenia rzeczy inny niż najtańszy zwykły sposób dostarczenia oferowany przez przedsiębiorcę, przedsiębiorca nie jest zobowiązany do zwrotu konsumentowi poniesionych przez niego dodatkowych kosztów.</p> <p>Art. 34. 1. Konsument ma obowiązek zwrócić rzecz przedsiębiorcy lub przekazać ją osobie upoważnionej przez przedsiębiorcę do odbioru niezwłocznie, jednak nie później niż 14 dni od dnia, w którym odstąpił od umowy, chyba że przedsiębiorca zaproponował, że sam odbierze rzecz. Do zachowania terminu wystarczy odesłanie rzeczy przed jego upływem.</p>	

				<p>2. Konsument ponosi tylko bezpośrednie koszty zwrotu rzeczy, chyba że przedsiębiorca zgodził się je ponieść lub nie poinformował konsumenta o konieczności poniesienia tych kosztów.</p> <p>3. Jeżeli umowę zawarto poza lokalem przedsiębiorstwa a rzecz dostarczono konsumentowi, przedsiębiorca jest zobowiązany do odebrania rzeczy na swój koszt, jeżeli ze względu na charakter rzeczy nie można jej odesłać powszechną usługą pocztową.</p> <p>4. Konsument ponosi odpowiedzialność za zmniejszenie wartości rzeczy będące wynikiem korzystania z niej w sposób inny niż konieczny do stwierdzenia charakteru, cech i funkcjonowania rzeczy, chyba że przedsiębiorca nie poinformował konsumenta o prawie odstąpienia od umowy.</p> <p>Art. 35. 1. Jeżeli konsument wykonuje prawo odstąpienia od umowy po zgłoszeniu żądania zgodnie z art. 15 ust. 3 i art. 21 ust. 2, ma obowiązek zapłaty za świadczenia spełnione do chwili odstąpienia od umowy.</p> <p>2. Kwotę zapłaty oblicza się proporcjonalnie do zakresu spełnionego świadczenia, z uwzględnieniem uzgodnionej w umowie ceny lub wynagrodzenia. Jeżeli cena lub wynagrodzenie są nadmierne, podstawą obliczenia tej kwoty jest wartość rynkowa spełnionego świadczenia.</p>
Art. 15	<p>1. Bez uszczerbku dla art. 15 dyrektywy 2008/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki, jeżeli konsument wykonuje przysługujące mu prawo do odstąpienia od umowy w przypadku umowy zawieranej na odległość lub umowy zawieranej poza lokalem przedsiębiorstwa zgodnie z art. 9–14 niniejszej dyrektywy, wszelkie umowy dodatkowe ulegają automatycznemu rozwiązaniu, bez żadnych kosztów dla konsumenta, z wyjątkiem tych przewidzianych w art. 13 ust. 2 i art. 14 niniejszej dyrektywy.</p> <p>2. Państwa członkowskie ustanawiają szczególowe warunki rozwiązywania takich umów.</p>	T	Art. 37	<p>1. W chwili odstąpienia przez konsumenta od umowy zawartej na odległość lub poza lokalem przedsiębiorstwa wygasają powiązane z nią umowy dodatkowe zawarte przez konsumenta, jeżeli na ich podstawie świadczenie jest spełniane przez przedsiębiorcę lub osobę trzecią na podstawie porozumienia z przedsiębiorcą. Konsument nie ponosi kosztów związanych z wygaśnięciem tych umów, z wyjątkiem kosztów określonych w art. 33, art. 34 ust. 2 i art. 35.</p> <p>2. Jeżeli umowa dodatkowa została zawarta z osobą trzecią, przedsiębiorca informuje tę osobę o odstąpieniu przez konsumenta od</p>

				umowy.	
Art. 16	<p>Państwa członkowskie nie mogą przewidzieć prawa do odstąpienia od umowy określonego w art. 9–15 w odniesieniu do umów zawieranych na odległość i umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa w następujących przypadkach:</p> <p>a) umów o świadczenie usług, w ramach których usługa została w pełni wykonana, jeśli rozpoczęto spełnianie świadczenia za wyraźną uprzednią zgodą konsumenta oraz po przyjęciu przez niego do wiadomości, że utraci przysługujące mu prawo do odstąpienia od umowy z chwilą pełnego wykonania umowy przez przedsiębiorcę;</p> <p>b) dostarczania towarów lub świadczenia usług, których cena jest zależna od wahań na rynku finansowym, nad którymi przedsiębiorca nie może mieć kontroli i które mogą wystąpić w okresie na odstąpienie od umowy;</p> <p>c) dostarczania towarów wyprodukowanych według specyfikacji konsumenta lub wyraźnie zindywidualizowanych;</p> <p>d) dostarczania towarów, które ulegają szybkiemu zepsuciu lub mają krótki termin przydatności do użycia;</p> <p>e) dostarczania zapieczętowanych towarów, które nie nadają się do zwrotu ze względu na ochronę zdrowia lub ze względów higienicznych i których opakowanie zostało otwarte po dostarczeniu;</p> <p>f) dostarczania towarów, które, po dostarczeniu, ze względu na swój charakter są w sposób nierozłączny połączone z innymi przedmiotami;</p> <p>g) dostarczania napojów alkoholowych, których cena została uzgodniona przy zawarciu umowy sprzedaży, a których dostarczenie może nastąpić dopiero po upływie 30 dni i których rzeczywista wartość zależy od wahań na rynku, nad którymi przedsiębiorca nie może mieć kontroli;</p> <p>h) umów, w przypadku których konsument wyraźnie zażądał od przedsiębiorcy, aby przyjechał do niego w celu dokonania pilnej naprawy lub konserwacji. Jeżeli przy okazji takiej wizyty przedsiębiorca świadczy dodatkowo inne usługi niż te, których konsument wyraźnie zażądał, lub dostarcza towary inne niż części zamienne, które muszą być wykorzystywane do konserwacji lub naprawy, prawo do odstąpienia od umowy ma zastosowanie do</p>	T	Art. 38	<p>Prawo odstąpienia od umowy zawartej poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość nie przysługuje konsumentowi w odniesieniu do:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) umowy o świadczenie usług, jeżeli przedsiębiorca wykonał w pełni usługę za zgodą konsumenta, który został poinformowany przed rozpoczęciem świadczenia, że po spełnieniu świadczenia przez przedsiębiorcę utraci prawo odstąpienia od umowy; 2) umowy, w której cena lub wynagrodzenie zależy od wahań na rynku finansowym, nad którymi przedsiębiorca nie sprawuje kontroli, i które mogą wystąpić przed upływem terminu do odstąpienia od umowy; 3) umowy, w której przedmiotem świadczenia jest rzecz nieprefabrykowana, wyprodukowana według specyfikacji konsumenta lub służąca zaspokojeniu jego zindywidualizowanych potrzeb; 4) umowy, w której przedmiotem świadczenia jest rzecz ulegająca szybkiemu zepsuciu lub mająca krótki termin przydatności do użycia; 5) umowy, w której przedmiotem świadczenia jest rzecz dostarczana w zapieczętowanym opakowaniu, której po otwarciu opakowania nie można zwrócić ze względu na ochronę zdrowia lub ze względów higienicznych, jeżeli opakowanie zostało otwarte po dostarczeniu; 6) umowy, w której przedmiotem świadczenia są rzeczy, które po dostarczeniu, ze względu na swój charakter, zostają nierozłącznie połączone z innymi rzeczami; 7) umowy, w której przedmiotem świadczenia są napoje alkoholowe, których cena została uzgodniona przy zawarciu umowy sprzedaży, a których dostarczenie może nastąpić dopiero po upływie 30 dni i których wartość zależy od wahań na rynku, nad którymi przedsiębiorca nie ma kontroli; 8) umowy, w której konsument wyraźnie żądał, aby przedsiębiorca do niego przyjechał w celu dokonania pilnej naprawy lub konserwacji. 	

	<p>tych dodatkowych usług lub towarów;</p> <p>i) dostarczania zapieczętowanych nagrań dźwiękowych lub zapieczętowanych nagrań wizualnych, lub zapieczętowanego oprogramowania komputerowego, których opakowanie zostało otwarte po dostarczeniu;</p> <p>j) dostarczania gazet, periodyków lub czasopism z wyjątkiem umów o prenumeratę takich wydawnictw;</p> <p>k) umów zawartych na aukcji publicznej;</p> <p>l) świadczenia usług w zakresie zakwaterowania, innych niż do celów mieszkalnych, przewozu towarów, najmu samochodów, gastronomii lub usług związanych z wypoczynkiem, jeżeli umowa przewiduje konkretny dzień lub okres świadczenia usługi;</p> <p>m) dostarczania treści cyfrowych, które nie są dostarczane na trwałym nośniku, jeżeli spełnienie świadczenia rozpoczęło się za uprzednią wyraźną zgodą konsumenta i po przyjęciu przez niego do wiadomości utraty w ten sposób przysługującego mu prawa do odstąpienia od umowy.</p>			<p>Jeżeli przedsiębiorca świadczy dodatkowo inne usługi niż te, których wykonania konsument żądał, lub dostarcza rzeczy inne niż części zamienne niezbędne do wykonania naprawy lub konserwacji, prawo odstąpienia od umowy przysługuje konsumentowi w odniesieniu do dodatkowych usług lub rzeczy;</p> <p>9) umowy, w której przedmiotem świadczenia są nagrania dźwiękowe lub wizualne albo programy komputerowe, dostarczane w zapieczętowanym opakowaniu, jeżeli opakowanie zostało otwarte po dostarczeniu</p> <p>10) umowy o dostarczanie gazet, periodyków lub czasopism, z wyjątkiem umowy o prenumeratę;</p> <p>11) umowy zawartej na aukcji, w której konsument uczestniczył lub mógł uczestniczyć osobiście;</p> <p>12) umowy najmu budynku lub lokalu do celów innych niż mieszkalne, przewozu rzeczy, najmu samochodów, gastronomii, usług związanych z wypoczynkiem, jeżeli w umowie oznaczono dzień lub okres świadczenia usługi;</p> <p>13) umowy o dostarczanie treści cyfrowych, które nie są zapisane na nośniku materialnym, jeżeli spełnianie świadczenia rozpoczęło się za wyraźną zgodą konsumenta przed upływem terminu do odstąpienia od umowy i po poinformowaniu go przez przedsiębiorcę o utracie prawa odstąpienia od umowy.</p>	
Art. 17 ust. 1	Art. 18 i 20 stosuje się do umów sprzedaży. Artykuły te nie mają zastosowania do umów, których przedmiotem jest dostarczanie wody, gazu lub energii elektrycznej, w przypadku gdy nie są one wystawione na sprzedaż w ograniczonej objętości lub w ustalonej ilości, dostarczanie centralnego ogrzewania lub dostarczanie treści cyfrowych, które nie są dostarczane na trwałym nośniku.	N		Przepisy transponujące art. 18 i 20 (patrz niżej) będą miały zastosowanie także do umów nieobjętych zakresem dyrektywy.	
Art. 17 ust. 2	Art. 19, 21 i 22 stosuje się do umów sprzedaży i umów o świadczenie usług oraz do umów, których przedmiotem jest dostarczanie wody, gazu, energii elektrycznej, dostarczanie centralnego ogrzewania lub dostarczanie treści cyfrowych.	T	Art. 44 pkt 2 (art. 383 ¹ kodeksu cywilnego)	Art. 45. W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: (...) 2) dodaje się art. 383 ¹ w brzmieniu: „Art. 383 ¹ . Przedsiębiorca nie może żądać od konsumenta opłaty za skorzystanie	

			Art. 12	z określonego sposobu zapłaty przewyższającej poniesione przez siebie koszty w związku z tym sposobem zapłaty.”;	
			Art. 11	Art. 12. Jeżeli przedsiębiorca dysponuje numerem telefonu przeznaczonym do kontaktowania się z nim w sprawie zawartej umowy, konsument nie jest zobowiązany do zapłaty za połączenie z takim numerem opłaty wyższej niż za zwykłe połączenie telefoniczne. Przepis ten pozostaje bez uszczerbku dla prawa dostawcy usług w rozumieniu art. 2 pkt 27) lit. a) ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne(...) do pobierania opłat za te połączenia. Art. 11. 1. Najpóźniej w chwili złożenia propozycji zawarcia umowy z konsumentem przedsiębiorca ma obowiązek uzyskać wyraźną zgodę konsumenta na każdą dodatkową płatność wykraczającą poza uzgodnione wynagrodzenie za główne obowiązki umowne przedsiębiorcy. 2. Jeżeli przedsiębiorca nie otrzymał wyraźnej zgody konsumenta, lecz założył jej istnienie przez zastosowanie domyślnych opcji, które konsument musi odrzucić w celu uniknięcia dodatkowej płatności, to konsument ma prawo do zwrotu uiszczonych płatności dodatkowej.	
Art. 18 ust. 1-2	1. O ile strony nie uzgodniły innego terminu dostarczenia, przedsiębiorca dostarcza towary poprzez przeniesienie fizycznego posiadania towarów lub kontroli nad nimi na konsumenta, bez zbędnej zwłoki, ale nie później niż 30 dni od zawarcia umowy. 2. W przypadku gdy przedsiębiorca nie spełnił swojego obowiązku dostarczenia towarów w terminie uzgodnionym z konsumentem lub w terminie określonym w ust. 1, konsument wzywa go do dostarczenia w dodatkowym terminie stosownym do okoliczności. Jeżeli przedsiębiorca nie dostarczył towarów w tym dodatkowym terminie, konsument ma prawo rozwiązać umowę. Akapit pierwszy nie ma zastosowania do umów sprzedaży, w przypadku gdy przedsiębiorca odmówił	T	Art. 44 pkt 7 (art. 543 ¹ kodeksu cywilnego)	W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: (...) 7) po art. 543 dodaje się art. 543 ¹ w brzmieniu: „Art. 543 ¹ . § 1. Jeżeli kupującym jest konsument, sprzedawca obowiązany jest niezwłocznie wydać rzecz kupującemu, nie później niż trzydzieści dni od dnia zawarcia umowy, chyba że umowa stanowi inaczej. § 2. W razie opóźnienia sprzedawcy kupujący może wyznaczyć dodatkowy termin do wydania rzeczy, a po jego bezskutecznym upływie może od umowy odstąpić. Przepisy art. 492, art. 492 ¹ i art. 494 stosuje się.”	

	dostarczenia towarów lub w przypadku gdy uzgodniony termin dostarczenia ma istotne znaczenie z uwagi na wszystkie okoliczności związane z zawarciem umowy, lub w przypadku gdy konsument informuje przedsiębiorcę przed zawarciem umowy, że dostarczenie przed określonym dniem lub w określonym dniu ma istotne znaczenie. W takich przypadkach, jeżeli przedsiębiorca nie dostarczył towarów w terminie uzgodnionym z konsumentem lub w terminie określonym w ust. 1, konsument ma prawo do natychmiastowego rozwiązania umowy.				
Art. 18 ust. 3-4	3. Po rozwiązaniu umowy przedsiębiorca bez zbędnej zwłoki dokonuje zwrotu całej kwoty zapłaconej w ramach umowy. 4. Oprócz rozwiązania umowy zgodnie z ust. 2 konsument może skorzystać z innych środków przewidzianych w prawie krajowym.	T	Art. 44 pkt 5 (art. 494 kodeksu cywilnego)	W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: (...) 5) art. 494 otrzymuje brzmienie: „Art. 494. §1. Strona, która odstępuje od umowy wzajemnej, obowiązana jest zwrócić drugiej stronie wszystko, co otrzymała od niej na mocy umowy, a druga strona obowiązana jest to przyjąć. Strona, która odstępuje od umowy, może żądać nie tylko zwrotu tego, co świadczyła, lecz również na zasadach ogólnych naprawienia szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania. § 2. Zwrot świadczenia na rzecz konsumenta powinien nastąpić niezwłocznie.”	
Art. 19	Państwa członkowskie zakazują przedsiębiorcom pobierania od konsumentów, w związku ze stosowaniem określonych sposobów płatności, opłat, które są wyższe od kosztów poniesionych przez przedsiębiorców w związku z korzystaniem z tych sposobów.	T	Art. 44 pkt 2 (art. 383 ¹ kodeksu cywilnego)	W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: (...) 2) po art. 383 dodaje się art. 383 ¹ w brzmieniu: „Art. 383 ¹ . Przedsiębiorca nie może żądać od konsumenta opłaty za skorzystanie z określonego sposobu zapłaty przewyższającej poniesione przez siebie koszty w związku z tym sposobem zapłaty.”	
Art. 20	W przypadku umów, zgodnie z którymi przedsiębiorca wysłał towary konsumentowi, ryzyko utraty lub uszkodzenia towarów przechodzi na konsumenta w chwili wejścia przez konsumenta lub osobę trzecią wskazaną przez konsumenta, inną niż przewoźnik, w fizyczne posiadanie towarów. Jednakże ryzyko przechodzi na konsumenta z chwilą dostarczenia towarów	T	Art. 44 pkt 10 (art. 548 kodeksu cywilnego)	W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: (...) 10) art. 548 otrzymuje brzmienie: „Art. 548. § 1. Z chwilą wydania rzeczy sprzedanej przechodzą na kupującego korzyści i ciężary związane z rzeczą oraz	

	przewoźnikowi, jeżeli konsument zlecił temu przewoźnikowi ich transport, a przedsiębiorca nie oferował takiej możliwości, bez uszczerbku dla praw konsumenta wobec przewoźnika.			niebezpieczeństwo przypadkowej utraty lub uszkodzenia rzeczy (przejście niebezpieczeństwa). § 2. Jeżeli strony zastrzegły inną chwilę przejścia korzyści i ciężarów, poczytuje się w razie wątpliwości, że niebezpieczeństwo przypadkowej utraty lub uszkodzenia rzeczy przechodzi na kupującego z tą samą chwilą. § 3. Jeżeli rzecz sprzedana ma zostać przesłana przez sprzedawcę kupującemu będącemu konsumentem, niebezpieczeństwo przypadkowej utraty lub uszkodzenia rzeczy przechodzi na kupującego z chwilą jej wydania kupującemu. Za wydanie rzeczy uważa się jej powierzenie przez sprzedawcę przewoźnikowi, jeżeli sprzedawca nie miał wpływu na wybór przewoźnika przez kupującego. Postanowienia mniej korzystne dla kupującego są nieważne.;"	
Art. 21	Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy przedsiębiorca posiada linię telefoniczną przeznaczoną do telefonicznego kontaktowania się z nim w sprawie zawartej umowy, konsument – kontaktując się z przedsiębiorcą – nie był zobowiązany do płacenia taryfy wyższej niż taryfa podstawowa. Akapit pierwszy pozostaje bez uszczerbku dla prawa dostawców usług telekomunikacyjnych do pobierania opłat za te połączenia.	T	Art. 12	Bez uszczerbku dla prawa dostawcy usług w rozumieniu art. 2 pkt 27) lit. a) ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne do pobierania opłat za połączenia telefoniczne, jeżeli przedsiębiorca wskazuje numer telefonu przeznaczony do kontaktowania się z nim w sprawie zawartej umowy, opłata dla konsumenta za połączenie z tym numerem nie może być wyższa niż opłata za zwykłe połączenie telefoniczne.	
Art. 22	Zanim konsument zostanie związany umową lub ofertą, przedsiębiorca powinien uzyskać wyraźną zgodę konsumenta na każdą dodatkową płatność należną oprócz uzgodnionego wynagrodzenia za główne obowiązki umowne przedsiębiorcy. Jeżeli przedsiębiorca nie otrzymał wyraźnej zgody konsumenta, lecz założył jej istnienie poprzez stosowanie domyślnych opcji, które konsument musi odrzucić w celu uniknięcia dodatkowej płatności, konsument ma prawo do zwrotu tej płatności.	T	Art. 11	1. Najpóźniej w chwili złożenia propozycji zawarcia umowy z konsumentem przedsiębiorca ma obowiązek uzyskać wyraźną zgodę konsumenta na każdą dodatkową płatność wykraczającą poza uzgodnione wynagrodzenie za główne obowiązki umowne przedsiębiorcy. 2. Jeżeli przedsiębiorca nie otrzymał wyraźnej zgody konsumenta, lecz założył jej istnienie przez zastosowanie domyślnych opcji, które konsument musi odrzucić w celu uniknięcia dodatkowej płatności, to konsument ma prawo do zwrotu uiszczonej płatności dodatkowej.	

Art. 23	<p>1. Państwa członkowskie zapewniają odpowiednie i skuteczne środki zapewniające przestrzeganie niniejszej dyrektywy.</p> <p>2. Środki, o których mowa w ust. 1, obejmują przepisy, na mocy których jeden lub większa liczba następujących podmiotów może, zgodnie z prawem krajowym, wszcząć postępowanie na mocy prawa krajowego przed sądami lub właściwymi organami administracyjnymi, aby zapewnić stosowanie przepisów krajowych transponujących niniejszą dyrektywę:</p> <p>a) organy publiczne lub ich przedstawiciele;</p> <p>b) organizacje konsumenckie mające uzasadniony interes w ochronie konsumentów;</p> <p>c) organizacje zawodowe mające uzasadniony interes w podejmowaniu działań.</p>	T	<p>Art. 45 pkt 2 (art. 139b kodeksu wykroczeń)</p> <p>Art. 49 (art. 9 pkt 6 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym)</p> <p>Art. 61 i 63³ kpc</p>	<p>W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2013 r., poz. 482) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) uchyla się art.138a</p> <p>2) po art. 139a dodaje się 139b w brzmieniu:</p> <p>„Art. 139b. Kto zawierając umowę z konsumentem nie wypełnia obowiązku udzielania informacji lub dostarczania dokumentu przewidzianego ustawą z dnia ... grudnia 2013 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2014, poz. ...) lub udziela informacji niepełnych lub nieprawdziwych lub dostarcza dokumenty zawierające informacje niepełne lub nieprawdziwe, podlega karze grzywny.”</p> <p>W ustawie z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>...2) w art. 9 pkt 6 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„6) żądanie natychmiastowej lub odroczonej zapłaty za produkty bądź zwrotu lub przechowywania produktów, które zostały dostarczone przez przedsiębiorcę, ale nie zostały zamówione przez konsumenta.”</p> <p>Art. 61. § 1. Organizacje pozarządowe w zakresie swoich zadań statutowych mogą, za zgodą osoby fizycznej wyrażoną na piśmie, wytaczać powództwa na jej rzecz w sprawach o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) alimenty; 2) ochronę środowiska; 3) ochronę konsumentów; 4) ochronę praw własności przemysłowej; 5) ochronę równości oraz niedyskryminacji przez bezpodstawne bezpośrednie lub pośrednie zróżnicowanie praw i obowiązków obywateli. <p>§ 2. W sprawach wymienionych w § 1 organizacje pozarządowe w zakresie swoich</p>	

				<p>zadań statutowych mogą, za zgodą osoby fizycznej wyrażoną na piśmie, przystąpić do niej w toczącym się postępowaniu.</p> <p>§ 3. Za zgodą przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, wyrażoną na piśmie, organizacja pozarządowa, której jest on członkiem, może na jego rzecz wytoczyć powództwo lub przystąpić do niego w toczącym się postępowaniu w sporze z innym przedsiębiorcą o roszczenia wynikające z prowadzonej działalności gospodarczej.</p> <p>§ 4. Do pozwu lub pisma obejmującego przystąpienie organizacja pozarządowa dołącza wyrażoną na piśmie zgodę osoby fizycznej.</p> <p>Art. 63³ W sprawach o ochronę konsumentów powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów może wytaczać powództwa na rzecz obywateli, a także wstępować, za zgodą powoda, do postępowania w tych sprawach w każdym jego stadium.</p>	
Art. 24	<p>1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą oraz przyjmują wszystkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wdrożenia. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.</p> <p>2. Do dnia 13 grudnia 2013 r. państwa członkowskie przekazują Komisji ustanowione przepisy oraz niezwłocznie przekazują jej wszelkie późniejsze zmiany, które mają na nie wpływ.</p>	T	Art.45 pkt 2 (art. 139b kodeksu wykroczeń)	<p>W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2013 r., poz. 482) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) uchyla się art.138a;</p> <p>2) po art. 139a dodaje się 139b w brzmieniu: „Art. 139b. Kto zawierając umowę z konsumentem nie wypełnia obowiązku udzielania informacji lub dostarczania dokumentu przewidzianego ustawą z dnia ... grudnia 2013 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2014, poz. ...) lub udziela informacji niepełnych lub nieprawdziwych lub dostarcza</p>	

				dokumenty zawierające informacje niepełne lub nieprawdziwe, podlega karze grzywny.”	
Art. 25	<p>Jeżeli prawem właściwym dla umowy jest prawo państwa członkowskiego, konsumenci nie mogą zrzec się praw przyznanych na mocy krajowych środków transponujących niniejszą dyrektywę.</p> <p>Wszelkie postanowienia umowne pośrednio lub bezpośrednio znoszące lub ograniczające prawa wynikające z niniejszej dyrektywy nie są wiążące dla konsumenta.</p>	T	Art. 7	Konsument nie może zrzec się praw przyznanych mu w ustawie. Postanowienia umów mniej korzystne dla konsumenta niż postanowienia ustawy są nieważne. Zamiast nich stosuje się przepisy ustawy.	
Art. 26	Państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki w celu poinformowania konsumentów i przedsiębiorców o przepisach krajowych transponujących niniejszą dyrektywę oraz, w stosownych przypadkach, zachęcają przedsiębiorców i twórców kodeksów, określonych w art. 2 lit. g) dyrektywy 2005/29/WE, do informowania konsumentów o swoich kodeksach postępowania.	N			
Art. 27	Konsument jest zwolniony z obowiązku jakiegokolwiek zapłaty w przypadkach niezamówionego dostarczenia towarów, wody, gazu, energii elektrycznej, dostarczenia centralnego ogrzewania lub dostarczenia treści cyfrowych, lub niezamówionego świadczenia usług, zakazanych na mocy art. 5 ust. 5 i pkt 29 załącznika I do dyrektywy 2005/29/WE. W takich przypadkach brak odpowiedzi konsumenta na takie niezamówione dostarczenie towarów lub takie niezamówione świadczenie usług, nie stanowi zgody.	T	Art. 5	<p>1. Spełnienie świadczenia niezamówionego przez konsumenta, o którym mowa w art. 9 pkt 6 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206), następuje na ryzyko przedsiębiorcy i nie nakłada na konsumenta żadnych zobowiązań.</p> <p>2. Brak odpowiedzi konsumenta na niezamówione świadczenie nie stanowi zgody na zawarcie umowy.</p>	
Art. 28	<p>1. Państwa członkowskie przyjmują i opublikują, do dnia 13 grudnia 2013 r., przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych środków w formie dokumentów. Komisja korzysta z tych dokumentów do celu sporządzenia sprawozdania, o którym mowa w art. 30.</p> <p>Państwa członkowskie stosują te środki od dnia 13 czerwca 2014 r.</p> <p>Środki przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.</p> <p>2. Przepisy niniejszej dyrektywy mają zastosowanie do umów zawartych po dniu 13 czerwca 2014 r.</p>	N			

Art. 29	<p>1. W przypadku gdy państwo członkowskie korzysta z którejkolwiek z opcji regulacyjnych, o których mowa w art. 3 ust. 4, art. 6 ust. 7, art. 6 ust. 8, art. 7 ust. 4, art. 8 ust. 6 i art. 9 ust. 3, informuje o tym, a także o wszelkich późniejszych zmianach, Komisję do dnia 13 grudnia 2013 r.</p> <p>2. Komisja zapewnia, aby informacje, o których mowa w ust. 1, były łatwo dostępne dla konsumentów i przedsiębiorców, między innymi na specjalnie do tego przeznaczonej stronie internetowej.</p> <p>3. Komisja przekazuje innym państwom członkowskim i Parlamentowi Europejskiemu informacje, o których mowa w ust. 1. Komisja przeprowadza konsultacje z zainteresowanymi stronami w sprawie tych informacji.</p>	N			
Art. 30	Do dnia 13 grudnia 2016 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie ze stosowania niniejszej dyrektywy. Sprawozdanie to obejmuje w szczególności ocenę przepisów niniejszej dyrektywy odnoszących się do treści cyfrowych, w tym również prawa do odstąpienia od umowy. W razie potrzeby sprawozdaniu towarzyszą wnioski ustawodawcze w sprawie dostosowania niniejszej dyrektywy do zmian zachodzących w zakresie praw konsumenta.	N			
Art. 31	<p>Z dniem 13 czerwca 2014 r. traci moc dyrektywa 85/577/EWG oraz dyrektywa 97/7/WE, zmienione dyrektywą 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 września 2002 r. dotyczącą sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość [21] oraz dyrektywami 2005/29/WE i 2007/64/WE.</p> <p>Odesłania do uchylonych dyrektyw odczytuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy, zgodnie z tabelą korelacji zawartą w załączniku II.</p>	N			
Art. 32	<p>Zmiana w dyrektywie 93/13/EWG</p> <p>W dyrektywie 93/13/EWG dodaje się artykuł w brzmieniu:</p> <p>"Artykuł 8a</p> <p>1. W przypadku gdy państwo członkowskie przyjmuje przepisy zgodnie z art. 8, informuje ono Komisję o tych przepisach, jak również o wszelkich późniejszych</p>	N			

	<p>zmianach, w szczególności w przypadku gdy przepisy te:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozszerzają zakres oceny nieuczciwego charakteru na postanowienia umowne wynegocjowane indywidualnie lub na relację ceny lub wynagrodzenia, - zawierają wykaz postanowień umownych, które są uznawane za nieuczciwe. <p>2. Komisja zapewnia, aby informacje, o których mowa w ust. 1, były łatwo dostępne dla konsumentów i przedsiębiorców, między innymi na specjalnie do tego przeznaczonej stronie internetowej.</p> <p>3. Komisja przekazuje innym państwom członkowskim i Parlamentowi Europejskiemu informacje, o których mowa w ust. 1. Komisja przeprowadza konsultacje z zainteresowanymi stronami w sprawie tych informacji."</p>				
Art. 33	<p>Zmiana w dyrektywie 1999/44/WE</p> <p>W dyrektywie 1999/44/WE dodaje się artykuł w brzmieniu:</p> <p>"Artykuł 8a</p> <p>Wymogi dotyczące sprawozdawczości</p> <p>1. W przypadku gdy, zgodnie z art. 8 ust. 2, państwo członkowskie przyjmuje surowsze przepisy w zakresie ochrony konsumentów niż te, które są przewidziane w art. 5 ust. 1–3 i w art. 7 ust. 1, informuje o tym, a także o wszelkich późniejszych zmianach, Komisję.</p> <p>2. Komisja zapewnia, aby informacje, o których mowa w ust. 1, były łatwo dostępne dla konsumentów i przedsiębiorców, między innymi na specjalnie do tego przeznaczonej stronie internetowej.</p> <p>3. Komisja przekazuje innym państwom członkowskim i Parlamentowi Europejskiemu informacje, o których mowa w ust. 1. Komisja przeprowadza konsultacje z zainteresowanymi stronami w sprawie tych informacji."</p>	N			
Art. 34	<p>Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.</p>	N			
Art. 35	<p>Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.</p>	N			
POZOSTAŁE PRZEPISY PROJEKTU⁴⁾					
Jedn.	Treść przepisu projektu krajowego	Uzasadnienie wprowadzenia przepisu			

red.		

¹⁾ w wypadku projektu usuwającego naruszenie Komisji należy wpisać nr naruszenia, zaś w wypadku wykonywania orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości (czy to w trybie prejudycjalnym czy skargowym) należy podać datę wyroku i sygnaturę sprawy

²⁾ tabelę zbieżności dla przepisów Unii Europejskiej można wygenerować przy pomocy systemu e-step (www.e-step.pl/urzednik). W wypadku konieczności dodania uzasadnienia dla przekroczenia minimum europejskiego należy dodać odpowiednią kolumnę

³⁾ w tej części należy wskazać przepisy dyrektywy, decyzji ramowej, przepisy prawa UE, których naruszenie wskazała Komisja lub których wykładni dokonał Trybunał Sprawiedliwości

⁴⁾ w tej części należy wskazać wszystkie przepisy projektu aktu prawnego, które nie zostały wymienione w pierwszej części tabeli. Ze względu na konieczność ograniczenia projektów implementujących prawo UE do przepisów wyłącznie i ściśle dostosowawczych przepisy wykraczające poza ten zakres powinny mieć charakter wyjątkowy i być opatrzone uzasadnieniem konieczności ich wprowadzenia .

(*) jeżeli do wdrożenia danego przepisu UE potrzebne jest oprócz przepisu przenoszącego treść, także wprowadzenie przepisów zapewniających stosowanie (np. przepisy proceduralne, przepisy karne itp.), w tabeli powinny znaleźć się wszystkie te przepisy wraz z oznaczeniem ich jednostek redakcyjnych

(**) w wypadku wprowadzenia przepisów, które przekraczają minimum ustanowione przepisami UE (o ile jest to dopuszczalne) konieczne jest uzasadnienie zastosowania takiej normy

TABELA ZBIEŻNOŚCI

TYTUŁ PROJEKTU:		Projekt ustawy o prawach konsumenta			
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH ¹⁾ :		Dyrektywa 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. w sprawie niektórych aspektów sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji			
PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ²⁾					
Jedn. red.	Treść przepisu UE ³⁾	Konieczność wdrożenia	Jedn. red. (*)	Treść przepisu/ów projektu (*)	Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów wykraczających poza minimalne wymogi prawa UE (**)
		T / N			
Artykuł 1					
ust. 1.	Celem niniejszej dyrektywy jest zbliżenie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich dotyczących niektórych aspektów sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji, w celu zapewnienia jednolitego minimalnego poziomu ochrony konsumentów w kontekście rynku wewnętrznego.	N			
ust. 2.	Do celów niniejszej dyrektywy:				
	a) <i>konsument</i> oznacza każdą osobę fizyczną, która w umowach objętych niniejszą dyrektywą działa w celach niezwiązanych z handlem, przedsiębiorstwem lub zawodem;	T	Art. 44 pkt 1) ustawy o prawach konsumenta (art. 22 ¹ kc)	W ustawie z dnia (...) kodeks cywilny wprowadza się następujące zmiany: 1) art. 22 ¹ otrzymuje brzmienie: „Art. 22 ¹ . § 1 Za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. § 2. Przepisy o ochronie konsumentów stosuje się również do osoby fizycznej, która dokonując czynności związanej z prowadzoną działalnością gospodarczą lub zawodową, działa także w celu niezwiązanym z tą działalnością i cel ten przeważa.”;	
	b) <i>towary konsumpcyjne</i> oznaczają wszystkie materialne rzeczy ruchome, z wyjątkiem: – towarów sprzedawanych w drodze egzekucji lub w inny	T	Art. 45 kc	Rzeczami w rozumieniu niniejszego kodeksu są tylko przedmioty materialne. <i>W systemie polskiego kodeksu cywilnego nie używa się pojęcia „towar” jako przedmiotu sprzedaży, tylko pojęcia „rzecz” (termin „towar” jest używany zwykle w stosunkach ekonomicznych).</i> <i>Wyłączenie stosowania przepisów o sprzedaży rzeczy</i>	

<p>sposób przez władze sądowe,</p> <p>– wody i gazu, gdy nie są wystawione na sprzedaż w ograniczonej objętości lub w ustalonej ilości,</p> <p>– elektryczności;</p>			<p><i>implementujących dyrektywę 99/44 do sprzedaży egzekucyjnej oraz sprzedaży dokonywanej w postępowaniu upadłościowym w związku z likwidacją masy upadłości wynika z systematyki kodeksu cywilnego i umiejscowienia tych przepisów w Kodeksie cywilnym w Tytule XI Księgi trzeciej tego kodeksu, który dotyczy umów sprzedaży.</i></p> <p><i>W polskim systemie prawnym nie budzi żadnych wątpliwości, że woda, gaz czy energia są rzeczami w rozumieniu art. 45 kc, tylko w sytuacji, gdy są wyodrębnione i zindywidualizowane, tj. gdy np. znajdują się w naczyniu lub pojemniku,...</i></p> <p><i>Jednocześnie należy wyjaśnić, że przepisy ustawy transponujące dyrektywę będą stosowane także poza obszarem nią objętym – por. art. 45 pkt 11):</i></p> <p>11) art. 555 (kc) otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art. 555. Przepisy o sprzedaży rzeczy stosuje się odpowiednio do sprzedaży energii, praw, wody oraz do umów o dostarczanie treści cyfrowych“;</p> <p><i>Celem przyjęcia takiego rozwiązania jest stworzenie jednolitego systemu odpowiedzialności przy umowie sprzedaży, bez względu na przedmiot umowy sprzedaży.</i></p>	
<p>c) <i>sprzedawca</i> oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która na podstawie umowy sprzedaje towary konsumpcyjne w ramach swojej działalności handlowej, przedsiębiorstwa lub zawodowej;</p>	T	<p>Art. 535 kc</p> <p>Art. 43¹ kc</p>	<p>Przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę.</p> <p>Przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 33¹ § 1, prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową.</p>	
<p>d) <i>producent</i> oznacza wytwórcę towarów konsumpcyjnych, importera towarów konsumpcyjnych na terytorium Wspólnoty lub każdą osobę określającą siebie jako producenta poprzez umieszczenie swojej nazwy, znaku towarowego lub innego znaku wyróżniającego na towarach konsumpcyjnych;</p>	T	<p>Art. 449¹ §1 kc</p> <p>Art. 449⁵ ust. 1 i 2 kc</p>	<p>§1. Kto wytwarza w zakresie swojej działalności gospodarczej (producent) produkt ...</p> <p>§1. Wytwórca materiału, surowca albo części składowej produktu odpowiada tak jak producent ...</p> <p>§ 2. Kto przez umieszczenie na produkcie swojej nazwy, znaku towarowego lub innego oznaczenia odróżniającego podaje się za producenta, odpowiada jak producent. Tak samo odpowiada ten, kto produkt pochodzenia zagranicznego wprowadza do obrotu krajowego w zakresie swojej działalności gospodarczej (importer).</p>	
<p>e) <i>gwarancja</i> oznacza każde zobowiązanie sprzedawcy lub</p>	T	Art. 44 pkt	25) art. 577 (kc) otrzymuje brzmienie:	<i>Zamieszczenie w definicji gwarancji</i>

	<p>producenta wobec konsumenta, podjęte bez dodatkowej opłaty, aby zwrócić zapłaconą cenę lub wymienić, naprawić czy potraktować w inny sposób towary konsumpcyjne jeśli nie spełniają one specyfikacji określonej w oświadczeniu gwarancyjnym lub odpowiedniej reklamie;</p>		<p>25 (art. 557 kc)</p>	<p>„Art. 577. § 1. Udzielenie gwarancji następuje przez złożenie oświadczenia gwarancyjnego, które określa obowiązki gwaranta i uprawnienia kupującego w przypadku, gdy rzecz sprzedana nie ma właściwości określonych w tym oświadczeniu. Oświadczenie gwarancyjne może zostać złożone w reklamie. § 2. Obowiązki gwaranta mogą w szczególności polegać na zwrocie zapłaconej ceny, wymianie rzeczy bądź jej naprawie oraz zapewnieniu innych usług. § 3. Jeżeli została udzielona gwarancja co do jakości rzeczy sprzedanej, poczytuje się w razie wątpliwości, że gwarant jest obowiązany do usunięcia wady fizycznej rzeczy lub do dostarczenia rzeczy wolnej od wad, o ile wady te ujawnią się w ciągu terminu określonego w oświadczeniu gwarancyjnym.</p>	<p><i>zawartej w dyrektywie elementu nieodpłatności oznacza tylko tyle, że przepisy dyrektywy (a konkretnie wymogi z art. 6) stosuje się do gwarancji udzielanych nieodpłatnie. Nie ma przy tym żadnych przeszkód, aby te same wymogi przyjęć w prawie krajowym dla wszelkich gwarancji (dyrektywa ma charakter minimalny). Projektowane przepisy kc dotyczące gwarancji odnoszą się więc zarówno do gwarancji nieodpłatnych, jak i odpłatnych, co ma na celu stworzenie jednolitego, spójnego systemu odpowiedzialności z tytułu gwarancji przy sprzedaży.</i></p>
	<p>f) <i>naprawa</i> oznacza, w przypadku braku zgodności, doprowadzenie towarów konsumpcyjnych do stanu zgodności z umową sprzedaży.</p>	<p>T</p>	<p>Art. 44 pkt 13 i 14 (art. 556¹ i art. 560 kc)</p>	<p>13) po art. 556 (kc) dodaje się art. 556¹- art. 556³ w brzmieniu: „Art. 556¹. § 1. Wada fizyczna polega na niezgodności rzeczy sprzedanej z umową. 14) art. 557 – art. 561 (kc) otrzymują brzmienie: (...) „Art. 560. § 1. Jeżeli rzecz sprzedana ma wadę, kupujący może żądać obniżenia ceny albo od umowy odstąpić, chyba że sprzedawca niezwłocznie i bez nadmiernych niedogodności dla kupującego wymieni rzecz wadliwą na wolną od wad albo wadę usunie. Ograniczenie to nie ma zastosowania, jeżeli rzecz była już wymieniona lub naprawiana przez sprzedawcę albo sprzedawca nie uczynił zadość obowiązkowi wymiany rzeczy na wolną od wad lub usunięcia wady. § 2. Jeżeli kupującym jest konsument, może zamiast zaproponowanego przez sprzedawcę usunięcia wady żądać wymiany rzeczy na wolną od wad albo zamiast wymiany rzeczy żądać usunięcia wady, chyba że doprowadzenie rzeczy do zgodności z umową w sposób wybrany przez kupującego jest niemożliwe albo wymagałoby nadmiernych kosztów w porównaniu ze sposobem proponowanym przez sprzedawcę.” „Naprawa” w rozumieniu dyrektywy to doprowadzenie towaru do stanu zgodności z umową. W kc „naprawie” odpowiadać będzie „usunięcie wady”. Skoro zgodnie z zaproponowanym art. 556¹ kc wada polega na niezgodności rzeczy sprzedanej z umową, to usunięcie wady jest dokładnie tym samym co naprawa w/g dyrektywy:</p>	

				<i>doprowadzeniem rzeczy do stanu zgodności z umową.</i>	
ust. 3.	Państwa Członkowskie mogą ustalić, że wyrażenie "towary konsumpcyjne" nie dotyczy towarów używanych, sprzedawanych na publicznych aukcjach, gdzie konsumenci mają możliwość osobistego uczestniczenia w sprzedaży.	T	Art. 44 pkt 17 (art. 568 § 1 kc)	17) art. 566 – 568 (kc) otrzymują brzmienie: (...) „Art. 568. § 1. Sprzedawca odpowiada z tytułu rękojmi, jeżeli wada fizyczna zostanie stwierdzona przed upływem dwóch lat od wydania rzeczy kupującemu, a gdy chodzi o wady nieruchomości – przed upływem pięciu lat. Jeżeli kupującym jest konsument a przedmiotem sprzedaży jest używana rzecz ruchoma, odpowiedzialność sprzedawcy może zostać ograniczona, nie mniej niż do roku od wydania rzeczy kupującemu.”	
ust. 4.	Umowy na dostawę towarów konsumpcyjnych, które mają być wytworzone czy wyprodukowane, do celów niniejszej dyrektywy uważane będą za umowę sprzedaży.	T	Art. 44 pkt 31-33 (art. 636 ¹ i art. 638 kc)	31) po art. 636 (kc) dodaje się art. 636 ¹ (kc) w brzmieniu: „Art. 636 ¹ . Jeżeli konsument zamówił dzieło będące rzeczą ruchomą, stosuje się przepisy art. 543 ¹ , art. 546 ¹ i art. 548.”; 32) uchyla się art. 637; 33) art. 638 otrzymuje brzmienie: „Art. 638. § 1. Do odpowiedzialności za wady dzieła stosuje się odpowiednio przepisy o rękojmi przy sprzedaży. Odpowiedzialność przyjmującego zamówienie jest wyłączona, jeżeli wada dzieła powstała z przyczyny tkwiącej w materiale dostarczonej przez zamawiającego. § 2. Jeżeli zamawiającemu udzielono gwarancji na wykonane dzieło, przepisy o gwarancji przy sprzedaży stosuje się odpowiednio.”;	
Artykuł 2		T			
ust. 1.	Sprzedawca musi dostarczyć konsumentowi towary, które są zgodne z umową sprzedaży.	T	Art. 44 pkt 12 (art. 556 kc)	12) art. 556 (kc) otrzymuje brzmienie: „Art. 556. Sprzedawca jest odpowiedzialny z tytułu rękojmi, jeżeli rzecz sprzedana ma wadę fizyczną lub prawną.”;	
ust. 2.	Domniemywa się, że towary konsumpcyjne są zgodne z umową, jeżeli:	T	Art. 44 pkt 13 (art. 556 ¹ kc)	13) po art. 556 dodaje się art. 556 ¹ - art. 556 ³ w brzmieniu: „Art. 556 ¹ . § 1. Wada fizyczna polega na niezgodności rzeczy sprzedanej z umową. W szczególności rzecz sprzedana jest niezgodna z umową, jeżeli: ...”	
	a) odpowiadają opisowi podanemu przez sprzedawcę i mają właściwości towarów, które sprzedawca przedstawił konsumentowi jako próbkę lub wzór;	T		2) nie ma właściwości, o których istnieniu sprzedawca zapewnił kupującego, w tym przedstawiając próbkę lub wzór,	
	b) nadają się do jakichkolwiek szczególnych celów, do których potrzebne są konsumentowi, a o których zawiadomił on sprzedawcę w czasie zawierania umowy i które sprzedawca zaakceptował;	T		3) nie nadaje się do celu, o którym kupujący poinformował sprzedawcę przy zawarciu umowy, a sprzedawca nie zgłosił zastrzeżenia co do takiego jej przeznaczenia,	
	c) nadają się do celów, do których towary tego samego rodzaju są normalnie stosowane;	T		1) nie ma właściwości, które rzecz tego rodzaju powinna mieć ze względu na cel w umowie oznaczony albo	

				wynikający z okoliczności lub z przeznaczenia,	
	d) wykazują jakość i wykonanie, które są normalne dla towarów tego samego rodzaju i jakich konsument może racjonalnie oczekiwać, charakter towarów i biorąc pod uwagę wszelkie oświadczenia publiczne na temat szczególnych właściwości towarów, jakie wygłosił na ich temat sprzedawca, producent lub ich przedstawiciel, w szczególności w reklamie lub na etykiecie.	T		4) została kupującemu wydana w stanie niepełnym. § 2. Jeżeli kupującym jest konsument, na równi z zapewnieniem sprzedawcy traktuje się publiczne zapewnienia producenta lub jego przedstawiciela, osoby, która wprowadza rzecz do obrotu w zakresie swojej działalności gospodarczej, oraz osoby, która przez umieszczenie na rzeczy sprzedanej swojej nazwy, znaku towarowego lub innego oznaczenia odróżniającego przedstawia się jako producent.	
ust. 3.	Do celów niniejszego artykułu uważa się, że brak zgodności nie występuje, gdy w momencie zawierania umowy konsument był świadomy, lub racjonalnie rzecz biorąc nie mógł być nieświadomy istnienia tego braku, albo, gdy brak zgodności wynika z materiałów dostarczonych przez konsumenta.	T	Art. 44 pkt 14 (art. 557 kc)	14) art. 557 – art. 561 otrzymują brzmienie: „Art. 557. § 1. Sprzedawca jest zwolniony od odpowiedzialności z tytułu rękojmi, jeżeli kupujący wiedział o wadzie w chwili zawarcia umowy.	
ust. 4.	Sprzedawca nie będzie związany publicznymi oświadczeniami określonymi w ust. 2 lit. d), jeżeli: – udowodni, że nie był i racjonalnie rzecz biorąc, nie mógł być świadomy takich oświadczeń, – udowodni, że w momencie zawierania umowy oświadczenie zostało skorygowane, lub – udowodni, że oświadczenie nie mogło mieć wpływu na decyzję zakupu towarów konsumpcyjnych.	T		§ 2. Gdy przedmiotem sprzedaży są rzeczy oznaczone tylko co do gatunku albo rzeczy mające powstać w przyszłości, sprzedawca jest zwolniony od odpowiedzialności z tytułu rękojmi, jeżeli kupujący wiedział o wadzie w chwili wydania rzeczy. Przepisu tego nie stosuje się, gdy kupującym jest konsument.	
ust. 5.	Wszelki brak zgodności wynikający z nieprawidłowego montażu towarów konsumpcyjnych uznawany będzie za równoznaczny z brakiem zgodności towarów, jeżeli montaż stanowi część umowy sprzedaży towarów i towary były montowane przez sprzedawcę lub na jego odpowiedzialność. Ma to zastosowanie także, gdy produkt, przeznaczony do montażu przez konsumenta jest montowany przez konsumenta, a nieprawidłowy montaż wynika z niedociągnięcia w instrukcji montażu.	T	Art. 44 pkt 13 (art. 556 ¹ § 3 kc)	13) po art. 556 (kc) dodaje się art. 556 ¹ - art. 556 ³ (kc) w brzmieniu: „Art. 556 ¹ (...) § 3. Rzecz sprzedana ma wadę także w razie nieprawidłowego jej zamontowania i uruchomienia, jeżeli czynności te zostały wykonane przez sprzedawcę lub osobę trzecią, za którą sprzedawca ponosi odpowiedzialność, albo przez kupującego, który postąpił według instrukcji otrzymanej od sprzedawcy.”	
Art. 3		T			
ust. 1 i 2	Sprzedawca odpowiada przed konsumentem za każdy brak zgodności, który istnieje w momencie dostawy towarów. W przypadku braku zgodności, konsument jest upoważniony do wolnego od opłat przywrócenia zgodności poprzez naprawę lub zastąpienie, zgodnie z ust. 3, lub do uzyskania stosownej obniżki ceny lub do unieważnienia umowy w odniesieniu do tych towarów, zgodnie z ust. 5 i 6.	T	Art. 44 pkt 14 (art. 560 kc)	14) art. 557 – art. 561 otrzymują brzmienie: ... „Art. 560. § 1. Jeżeli rzecz sprzedana ma wadę, kupujący może żądać obniżenia ceny albo od umowy odstąpić, chyba że sprzedawca niezwłocznie i bez nadmiernych niedogodności dla kupującego wymieni rzecz wadliwą na wolną od wad albo wadę usunie. Ograniczenie to nie ma zastosowania, jeżeli rzecz była już wymieniona lub naprawiana przez sprzedawcę albo sprzedawca nie uczynił zadość obowiązкови wymiany rzeczy na wolną od wad lub usunięcia wady.	

				§ 2. Jeżeli kupującym jest konsument, może zamiast zaproponowanego przez sprzedawcę usunięcia wady żądać wymiany rzeczy na wolną od wad albo zamiast wymiany rzeczy żądać usunięcia wady, chyba że doprowadzenie rzeczy do zgodności z umową w sposób wybrany przez kupującego jest niemożliwe albo wymagałoby nadmiernych kosztów w porównaniu ze sposobem proponowanym przez sprzedawcę.”	
ust. 3.	Po pierwsze, konsument może żądać, aby sprzedawca naprawił towary albo może żądać od sprzedawcy ich zastąpienia, w obu przypadkach jest to wolne od opłat, chyba że byłoby to niemożliwe lub nieproporcjonalne.	T	Art. 44 pkt 14 (art. 560 §2 i art. 561 §1 kc)	14) art. 557 – art. 561 (kc) otrzymują brzmienie: ... „Art. 561. § 1. Jeżeli rzecz sprzedana ma wadę, kupujący może żądać wymiany rzeczy wadliwej na wolną od wad albo usunięcia wady.” „Art. 560. (...) § 2. Jeżeli kupującym jest konsument, może zamiast zaproponowanego przez sprzedawcę usunięcia wady żądać wymiany rzeczy na wolną od wad albo zamiast wymiany rzeczy żądać usunięcia wady, chyba że doprowadzenie rzeczy do zgodności z umową w sposób wybrany przez kupującego jest niemożliwe albo wymagałoby nadmiernych kosztów w porównaniu ze sposobem proponowanym przez sprzedawcę.”	
	Sposób naprawienia szkody uznaje się za nieproporcjonalny, jeśli nakłada on na sprzedawcę koszty, które w porównaniu z alternatywnym sposobem naprawienia szkody są nadmiernie wysokie, biorąc pod uwagę: – wartość, jaką miałyby towary gdyby nie występował brak zgodności, – znaczenie braku zgodności, oraz – czy alternatywny sposób naprawienia szkody może zostać dokonany bez istotnych niedogodności dla konsumenta	T	Art. 44 pkt 14 (art. 560 § 2 kc)	Art. 560. (...) § 2. Jeżeli kupującym jest konsument, może zamiast zaproponowanego przez sprzedawcę usunięcia wady żądać wymiany rzeczy na wolną od wad albo zamiast wymiany rzeczy żądać usunięcia wady, chyba że doprowadzenie rzeczy do zgodności z umową w sposób wybrany przez kupującego jest niemożliwe albo wymagałoby nadmiernych kosztów w porównaniu ze sposobem proponowanym przez sprzedawcę. Przy ocenie nadmierności kosztów uwzględnia się wartość rzeczy wolnej od wad, rodzaj i znaczenie stwierdzonej wady, a także bierze się pod uwagę niedogodności, na jakie narażałby kupującego inny sposób zaspokojenia.	
	Każda naprawa lub zastąpienie powinna być dokonana w rozsądnym czasie i bez istotnej niedogodności dla konsumenta, z uwzględnieniem charakteru towarów i celów, dla których konsument ich potrzebuje.	T	Art. 44 pkt 14 (art. 561 § 2 kc)	Art. 561 ... § 2. Sprzedawca jest obowiązany wymienić rzecz wadliwą na wolną od wad lub usunąć wadę w rozsądnym czasie bez nadmiernych niedogodności dla kupującego.	
ust. 4.	Sformułowanie "wolny od opłat" w ust. 2 i 3 odnosi się do niezbędnych kosztów związanych z przywróceniem towarom zgodności, w szczególności do kosztów wysyłki, robocizny i materiałów.	T	Art. 44 pkt 15 (art. 561 ¹ i art. 561 ³ kc)	15) po art. 561 (kc) dodaje się art. 561 ¹ – 561 ⁵ (kc) w brzmieniu: ... „Art. 561 ¹ . § 1. Jeżeli rzecz wadliwa została zamontowana, kupujący może żądać od sprzedawcy demontażu i ponownego zamontowania po dokonaniu wymiany na wolną od wad lub usunięciu wady. W razie niewykonania	

				<p>tego obowiązku przez sprzedawcę kupujący jest upoważniony do dokonania tych czynności na koszt i niebezpieczeństwo sprzedawcy.</p> <p>§ 2. Sprzedawca może odmówić demontażu i ponownego zamontowania, jeżeli koszt tych czynności przewyższa cenę rzeczy sprzedanej. Jeżeli kupującym jest konsument, może on żądać od sprzedawcy demontażu i ponownego zamontowania, jest obowiązany jednak ponieść część związanych z tym kosztów przewyższających cenę rzeczy sprzedanej albo może żądać od sprzedawcy zapłaty części kosztów demontażu i ponownego zamontowania, do wysokości ceny rzeczy sprzedanej.</p> <p>„Art. 561³. Z zastrzeżeniem art. 561¹ § 2 koszty wymiany lub naprawy ponosi sprzedawca. W szczególności obejmuje to koszty: demontażu i dostarczenia rzeczy, robocizny, materiałów oraz koszty ponownego zamontowania i uruchomienia.”</p>	
ust. 5.	<p>Konsument może domagać się stosownej obniżki ceny lub unieważnienia umowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jeżeli konsumentowi nie przysługuje ani naprawa, ani zastąpienie, lub – jeżeli sprzedawca nie dokonał naprawienia szkody w rozsądnym czasie, lub – jeżeli sprzedawca nie dokonał naprawienia szkody bez istotnych niedogodności dla konsumenta. 	T	Art. 44 pkt 14 (art. 560 §1 kc)	<p>14) art. 557 – art. 561 (kc) otrzymują brzmienie:</p> <p>...</p> <p>„Art. 560. § 1. Jeżeli rzecz sprzedana ma wadę, kupujący może żądać obniżenia ceny albo od umowy odstąpić, chyba że sprzedawca niezwłocznie i bez nadmiernych niedogodności dla kupującego wymieni rzecz wadliwą na wolną od wad albo wadę usunie. Ograniczenie to nie ma zastosowania, jeżeli rzecz była już wymieniona lub naprawiana przez sprzedawcę albo sprzedawca nie uczynił zadość obowiązkowi wymiany rzeczy na wolną od wad lub usunięcia wady.”</p>	
ust. 6.	<p>Konsument nie ma prawa do unieważnienia umowy, jeżeli brak zgodności ma nikłe znaczenie.</p>	T	Art. 44 pkt 14 (art. 560 §4 kc)	<p>14) art. 557 – art. 561 (kc) otrzymują brzmienie:</p> <p>...</p> <p>„Art. 560 (...)</p> <p>§ 4. Kupujący nie może odstąpić od umowy, jeżeli wada jest nieistotna.”</p>	
Artykuł 4	<p>W przypadku gdy sprzedawca końcowy odpowiada przed konsumentem za brak zgodności wynikający z działania bądź zaniechania producenta, poprzedniego sprzedawcy w tym samym łańcuchu umów lub każdego innego pośrednika, sprzedawca końcowy ma prawo dochodzić naprawienia szkód od osoby lub osób odpowiedzialnych w łańcuchu umownym. Osoba lub osoby odpowiedzialne, od których sprzedawca końcowy może dochodzić naprawienia szkód wraz z istotnymi działaniami i warunkami ich egzekucji zostaną ustalone w prawie krajowym.</p>	T	Art. 44 pkt 23 (art. 576 ¹ - 576 ⁴ kc)	<p>23) po art. 576 (kc) dodaje się dział II¹ w brzmieniu:</p> <p>„Art. 576¹. § 1. Jeżeli rzecz nie miała właściwości, które powinna mieć zgodnie ze swoim przeznaczeniem lub zgodnie z publicznie składanymi zapewnieniami, o których mowa w art. 556¹ § 2, lub została wydana w stanie niepełnym, sprzedawca, który poniósł koszty w wyniku wykonania uprawnień przez konsumenta w związku z zaistnieniem wady fizycznej rzeczy sprzedanej, może żądać naprawienia poniesionej szkody od tego z poprzednich sprzedawców, wskutek którego działania lub zaniechania rzecz stała się wadliwa.</p> <p>§ 2. Odpowiedzialność określona w § 1 ponosi także</p>	

				<p>poprzedni sprzedawca, który wiedząc o wadzie rzeczy, nie poinformował o niej kupującego lub sporządził instrukcję montażu i uruchomienia dołączoną do rzeczy, jeżeli wada powstała na skutek zamontowania i uruchomienia rzeczy przez konsumenta zgodnie z tą instrukcją.</p> <p>§ 3. Sprzedawca może żądać odszkodowania obejmującego zwrot wydatków niezbędnych w celu realizacji uprawnień konsumenta, w szczególności związanych z wymianą lub usunięciem wady rzeczy sprzedanej, jej demontażem, transportem i ponownym zamontowaniem, a ponadto kwotę, o którą została obniżona cena rzeczy, oraz utracone korzyści.</p> <p>Art. 576². § 1. Roszczenie sprzedawcy przedawnia się z upływem sześciu miesięcy. Bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się z dniem poniesienia kosztów przez sprzedawcę w wyniku wykonania uprawnień przez konsumenta, nie później jednak niż w dniu, w którym sprzedawca powinien wykonać swoje obowiązki wobec konsumenta.</p> <p>§ 2. Jeżeli sąd oddali powództwo o naprawienie szkody, stwierdzając, że osoba pozwana nie była odpowiedzialna za powstanie wady rzeczy, bieg terminu przedawnienia w stosunku do wszystkich pozostałych sprzedawców nie może zakończyć się przed upływem sześciu miesięcy od dnia, w którym orzeczenie oddalające powództwo stało się prawomocne.</p> <p>Art. 576³. Przepisy niniejszego działu nie uchybiają innym przepisom o obowiązku naprawienia szkody.</p> <p>Art. 576⁴. Odpowiedzialności przewidzianej w niniejszym dziale nie można wyłączyć ani ograniczyć.”;</p>	
Artykuł 5		T			
ust. 1.	Sprzedawca ponosi odpowiedzialność na mocy art. 3, gdy brak zgodności uwidoczni się w ciągu 2 lat od daty dostawy towarów. Jeżeli w ustawodawstwie krajowym prawa ustanowione w art. 3 ust. 2 podlegają okresowi przedawnienia, to okres ten nie powinien wygasnąć przez upływem dwóch lat od daty dostawy.	T	Art. 44 pkt 17 (art. 568 kc)	17) art. 566 - 568 (kc) otrzymują brzmienie: ... „Art. 568. § 1. Sprzedawca odpowiada z tytułu rękojmi, jeżeli wada fizyczna zostanie stwierdzona przed upływem dwóch lat od wydania rzeczy kupującemu, a gdy chodzi o wady nieruchomości – przed upływem pięciu lat. Jeżeli kupującym jest konsument a przedmiotem sprzedaży jest używana rzecz ruchoma, odpowiedzialność sprzedawcy może zostać ograniczona, nie mniej niż do roku od wydania rzeczy kupującemu. § 2. Roszczenie o usunięcie wady lub wymianę rzeczy sprzedanej na wolną od wad przedawnia się z upływem roku. Jeżeli kupującym jest konsument, termin przedawnienia nie może zakończyć się przed upływem terminu określonego w § 1. § 3. W terminach określonych w § 2 kupujący może	

				odstąpić od umowy lub złożyć oświadczenie o obniżeniu ceny z powodu wady rzeczy sprzedanej. Jeżeli kupujący żądał wymiany rzeczy na wolną od wad lub usunięcia wady, termin do odstąpienia od umowy lub złożenia oświadczenia o obniżeniu ceny rozpoczyna się z chwilą bezskutecznego upływu terminu do wymiany rzeczy lub usunięcia wady.”	
ust. 2.	Państwa Członkowskie mogą postanowić, że w celu skorzystania ze swoich uprawnień konsument musi powiadomić sprzedawcę o braku zgodności w okresie dwóch miesięcy od daty, kiedy odkrył taki brak zgodności. Państwa Członkowskie powiadomią Komisję o korzystaniu przez nie z niniejszego ustępu. Komisja monitoruje skutki istnienia tej opcji dla Państw Członkowskich dla konsumentów i dla rynku wewnętrznego. Nie później niż do dnia 7 stycznia 2003 r. Komisja przygotowuje sprawozdanie o sposobie zastosowania tego ustępu przez Państwa Członkowskie. Sprawozdanie to zostanie opublikowane w <i>Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich</i> .	N			
ust. 3.	O ile nie postanowiono inaczej, przyjmuje się, że każdy brak zgodności, który uwidocznił się w ciągu sześciu miesięcy od daty dostawy istniał w chwili dostawy, chyba że takie założenie niezgodne jest z charakterem towarów lub charakterem braku zgodności.	T	Art. 44 pkt 13 (art. 556 ² kc)	13) po art. 556 dodaje się art. 556 ¹ - art. 556 ³ w brzmieniu: ... Art. 556 ² . Jeżeli kupującym jest konsument a wada została stwierdzona przed upływem roku od wydania rzeczy sprzedanej, domniemywa się, że wada lub jej przyczyna istniała w chwili przejścia niebezpieczeństwa na kupującego.”	
Artykuł 6		T			
ust. 1.	Gwarancja będzie prawnie wiążąca dla udzielającego na warunkach określonych w oświadczeniu gwarancyjnym i związana z nim reklamą.	T	Art. 44 pkt 25 (art. 577 §1 kc)	25) art. 577 (kc) otrzymuje brzmienie: „Art. 577. § 1. Udzielenie gwarancji następuje przez złożenie oświadczenia gwarancyjnego, które określa obowiązki gwaranta i uprawnienia kupującego w przypadku, gdy rzecz sprzedana nie ma wad określonych w tym oświadczeniu. Oświadczenie gwarancyjne może zostać złożone w reklamie.	
ust. 2.	Gwarancja: – stwierdza, że konsument ma prawa przyznane zgodnie z mającym zastosowanie ustawodawstwem krajowym, któremu podlega sprzedaż towarów konsumpcyjnych i wyjaśnia, że gwarancja tych praw nie narusza, – określa, w prostym i zrozumiałym języku zawartość gwarancji i podstawowe szczegółowe dane potrzebne dla złożenia skargi w oparciu o gwarancję, w szczególności okres ważności i zasięg terytorialny gwarancji, jak też nazwisko i adres gwaranta.	T	Art. 44 pkt 26 (art. 577 ¹ kc)	26) po art. 577 (kc) dodaje się art. 577 ¹ i art. 577 ² w brzmieniu: „Art. 577 ¹ . § 1. Oświadczenie gwarancyjne powinno być sformułowane w sposób jasny i zrozumiały, a gdy rodzaj informacji na to pozwala.- w powszechnie zrozumiałej formie graficznej. Jeżeli rzecz jest wprowadzana do obrotu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, oświadczenie gwarancyjne powinno być sporządzone w języku polskim. Wymagania używania języka polskiego nie stosuje się do nazw własnych, znaków towarowych, nazw handlowych, oznaczeń pochodzenia towarów oraz zwyczajowo stosowanej terminologii naukowej i technicznej.	

				§2. Oświadczenie gwarancyjne zawiera podstawowe informacje potrzebne do wykonywania uprawnień z gwarancji, w szczególności nazwę i adres gwaranta lub jego przedstawiciela w Rzeczypospolitej Polskiej, czas trwania i terytorialny zasięg ochrony gwarancyjnej, uprawnienia przysługujące w razie stwierdzenia wady, a także stwierdzenie, że gwarancja nie wyłącza, nie ogranicza ani nie zawiesza uprawnień kupującego wynikających z przepisów o rękojmi za wady rzeczy sprzedanej.”	
ust. 3.	Na żądanie konsumenta gwarancja zostaje udostępniona w formie pisemnej lub sporządzona na innym trwałym, dostępnym dla niego nośniku.	T	Art. 44 pkt 26 (art. 577 ² kc)	26) po art. 577 (kc) dodaje się art. 577 ¹ i art. 577 ² (kc) w brzmieniu: ... „Art. 577 ² . § 1. Uprawniony z gwarancji może żądać od gwaranta wydania oświadczenia gwarancyjnego utrwalonego na papierze lub innym trwałym nośniku (dokument gwarancyjny). § 2. Sprzedawca wydaje kupującemu wraz z rzeczą sprzedaną dokument gwarancyjny. Powinien także sprawdzić zgodność znajdujących się na rzeczy oznaczeń z danymi zawartymi w dokumencie gwarancyjnym oraz stan plomb i innych umieszczonych na rzeczy zabezpieczeń.”;	
ust. 4.	Na swoim własnym terytorium Państwo Członkowskie, w którym towary konsumpcyjne wprowadzane są do obrotu, może zgodnie z zasadami Traktatu ustanowić, iż gwarancja będzie sporządzona w jednym lub więcej języków, które wyznaczy spośród języków urzędowych Wspólnoty.	T	Art. 44 pkt 26 (art. 577 ¹ §1 zd. 2 i 3 kc)	26) po art. 577 (kc) dodaje się art. 577 ¹ i art. 577 ² w brzmieniu: „Art. 577 ¹ . § 1. Oświadczenie gwarancyjne powinno być sformułowane w sposób jasny i zrozumiały, a gdy rodzaj informacji na to pozwala.- w powszechnie zrozumiałej formie graficznej. Jeżeli rzecz jest wprowadzana do obrotu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, oświadczenie gwarancyjne powinno być sporządzone w języku polskim. Wymagania używania języka polskiego nie stosuje się do nazw własnych, znaków towarowych, nazw handlowych, oznaczeń pochodzenia towarów oraz zwyczajowo stosowanej terminologii naukowej i technicznej.”	
ust. 5.	Gdyby gwarancja naruszała wymogi ust. 2, 3 i 4, jej ważność na tym nie ucierpi, a konsument może nadal polegać na gwarancji i domagać się jej honorowania.	T	Art. 44 pkt 26 (art. 577 ¹ § 3 kc)	26) po art. 577 (kc) dodaje się art. 577 ¹ i art. 577 ² (kc) w brzmieniu: „Art. 577 (...) § 3. Uchybienie wymaganiom określonym w § 1 i 2 nie wpływa na ważność oświadczenia gwarancyjnego i nie pozbawia wynikających z niego uprawnień.”	
Artykuł 7		T			
ust. 1.	Wszelkie warunki umowne lub ustalenia zawarte ze sprzedawcą przed zgłoszeniem sprzedawcy braku zgodności, które bezpośrednio lub pośrednio uchylają lub ograniczają prawa wynikające z niniejszej dyrektywy nie będą, zgodnie z	T	Art. 44 pkt 10 (art. 548 § 3 kc)	10) art. 548 otrzymuje brzmienie: Art. 548 (...) § 3. Jeżeli rzecz sprzedana ma zostać przesłana przez sprzedawcę kupującemu będącemu konsumentem,	

	prawem krajowym, wiążące dla konsumenta. Państwa Członkowskie mogą postanowić, że w przypadku towarów używanych, sprzedawca i konsument mogą uzgodnić warunki umowne lub ustalenia, które mają krótszy okres odpowiedzialności sprzedawcy niż ustanowiony art. 5 ust. 1. Taki okres nie może być krótszy niż jeden rok.			niebezpieczeństwo przypadkowej utraty lub uszkodzenia rzeczy przechodzi na kupującego z chwilą jej wydania kupującemu. Za wydanie rzeczy uważa się jej powierzenie przez sprzedawcę przewoźnikowi, jeżeli sprzedawca nie miał wpływu na wybór przewoźnika przez kupującego. Postanowienia mniej korzystne dla kupującego są nieważne.”;	
ust. 2.	Państwa Członkowskie podejmą kroki niezbędne dla zapewnienia, iż konsument nie utraci ochrony przyznanej mu na mocy niniejszej dyrektywy, poprzez wybór prawa państwa trzeciego, jako prawa obowiązującego w stosunku do danej umowy, jeśli ta ostatnia pozostaje w ścisłym związku z terytorium Państw Członkowskich.	T	Art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe	1. Poza przypadkami uregulowanymi w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 28, wybór prawa państwa, niebędącego państwem członkowskim Europejskiego Obszaru Gospodarczego, dla umowy, która wykazuje ścisły związek z obszarem co najmniej jednego państwa członkowskiego, nie może prowadzić do pozbawienia konsumenta ochrony przyznanej mu przepisami prawa polskiego wdrażającymi następujące dyrektywy: (...) 3) dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. w sprawie niektórych aspektów sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji (Dz. Urz. WE L 171 z 07.07.1999 r., str. 12; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 4, str. 223);	
Artykuł 8		T			
ust. 1.	Prawa wynikające z niniejszej dyrektywy są wykonywane bez uszczerbku dla innych praw, na które konsumenci mogą powołać się na podstawie przepisów krajowych, regulujących odpowiedzialność umowną lub deliktową.	T	Art. 44 pkt 17 i 21 (art. 566 §1 in fine kc oraz art. 574 §1 in fine kc)	17) art. 566 - 568 otrzymują brzmienie: „Art. 566. § 1. Jeżeli z powodu wady fizycznej rzeczy sprzedanej kupujący odstepuje od umowy albo żąda obniżenia ceny, może on żądać naprawienia szkody, którą poniósł przez to, że zawarł umowę, nie wiedząc o istnieniu wady, choćby szkoda była następstwem okoliczności, za które sprzedawca nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności może żądać zwrotu kosztów zawarcia umowy, kosztów odebrania, przewozu, przechowania i ubezpieczenia rzeczy oraz zwrotu dokonanych nakładów w takim zakresie, w jakim nie odniósł korzyści z tych nakładów. Nie uchybia to przepisom o obowiązku naprawienia szkody na zasadach ogólnych.” 21) art. 574 otrzymuje brzmienie: „Art. 574. § 1. Jeżeli z powodu wady prawnej rzeczy sprzedanej kupujący odstąpił od umowy albo złożył oświadczenie o obniżeniu ceny, może on żądać naprawienia szkody, którą poniósł przez to, że zawarł umowę, nie wiedząc o istnieniu wady, choćby szkoda była następstwem okoliczności, za które sprzedawca nie ponosi odpowiedzialności, a w szczególności może żądać zwrotu kosztów zawarcia umowy, kosztów odebrania, przewozu, przechowania i ubezpieczenia rzeczy, zwrotu dokonanych	

				nakładów w takim zakresie, w jakim nie odniósł z nich korzyści, a nie otrzymał ich zwrotu od osoby trzeciej, oraz zwrotu kosztów procesu. Nie uchybia to przepisom o obowiązku naprawienia szkody na zasadach ogólnych.”	
ust. 2.	Państwa Członkowskie mogą, dla zapewnienia wyższego poziomu ochrony konsumentów, przyjąć bądź utrzymać w mocy surowsze przepisy, zgodne z Traktatem w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.	N			
Artykuł 8a		N			
ust. 1.	W przypadku gdy, zgodnie z art. 8 ust. 2, państwo członkowskie przyjmuje surowsze przepisy w zakresie ochrony konsumentów niż te, które są przewidziane w art. 5 ust. 1-3 i w art. 7 ust. 1, informuje o tym, a także o wszelkich późniejszych zmianach, Komisję.	N			
ust. 2.	Komisja zapewnia, aby informacje, o których mowa w ust. 1, były łatwo dostępne dla konsumentów i przedsiębiorców, między innymi na specjalnie do tego przeznaczonej stronie internetowej.	N			
ust. 3.	Komisja przekazuje innym państwom członkowskim i Parlamentowi Europejskiemu informacje, o których mowa w ust. 1. Komisja przeprowadza konsultacje z zainteresowanymi stronami w sprawie tych informacji.	N			
Artykuł 9	Państwa Członkowskie podejmą właściwe środki w celu poinformowania konsumentów o prawie krajowym przejmującym niniejszą dyrektywę i będą zachęcać, w miarę potrzeb, organizacje zawodowe do informowania konsumentów o ich prawach.	N			
Artykuł 10	W Załączniku do dyrektywy 98/27/WE wprowadza się następujące uzupełnienie:	N			
	"10. Dyrektywa 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. w sprawie niektórych aspektów sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji (Dz.U. L 171 z 7.7.1999, str. 12)."	N			
Artykuł 11		N			
ust. 1.	Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy nie później niż do dnia 1 stycznia 2002 r. i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję. Środki przyjęte przez Państwa Członkowskie, zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie powinno towarzyszyć ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia są określane przez Państwa Członkowskie.	N			
ust. 2.	Państwa Członkowskie prześlą Komisji teksty przepisów prawa krajowego, przyjętych w zakresie objętym niniejszą dyrektywą.	N			

Artykuł 12		N			
	Komisja, nie później niż dnia 7 lipca 2006 r. dokona przeglądu stosowania niniejszej dyrektywy i złoży sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Sprawozdanie to zbada, między innymi, kwestię wprowadzenia bezpośredniej odpowiedzialności producenta i, o ile to będzie właściwe, również propozycje.	N			
Artykuł 13	Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie w dniu jej opublikowania w <i>Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich</i> .	N			
Artykuł 14	Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.	N			
POZOSTAŁE PRZEPISY PROJEKTU⁴⁾					
Jedn. red.	Treść przepisu projektu krajowego			Uzasadnienie wprowadzenia przepisu	

¹⁾ w wypadku projektu usuwającego naruszenie Komisji należy wpisać nr naruszenia, zaś w wypadku wykonywania orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości (czy to w trybie prejudycjalnym czy skargowym) należy podać datę wyroku i sygnaturę sprawy

²⁾ tabelę zbieżności dla przepisów Unii Europejskiej można wygenerować przy pomocy systemu e-step (www.e-step.pl/urzednik). W wypadku konieczności dodania uzasadnienia dla przekroczenia minimum europejskiego należy dodać odpowiednią kolumnę

³⁾ w tej części należy wskazać przepisy dyrektywy, decyzji ramowej, przepisy prawa UE, których naruszenie wskazała Komisja lub których wykładni dokonał Trybunał Sprawiedliwości

⁴⁾ w tej części należy wskazać wszystkie przepisy projektu aktu prawnego, które nie zostały wymienione w pierwszej części tabeli. Ze względu na konieczność ograniczenia projektów implementujących prawo UE do przepisów wyłącznie i ściśle dostosowawczych przepisy wykraczające poza ten zakres powinny mieć charakter wyjątkowy i być opatrzone uzasadnieniem konieczności ich wprowadzenia

(*) jeżeli do wdrożenia danego przepisu UE potrzebne jest oprócz przepisu przenoszącego treść, także wprowadzenie przepisów zapewniających stosowanie (np. przepisy proceduralne, przepisy karne itp.), w tabeli powinny znaleźć się wszystkie te przepisy wraz z oznaczeniem ich jednostek redakcyjnych

(**) w wypadku wprowadzenia przepisów, które przekraczają minimum ustanowione przepisami UE (o ile jest to dopuszczalne) konieczne jest uzasadnienie zastosowania takiej normy

TABELA ZBIEŻNOŚCI

TYTUŁ PROJEKTU:		Projekt ustawy o prawach konsumenta			
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH ¹⁾:		Dyrektywa 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 września 2002 r. dotycząca sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość oraz zmieniająca dyrektywę Rady 90/619/EWG oraz dyrektywę 97/7/WE i 98/27/WE			
PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ ²⁾					
Jedn. red.	Treść przepisu UE ³⁾	Konieczność wdrożenia	Jedn. red. (*)	Treść przepisu/ów projektu (*)	Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów wykraczających poza minimalne wymogi prawa UE (**)
		T / N			
	DYREKTYWA 2002/65/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY dotycząca sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość oraz zmieniająca dyrektywę Rady 90/619/EWG oraz dyrektywy 97/7/WE i 98/27/WE				
Art. 1					
ust. 1.	Przedmiotem niniejszej dyrektywy jest zbliżenie przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych Państw Członkowskich dotyczących sprzedaży usług finansowych na odległość.	N			
	2. W przypadku umów o usługi finansowe, które obejmują wstępną umowę o świadczenie usług, po którym następują kolejne odrębne czynności tego samego rodzaju wykonywane w czasie, przepisy niniejszej dyrektywy mają zastosowanie jedynie do wstępnej umowy. W przypadku gdy nie istnieje wstępna umowa o świadczenie usług, ale kolejne czynności lub wykonywane w czasie odrębne czynności tego samego rodzaju są wykonywane pomiędzy tymi samymi stronami umowy, stosuje się art. 3 i 4, jedynie w momencie wykonania pierwszej czynności. Jednakże jeśli nie wykonano żadnej czynności tego samego rodzaju przez dłuższą niż rok, kolejna czynność jest uważana za pierwszą w nowej serii czynności i odpowiednio art. 3 i 4 mają zastosowanie.	T	Art.39 ust. 6 i 7	6. Obowiązek określony w ust.1 nie dotyczy poszczególnych czynności (umów szczegółowych) wynikających z umowy (umowy ramowej). 7. W wypadku wykonywania poszczególnych czynności o tym samym charakterze pomiędzy tymi samymi stronami, jeżeli czynności te nie wynikają z wcześniej zawartej umowy (umowy ramowej), obowiązek określony w ust.1 dotyczy tylko pierwszej z tych czynności. Jeżeli w ciągu roku od dnia wykonania pierwszej czynności nie wykonano żadnej czynności o tym samym charakterze pomiędzy tymi samymi stronami, to do pierwszej czynności wykonanej po tym czasie stosuje się ust. 1.	
Art. 2	Do celów niniejszej dyrektywy:				

a)	"umowa zawierana na odległość" oznacza każdą umowę dotyczącą usług finansowych zawartą pomiędzy dostawcą a konsumentem w ramach zorganizowanej sprzedaży na odległość lub systemu świadczenia usług prowadzonego przez dostawcę, który do celów umowy korzysta wyłącznie z jednego lub kilku środków porozumiewania się na odległość włącznie z chwilą zawarcia umowy;	T	Art. 2 pkt 1	umowa zawarta na odległość - umowę zawartą z konsumentem w ramach zorganizowanego systemu zawierania umów na odległość, bez jednoczesnej fizycznej obecności stron, z wyłącznym wykorzystaniem jednego lub większej liczby środków porozumiewania się na odległość do chwili zawarcia umowy włącznie;	
b)	"usługa finansowa" oznacza wszelkie usługi o charakterze bankowym, kredytowym, ubezpieczeniowym, emerytalnym, inwestycyjnym lub płatniczym;	T	Art. 2 pkt 6	usługa finansowa - czynność o charakterze bankowym, kredytowym, ubezpieczeniowym, emerytalnym, inwestycyjnym lub płatniczym;	
c)	"dostawca" oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, prywatną lub publiczną, która ze względów handlowych lub zawodowych jest umownym dostawcą usług objętych umowami zawieranymi na odległość;	T	Art. 43 ¹ kc Art. 2 pkt 27 Prawo telekomunikacyjne	Przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 33 ¹ § 1, prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową. Przedsiębiorca telekomunikacyjny – przedsiębiorcą lub inny podmiot uprawniony do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów, który wykonuje działalność gospodarczą polegającą na dostarczaniu sieci telekomunikacyjnych, świadczeniu usług towarzyszących lub świadczeniu usług telekomunikacyjnych, przy czym przedsiębiorcą telekomunikacyjny, uprawniony do: a) świadczenia usług telekomunikacyjnych, zwany jest „dostawcą usług”, b) dostarczanie publicznych sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia usług towarzyszących, zwany jest „operatorem”,	
d)	"konsument" oznacza każdą osobę fizyczną, która w ramach umów zawieranych na odległość objętych niniejszą dyrektywą działa w celach nie związanych z działalnością gospodarczą, przedsiębiorstwem lub zawodem;	T	Art. 44 pkt 1	W ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany: 1) art. 22 ¹ otrzymuje brzmienie: „Art. 22 ¹ . § 1 Za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. § 2. Przepisy o ochronie konsumentów stosuje się	

				również do osoby fizycznej, która dokonując czynności związanej z prowadzoną działalnością gospodarczą lub zawodową, działa także w celu niezwiązanym z tą działalnością i cel ten przeważa."	
	e) "środki porozumiewania się na odległość" odnoszą się do wszelkich środków, które bez jednoczesnej fizycznej obecności dostawcy i konsumenta mogą być wykorzystywane do sprzedaży na odległość usługi pomiędzy tymi stronami;	T	Art. 2 pkt 1	1) umowa zawarta na odległość - umowę zawartą z konsumentem w ramach zorganizowanego systemu zawierania umów na odległość, bez jednoczesnej fizycznej obecności stron, z wyłącznym wykorzystaniem jednego lub większej liczby środków porozumiewania się na odległość do chwili zawarcia umowy włącznie;	
	f) "trwały nośnik informacji" oznacza każdy instrument pozwalający konsumentowi na przechowywanie informacji kierowanych osobiście do niego w sposób dostępny do przyszłego korzystania przez okres czasu odpowiedni do celów informacji i który pozwala na niezmiennione odtworzenie przechowywanej informacji;	T	Art. 2 pkt 4	4) trwały nośnik – materiał lub urządzenie umożliwiające konsumentowi lub przedsiębiorcy przechowywanie informacji kierowanych osobiście do niego, w sposób umożliwiający dostęp do informacji w przyszłości przez czas odpowiedni do celów, jakim te informacje służą, i które pozwalają na odtworzenie przechowywanych informacji w niezminionej postaci;	
	g) "operator lub dostawca środka porozumiewania się na odległość" oznacza każdą publiczną lub prywatną, fizyczną lub prawną osobę, której działalność gospodarcza, przedsiębiorstwo lub zawód polega na udostępnianiu jednego lub kilku środków porozumiewania się na odległość dostawcom.	T	Art. 2 pkt 27 Prawo telekomunikacyjne	27) Przedsiębiorca telekomunikacyjny – przedsiębiorcę lub inny podmiot uprawniony do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów, który wykonuje działalność gospodarczą polegającą na dostarczaniu sieci telekomunikacyjnych, świadczeniu usług towarzyszących lub świadczeniu usług telekomunikacyjnych, przy czym przedsiębiorcą telekomunikacyjny, uprawniony do: <ul style="list-style-type: none"> a) świadczenia usług telekomunikacyjny, zwany jest „dostawcą usług”, b) dostarczanie publicznych sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia usług towarzyszących, zwany jest „operatorem”, 	
Art. 3		T			
ust. 1.	W odpowiednim czasie przed związaniem konsumenta jakąkolwiek umową zawieraną na odległość lub ofertą otrzymuje on następujące informacje dotyczące:	T	Art. 39 ust 1	1. Najpóźniej w chwili złożenia propozycji zawarcia umowy z konsumentem przedsiębiorca jest obowiązany poinformować konsumenta w sposób jasny i zrozumiały wskazujący na zamiar zawarcia umowy oraz odpowiadający rodzajowi użytego środka porozumiewania na odległość o:	
	1) dostawcy				
	a) tożsamość i główna działalność dostawcy, adres		pkt 1	1) imieniu i nazwisku (nazwie), adresie	

<p>geograficzny, pod którym dostawca ma siedzibę i każdy geograficzny adres istotny dla stosunków między klientem a dostawcą;</p>		<p>Art.39 ust.8</p>	<p>zamieszkania (siedziby) przedsiębiorcy, organie, który zarejestrował działalność gospodarczą przedsiębiorcy, a także numerze, pod którym przedsiębiorca został zarejestrowany, a w przypadku gdy działalność przedsiębiorcy wymaga uzyskania zezwolenia - danych dotyczących instytucji udzielającej zezwolenia;</p> <p>8. Obowiązek określony w ust.1 uważa się za spełniony, jeżeli przedsiębiorca przekazał konsumentowi informacje zgodnie ze wzorem określonym w formularzu informacyjnym, o którym mowa odpowiednio w art. 14 lub art. 19 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126, poz. 715, Nr 165, poz. 984 i Nr 201, poz. 1181 oraz z 2012 r. poz. 1193).</p> <p><i>Formularze, o których mowa wyżej, wyraźnie wskazują, że należy podać adres, z którego ma korzystać konsument.</i></p>	
<p>b) tożsamość przedstawiciela dostawcy mającego siedzibę w Państwie Członkowskim konsumenta i adres geograficzny istotny dla stosunków klienta z przedstawicielem, jeśli istnieje taki przedstawiciel;</p>		<p>pkt 2</p>	<p>2) imieniu i nazwisku (nazwie), adresie zamieszkania (siedziby) na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiciela przedsiębiorcy, o ile taki występuje;</p>	
<p>c) jeśli transakcje konsumenta dokonywane są z podmiotem prowadzącym działalność innym niż dostawca, tożsamość tego podmiotu, charakter, w jakim występuje w odniesieniu do konsumenta, i geograficzny adres istotny dla stosunków konsumenta z tym podmiotem;</p>		<p>pkt 3</p>	<p>3) imieniu i nazwisku (nazwie), adresie zamieszkania (siedziby) podmiotu innego niż przedsiębiorca świadczący usługi finansowe na odległość, w tym operatora środków porozumiewania się na odległość, oraz charakterze, w jakim podmiot ten występuje wobec konsumenta i tego przedsiębiorcy;</p>	
<p>d) w przypadku gdy dostawca jest wpisany do rejestru handlowego lub podobnego rejestru publicznego, rejestr, w którym jest on wpisany, i numer rejestracyjny dostawcy lub równoważny sposób identyfikacji w tym rejestrze;</p>		<p>pkt 1</p>	<p>1) imieniu i nazwisku (nazwie), adresie zamieszkania (siedziby) przedsiębiorcy, organie, który zarejestrował działalność gospodarczą przedsiębiorcy, a także numerze, pod którym przedsiębiorca został zarejestrowany, a w przypadku gdy działalność przedsiębiorcy wymaga uzyskania zezwolenia - danych dotyczących instytucji udzielającej zezwolenia;</p>	
<p>e) w przypadku gdy działalność dostawcy podlega systemowi zezwoleń, dane szczegółowe odpowiedniego organu nadzorczego;</p>		<p>pkt 1</p>	<p>1) imieniu i nazwisku (nazwie), adresie zamieszkania (siedziby) przedsiębiorcy, organie, który zarejestrował działalność gospodarczą</p>	

				przedsiębiorcy, a także numerze, pod którym przedsiębiorca został zarejestrowany, a w przypadku gdy działalność przedsiębiorcy wymaga uzyskania zezwolenia - danych dotyczących instytucji udzielającej zezwolenia;	
	2) usługi finansowej				
	a) opis głównych cech charakterystycznych usługi finansowej;		pkt 4	4) istotnych właściwościach świadczenia i jego przedmiotu;	
	b) łączna cena, którą konsument ma zapłacić dostawcy za usługę finansową, włączając w to wszystkie związane z tym opłaty, koszty i wydatki oraz wszelkie podatki płacone za pośrednictwem dostawcy lub, jeśli nie można określić dokładnej ceny, podstawa do obliczenia tej ceny pozwalająca konsumentowi na jej sprawdzenie;		pkt 5	5) cenie lub wynagrodzeniu obejmujących wszystkie ich składniki, w tym opłaty i podatki, a w przypadku niemożności określenia dokładnej ceny lub wynagrodzenia - podstawie obliczenia ceny lub wynagrodzenia umożliwiającej konsumentowi dokonanie ich weryfikacji;	
	c) gdzie istotne, informacja wskazująca, że usługa finansowa jest powiązana z instrumentami obejmującymi specjalne ryzyko związane z ich szczególnymi cechami lub czynnościami, które mają być wykonane lub których cena zależy od wahań na rynkach finansowych pozostających poza kontrolą dostawcy, i że poprzednie wykonania nie stanowią wskaźników dla przyszłego wykonania;		pkt 6	6) ryzyku związanym z usługą finansową, jeżeli wynika ono z jej szczególnych cech lub charakteru czynności, które mają być wykonane lub jeżeli cena bądź wynagrodzenie zależy wyłącznie od ruchu cen na rynku finansowym;	
	d) informacja o możliwości istnienia innych podatków i/lub kosztów, które nie są płacone za pośrednictwem dostawcy lub nałożone przez niego;		pkt 5	5) cenie lub wynagrodzeniu obejmujących wszystkie ich składniki, w tym opłaty i podatki, a w przypadku niemożności określenia dokładnej ceny lub wynagrodzenia - podstawie obliczenia ceny lub wynagrodzenia umożliwiającej konsumentowi dokonanie ich weryfikacji;	
	e) wszelkie ograniczenia okresu ważności dostarczanej informacji;		pkt 11	11) terminie, w jakim oferta lub informacja o cenie albo wynagrodzeniu mają charakter wiążący;	
	f) ustalenia odnośnie płatności i wykonania;		pkt 7	7) zasadach zapłaty ceny lub wynagrodzenia;	
	g) wszelkie specyficzne koszty dodatkowe ponoszone przez konsumenta za korzystanie ze środka porozumiewania się na odległość, jeśli takie koszty są naliczane;		pkt 10	10) dodatkowych kosztach ponoszonych przez konsumenta wynikających z korzystania ze środków porozumiewania się na odległość, jeżeli mogą one wystąpić;	
	3) umowy zawieranej na odległość				
	a) istnienie lub brak prawa odstąpienia zgodnie z art. 6 i jeśli prawo do odstąpienia istnieje, okres jego		pkt 9	9) prawie oraz sposobie odstąpienia od umowy, o którym mowa w art. 40 ust. 1 i ust. 2, albo	

	obowiązania i warunki wykonania tego prawa, w tym informacja na temat wysokości kwoty, jaka może być wymagana do zapłaty przez konsumenta na podstawie art. 7 ust. 1, a także konsekwencje niewykonania tego prawa;			wskazaniu, że prawo takie nie przysługuje, oraz wysokości ceny lub wynagrodzenia, które konsument jest obowiązany zapłacić w przypadku określonym w art. 40 ust. 5;	
	b) minimalny okres obowiązywania umowy zawieranej na odległość w przypadku stałego lub okresowego wykonywania usługi finansowej;		pkt 12	12) minimalnym okresie, na jaki ma być zawarta umowa o świadczenia ciągłe lub okresowe;	
	c) informacja na temat praw, jakie przysługują stronom w zakresie wcześniejszego lub jednostronnego wypowiedzenia umowy na mocy warunków umowy zawieranej na odległość, w tym kar nakładanych umownie w takich przypadkach;		pkt 15	15) prawie wypowiedzenia umowy, o którym mowa w art. 42, oraz skutkach tego wypowiedzenia, w tym o karach umownych;	
	d) praktyczne instrukcje wykonywania prawa odstąpienia wskazujące, między innymi, adres, na jaki należy wysłać informację o odstąpieniu;		pkt 9	9) prawie oraz sposobie odstąpienia od umowy, o którym mowa w art. 40 ust. 1 i ust. 2, albo wskazaniu, że prawo takie nie przysługuje, oraz wysokości ceny lub wynagrodzenia, które konsument jest obowiązany zapłacić w przypadku określonym w art. 40 ust. 5;	
	e) Państwo Członkowskie lub Państwa Członkowskie, których prawo jest przyjmowane przez dostawcę jako podstawa ustanowienia stosunków z konsumentem przed zawarciem umowy na odległość;		pkt 18	18) prawie właściwym państwa, które stanowi podstawę stosunków przedsiębiorcy z konsumentem przed zawarciem umowy na odległość oraz prawie właściwym do zawarcia i wykonania umowy;	
	f) wszelkie klauzule umowne w zakresie prawa właściwego w odniesieniu do umowy zawieranej na odległość i/lub właściwego sądu;		pkt 19 18 in fine	18) prawie właściwym państwa, które stanowi podstawę stosunków przedsiębiorcy z konsumentem przed zawarciem umowy na odległość oraz prawie właściwym do zawarcia i wykonania umowy; 19) sądzie właściwym do rozstrzygnięcia sporów związanych z wykonywaniem umowy;	
	g) język lub języki, w jakich warunki umowne i wcześniejsza informacja określona w niniejszym artykule są dostarczane oraz ponadto język lub języki, w jakich dostawca w porozumieniu z konsumentem zobowiązuje się do informowania go w okresie obowiązywania tej umowy zawieranej na odległość;		pkt 17	17) języku stosowanym w relacjach przedsiębiorcy z konsumentem;	
	4) odwołania				
	a) czy istnieje pozasądowy mechanizm reklamacyjny i odwoławczy dla konsumenta będącego stroną umowy zawieranej na odległość i, jeśli istnieje, informacja o metodach dostępu do niego;		pkt 14, 13	13) miejscu i sposobie składania reklamacji; 14) możliwości pozasądowego rozstrzygnięcia sporów wynikających z umowy;	
	b) istnienie funduszu gwarancyjnego lub innych przepisów odszkodowawczych, nie objętych dyrektywą 94/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30		pkt 16	16) istnieniu funduszu gwarancyjnego lub innych systemów gwarancyjnych, jeżeli takie istnieją;	

	maja 1994 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów ⁽⁹⁾ i dyrektywą 97/9/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 marca 1997 r. w sprawie systemów rekompensat dla inwestorów ⁽¹⁰⁾ .				
ust. 2.	Informacje określone w ust. 1, których handlowe przeznaczenie musi być jasno wyrażone, powinny być przekazane w jasny i zrozumiały sposób w formie odpowiedniej dla zastosowanego środka porozumiewania się na odległość, w poszanowaniu w szczególności zasad dobrej wiary w transakcjach handlowych oraz zasad regulujących ochronę osób, które zgodnie z ustawodawstwem Państw Członkowskich nie są zdolne do wyrażenia zgody, np. nieletnich.	T	Art.39 ust.1	1. Najpóźniej w chwili złożenia propozycji zawarcia umowy z konsumentem przedsiębiorca jest obowiązany poinformować konsumenta w sposób jasny i zrozumiały, wskazujący na zamiar zawarcia umowy oraz odpowiadający rodzajowi użytego środka porozumiewania się na odległość o:	
ust. 3.	W przypadku głosowych komunikatów telefonicznych: a) tożsamość dostawcy i handlowy cel rozmowy zainicjowanej przez dostawcę powinny być jasno określone na początku każdej rozmowy prowadzonej z konsumentem; b) pod warunkiem uzyskania wyraźnej zgody konsumenta, muszą być podane jedynie następujące informacje:	T	Art. 39 ust. 2	2. W wypadku przekazywania konsumentowi informacji w formie głosowych komunikatów telefonicznych nie stosuje się przepisów ust. 1 pkt 6 - 8 oraz pkt 10 - 20, jeżeli konsument udzieli na to wyraźnej zgody. Przedsiębiorca jest obowiązany zamieścić w komunikacie informację o prawie konsumenta do żądania przedstawienia informacji, o których mowa w tych przepisach oraz o sposobie ich uzyskania.	
	- tożsamość osoby, która kontaktuje się z konsumentem i jej powiązanie z dostawcą,	T	Art. 39 ust.1 pkt 3	3) imieniu i nazwisku (nazwie), adresie zamieszkania (siedziby) podmiotu innego niż przedsiębiorca świadczący usługi finansowe na odległość, w tym operatora środków porozumiewania się na odległość, oraz charakterze, w jakim podmiot ten występuje wobec konsumenta;	
	- opis głównych cech usługi finansowej,	T	Art. 39 ust.1 pkt 4	4) istotnych właściwościach świadczenia i jego przedmiotu;	
	- łączna cena, która ma być zapłacona dostawcy przez konsumenta za usługę finansową wraz z wszystkimi podatkami płaconymi za pośrednictwem dostawcy lub, jeśli dokładna cena nie może być wskazana, podstawa obliczania ceny pozwalająca konsumentowi na jej sprawdzenie,	T	Art.39 ust.1 pkt 5	5) cenie lub wynagrodzeniu obejmujących wszystkie ich składniki, w tym opłaty i podatki, a w przypadku niemożności określenia dokładnej ceny lub wynagrodzenia - podstawie obliczenia ceny lub wynagrodzenia umożliwiającą konsumentowi dokonanie ich weryfikacji;	
	- informacja o możliwości istnienia innych podatków i/lub kosztów nie za pośrednictwem dostawcy lub nie nałożonych przez niego,	T	Art.39 ust.1 pkt 5	5) cenie lub wynagrodzeniu obejmujących wszystkie ich składniki, w tym opłaty i podatki, a w przypadku niemożności określenia dokładnej	

				ceny lub wynagrodzenia - podstawie obliczenia ceny lub wynagrodzenia umożliwiającej konsumentowi dokonanie ich weryfikacji;	
	– istnienie lub brak prawa odstąpienia zgodnie z art. 6 i, jeśli prawo odstąpienia istnieje, okres jego obowiązywania i warunki jego wykonywania, w tym informacja na temat wysokości kwoty, jaka może być wymagana do zapłaty przez konsumenta na podstawie art. 7 ust. 1.	T	Art. 39 ust. 1 pkt 9	9) prawie oraz sposobie odstąpienia od umowy, o którym mowa w art. 40 ust. 1 i ust. 2, albo wskazaniu, że prawo takie nie przysługuje, oraz wysokości ceny lub wynagrodzenia, które konsument jest obowiązany zapłacić w przypadku określonym w art. 40 ust. 5;	
	Dostawca informuje konsumenta, że inne informacje są dostępne na żądanie i informuje o charakterze tej informacji. W każdym przypadku dostawca przekazuje komplet informacji, jeśli wypełnia swoje zobowiązania na mocy art. 5.	T	Art. 39 ust. 2	2. W wypadku przekazywania konsumentowi informacji w formie głosowych komunikatów telefonicznych nie stosuje się przepisów ust. 1 pkt 6 - 8 oraz pkt 10 – 20, jeżeli konsument udzieli na to wyraźnej zgody. Przedsiębiorca jest obowiązany zamieścić w komunikacie informację o prawie konsumenta do żądania przedstawienia informacji, o których mowa w tych przepisach oraz o sposobie uzyskania tych informacji.	
ust. 4.	Informacja dotycząca zobowiązań umownych, która jest przekazywana konsumentowi przed zawarciem umowy, będzie zgodna ze zobowiązaniami umownymi, jakie wynikałyby z prawa, które miałyby być właściwe dla umowy zawieranej na odległość, jeśli zostałaby ona zawarta.	T	Art. 39 ust. 1 pkt 18	Najpóźniej w chwili złożenia propozycji zawarcia umowy z konsumentem przedsiębiorca jest obowiązany poinformować konsumenta w sposób jasny i zrozumiały, wskazujący na zamiar zawarcia umowy i odpowiadający rodzajowi użytego środka porozumiewania się na odległość o] (...); 18) prawie właściwym państwa, które stanowi podstawę stosunków przedsiębiorcy z konsumentem przed zawarciem umowy na odległość oraz <u>prawie właściwym do zawarcia i wykonania umowy</u> ;	
Artykuł 4					
ust. 1.	W przypadku, gdy w prawodawstwie wspólnotowym istnieją przepisy regulujące usługi finansowe, które zawierają dodatkowe wymogi wcześniejszego informowania w stosunku do wymienionych w art. 3 ust. 1, wymogi te nadal mają zastosowanie.	T	Art. 43 ust. 3 a contrario	3. Przepisów art. 39 ust. 1 pkt 1- 4, 12 - 15, oraz 17 i 19 nie stosuje się do usług płatniczych w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. Nr 199, poz. 1175, Nr 291, poz. 1707 oraz z 2012 r. poz. 855 i 1165 oraz z 2013 r. poz. 1036).	
ust. 2	Do czasu dalszej harmonizacji Państwa Członkowskie mogą utrzymać lub wprowadzić bardziej restrykcyjne przepisy w odniesieniu do wymogów wcześniejszego informowania, jeśli przepisy te są zgodne z prawem wspólnotowym.			<i>Poza szczególną regulacją dotyczącą stosunku przepisów niniejszego projektu do przepisów implementujących dyrektywę 2007/64, która implementuje art. 4 ust. 4 dyrektywy (art. 44 ust. 3 projektu), projekt ustawy nie zawiera przepisu, który</i>	

				wyłączałyby stosowanie przewidzianych w niej wymogów informacyjnych do usług finansowych regulowanych szczególnymi przepisami UE. W ten sposób zapewniona zostaje zgodność projektu z art. 4 ust. 1 dyrektywy.	
ust. 3.	Państwa Członkowskie przekazują Komisji przepisy prawa krajowego w zakresie wymogów wcześniejszego informowania zgodnie z ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, jeśli te wymogi są wymogami dodatkowymi w stosunku do wymienionych w art. 3 ust. 1. Przy sporządzaniu sprawozdania, określonego w art. 20 ust. 2, Komisja weźmie pod uwagę przekazane krajowe przepisy.	N			
ust. 4.	W celu stworzenia wysokiego poziomu przejrzystości poprzez wszystkie właściwe środki Komisja zapewni, że informacja w sprawie przekazanych jej przepisów krajowych będzie dostępna dla konsumentów i dostawców.	N			
ust. 5.	Jeżeli zastosowanie ma również dyrektywa 2007/64/ WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie usług płatniczych w ramach rynku wewnętrznego ⁽¹¹⁾ , przepisy dotyczące informacji na mocy art. 3 ust. 1 niniejszej dyrektywy, z wyjątkiem pkt 2 lit. c)-g), pkt 3 lit. a) i e) oraz pkt 4 lit. b), zastępuje się art. 36, 37, 41 i 42 tej dyrektywy.	T	Art.44 ust. 3	3. Przepisów art. 39 ust. 1 pkt 1- 4, 12 - 15, oraz 17 i 19 nie stosuje się do usług płatniczych w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. Nr 199, poz. 1175, Nr 291, poz. 1707 oraz z 2012 r. poz. 855 i 1165 oraz z 2013 r. poz. 1036).	
Artykuł 5		T			
ust. 1. ust.2	Dostawca poinformuje konsumenta o wszystkich warunkach umownych i przekazuje informacje określone w art. 3 ust. 1 i art. 4, na papierze lub za pomocą innego trwałego nośnika informacji dostępnego dla konsumenta, odpowiednio wcześniej, zanim konsument zostanie związany jakąkolwiek zawieraną umową lub ofertą na odległość. Dostawca wypełnia swoje zobowiązania wynikające z ust. 1 natychmiast po zawarciu umowy, jeśli umowa została zawarta na życzenie konsumenta z zastosowaniem środka porozumiewania się na odległość, który nie pozwala na dostarczenie warunków umownych i poinformowanie zgodnie z ust. 1.	T	Art.39 ust. 3	3. Przedsiębiorca jest obowiązany do przekazania konsumentowi informacji, o których mowa w ust. 1, utrwalonych na papierze lub innym trwałym nośniku dostępnym dla konsumenta, przed zawarciem umowy, a gdy umowa jest na życzenie konsumenta zawierana z zastosowaniem środka porozumiewania się na odległość, który na to nie pozwala – niezwłocznie po jej zawarciu.	
ust. 3.	W każdym momencie trwania stosunku umownego Konsumentowi, na życzenie, przysługuje prawo do otrzymania warunków umownych na piśmie. Dodatkowo konsument jest uprawniony do zmiany stosowanego środka porozumiewania się na odległość, chyba że jest	T	Art.39 ust. 4	4. W czasie trwania umowy konsument ma prawo żądać potwierdzenia jej treści na piśmie. Konsument ma także prawo żądać zmiany środka porozumiewania się na odległość, chyba że stosowanie takiego środka nie jest przewidziane w umowie lub nie odpowiada on	

	to niezgodne z zawartą umową lub charakterem świadczonej usługi finansowej.			charakterowi świadczonej usługi.	
Artykuł 6		T			
ust. 1.	Państwa Członkowskie zapewnią, aby konsument miał zagwarantowane 14 dni kalendarzowych na odstąpienie od umowy bez stosowania kar i bez podawania przyczyny. Jednakże okres ten jest przedłużany do 30 dni kalendarzowych w odniesieniu do umów zawieranych na odległość dotyczących ubezpieczenia na życie objętego dyrektywą 90/619/EWG i prywatnych emerytur. Okres odstąpienia liczony jest od: – dnia zawarcia umowy zawieranej na odległość, z wyjątkiem powyżej wspomnianych ubezpieczeń na życie, gdzie okres ten rozpoczyna się w momencie poinformowania konsumenta o zawarciu umowy na odległość lub – od dnia, w którym konsument otrzymuje regulamin umowy i informacje zgodnie z art. 5 ust. 1 lub 2, jeśli data ta jest późniejsza niż data określona w tiret pierwszym. Państwa Członkowskie, oprócz prawa odstąpienia, mogą przewidzieć możliwość wstrzymania wykonania umów dotyczących usług inwestycyjnych na taki sam okres, jaki przewidziano w niniejszym ustępie.	T	Art. 40 ust. 1, 2 i 3	1. Konsument, który zawarł na odległość umowę o usługi finansowe, może od niej odstąpić bez podania przyczyn, składając stosowne oświadczenie na piśmie, w terminie czternastu dni od dnia zawarcia umowy lub od dnia potwierdzenia informacji, o którym mowa w art. 39 ust. 3, jeżeli jest to termin późniejszy. Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem oświadczenie zostało wysłane. Konsument nie ponosi kosztów związanych z odstąpieniem, z wyjątkiem kosztów, o których mowa w ust. 5. 2. W wypadku umów ubezpieczenia termin, w którym konsument może odstąpić od umowy, wynosi trzydzieści dni od dnia poinformowania go o zawarciu umowy lub od dnia potwierdzenia informacji, o którym mowa w art. 39 ust. 3, jeżeli jest to termin późniejszy. 3. W wypadku odstąpienia od umowy, umowa jest uważana za niezawartą, a konsument jest zwolniony z wszelkich zobowiązań. To, co strony świadczyły, ulega zwrotowi w stanie niezmienionym, chyba że zmiana była konieczna w granicach zwykłego zarządu, w terminie trzydziestu dni: 1) od odstąpienia od umowy - w przypadku świadczeń konsumenta albo 2) od otrzymania oświadczenia o odstąpieniu od umowy - w przypadku świadczeń przedsiębiorcy.	
ust. 2.	Prawa odstąpienia nie stosuje się do:	T	Art. 40 ust. 7	7. Prawo do odstąpienia od umowy nie przysługuje konsumentowi w wypadkach:	
	a) usług finansowych, których cena zależy od wahań na rynku finansowym leżących poza kontrolą dostawcy, które mogą wystąpić w okresie odstąpienia, takie usługi, jak związane z: – wymianą walut, – instrumentami rynku pieniężnego, – zbywalnymi papierami wartościowymi, – jednostkami uczestnictwa w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania, – umowami finansowymi typu futures, w tym równoważnymi instrumentami rozliczonymi w gotówce,		pkt 2	2) umów dotyczących instrumentów rynku pieniężnego, zbywalnych papierów wartościowych, tytułów uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania, sprzedaży papierów wartościowych z zobowiązaniem do ich odkupu oraz terminowych operacji finansowych; przez terminowe operacje finansowe rozumie się operacje, w których ustalono cenę, kurs, stopę procentową lub indeks, a w szczególności nabywanie walut, papierów wartościowych, złota lub innych metali szlachetnych, towarów lub praw, w tym umowy obliczone tylko na różnicę cen, opcje i prawa pochodne, zawarte na umówioną datę lub umówiony termin, w obrocie	

	<ul style="list-style-type: none"> - terminowymi umowami na przyszłe stopy procentowe (FRA), - swapami stopy procentowej, walutowymi i akcyjnymi, - opcjami nabywania lub zbywania wszelkich instrumentów, określonych w niniejszej literze, w tym równoważnymi instrumentami rozliczanymi w gotówce; ta kategoria obejmuje w szczególności opcje walutowe i opcje na stopy procentowe; 			rynkowym;	
	b) polis ubezpieczeniowych na podróż i bagaż lub podobnych krótkoterminowych polis o okresie ważności krótszym niż jeden miesiąc;		pkt 3	3) umów ubezpieczenia dotyczących podróży i bagażu lub innych podobnych, jeżeli zawarte zostały na okres krótszy niż trzydzieści dni.	
	c) umów, których wykonanie zostało już w pełni zakończone przez obie strony na wyraźne życzenie konsumenta, zanim konsument wykona prawo odstąpienia.		Pkt 1	1) umów całkowicie wykonanych na żądanie konsumenta przed upływem terminów, o których mowa w ust. 1 i 2;	
ust. 3.	Państwa Członkowskie mogą przewidzieć, aby prawo odstąpienia nie miało zastosowania do:	N			
	a) jakichkolwiek kredytów pierwotnie mających służyć nabyciu lub zachowaniu prawa własności gruntów lub istniejącego lub zaprojektowanego budynku lub dla celów renowacji lub modernizacji budynku; lub				
	b) jakichkolwiek kredytów zabezpieczonych hipoteką na nieruchomości lub prawem związanym z nieruchomością; lub				
	c) deklaracji złożonych przez konsumentów korzystających z usług urzędnika, pod warunkiem że ten urzędnik potwierdzi, że konsument ma zagwarantowane prawa zgodnie z art. 5 ust. 1.				
	Niniejszy ustęp pozostaje bez uszczerbku dla prawa do czasu do namysłu na korzyść konsumentów, którzy zamieszkują w tych Państwach Członkowskich, w których ono istnieje w chwili przyjęcia niniejszej dyrektywy.				
ust. 4.	Państwa Członkowskie, korzystając z możliwości określonej w ust. 3, powiadamiają o tym Komisję.	N			
ust. 5.	Komisja udostępnia informacje przekazane przez Państwa Członkowskie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie i zapewnia, aby były one dostępne dla konsumentów i dostawców, którzy o nie wnoszą.	N			
ust. 6.	Jeśli konsument wykonuje swoje prawo odstąpienia, powinien on przed upływem odpowiedniego nieprzekraczalnego terminu poinformować o tym z zastosowaniem praktycznych instrukcji przekazanych mu zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 3 lit. d) przy użyciu środka, który może zostać uznany za zgodny z prawem	T	Art. 40 ust. 1	1. Konsument, który zawarł na odległość umowę o usługi finansowe, może od niej odstąpić bez podania przyczyn, składając stosowne oświadczenie na piśmie, w terminie czternastu dni od dnia zawarcia umowy lub od dnia potwierdzenia informacji, o którym mowa w art. 39 ust. 3, jeżeli jest to termin późniejszy. Termin uważa	

	krajowym. Nieprzekraczalny termin uznaje się za dochowany, jeśli powiadomienie, gdy jest ono pisemne lub z zastosowaniem innego trwałego nośnika informacji dostępnego odbiorcy, zostało wysłane przed wygaśnięciem nieprzekraczalnego terminu odstąpienia.			się za zachowany, jeżeli przed jego upływem oświadczenie zostało wysłane. Konsument nie ponosi kosztów związanych z odstąpieniem, z wyjątkiem kosztów, o których mowa w ust. 5. Konsument nie ponosi kosztów związanych z odstąpieniem, z wyjątkiem kosztów, o których mowa w ust. 5.	
ust. 7.	Niniejszego artykułu nie stosuje się do umów kredytowych unieważnionych zgodnie z warunkami art. 6 ust. 4 dyrektywy 97/7/WE lub art. 7 dyrektywy 94/47/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 1994 r. w sprawie ochrony nabywców w odniesieniu do niektórych aspektów umów odnoszących się do nabywania praw do korzystania z nieruchomości w systemie podziału czasu. Jeśli do umowy zawieranej na odległość dotyczącej danej usługi finansowej dołączana jest kolejna umowa zawierana na odległość dotycząca usług świadczonych przez dostawcę lub trzecią stronę na podstawie porozumienia pomiędzy trzecią stroną i dostawcą, ta dodatkowa umowa jest unieważniana bez jakichkolwiek kar, jeśli konsument wykonuje swoje prawo do odstąpienia zgodnie z art. 6 ust. 1.	N T	Art. 40 ust. 8	8. Jeżeli do umowy jest dołączona kolejna umowa zawarta na odległość dotycząca usług świadczonych przez przedsiębiorcę lub podmiot inny niż przedsiębiorca na podstawie porozumienia pomiędzy tym podmiotem a przedsiębiorcą, odstąpienie od umowy zawartej na odległość dotyczącej usług finansowych jest skuteczne także wobec tej kolejnej umowy.	<i>Dyrektywy 97/7/WE oraz 94/47/WE zostały uchylone.</i>
ust. 8.	Przepisy niniejszego artykułu pozostają bez uszczerbku dla przepisów ustawowych i wykonawczych Państw Członkowskich regulujących unieważnianie lub wypowiedanie lub niewykonalność umowy zawieranej na odległość lub prawa konsumenta do wypełnienia jego zobowiązań umownych przed terminem ustalonym w umowie zawieranej na odległość. Przepisy te stosuje się bez względu na warunki i skutki prawne rozwiązania umowy.		N		
Artykuł 7					
ust. 1.	Jeśli konsument wykonuje prawo odstąpienia zgodnie z art. 6 ust. 1, można wymagać od niego jedynie zapłaty bez zbędnej zwłoki za usługę rzeczywiście dostarczoną przez dostawcę zgodnie z umową. Wykonanie umowy może nastąpić jedynie po uzyskaniu zgody konsumenta. Kwota do zapłaty nie może: – przekroczyć kwoty, która jest proporcjonalna do zakresu już dostarczonej usługi w porównaniu do całego zakresu umowy, – w żadnym razie być w takiej wysokości, która mogłaby być postrzegana jako kara.	T	Art. 40 ust. 5	5. W wypadku rozpoczętego za zgodą konsumenta świadczenia usług przed upływem terminów, o których mowa w ust. 1 lub ust. 2, przedsiębiorca może żądać zapłaty ceny lub wynagrodzenia za usługę rzeczywiście wykonaną.	

ust. 2.	Państwa Członkowskie mogą przewidzieć, aby konsument nie był zobowiązany do zapłaty żadnej kwoty, gdy odstępuje od umowy ubezpieczeniowej.	N			
ust. 3.	Dostawca nie może wymagać od konsumenta zapłaty żadnej kwoty na podstawie ust. 1, chyba że udowodni, że konsument został należycie poinformowany o kwocie do zapłaty zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 3 lit. a). Jednakże w żadnym wypadku nie może on wymagać zapłaty, jeśli rozpoczął wykonanie umowy przed wygaśnięciem okresu odstąpienia określonym w art. 6 ust. 1, bez wcześniejszego wniosku konsumenta.		Art. 40 ust. 6	6. Przedsiębiorca nie może żądać zapłaty, o której mowa w ust. 5, jeżeli rozpoczął świadczenie usług bez zgody konsumenta, a także jeżeli nie wskazał, zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt 9, wysokości ceny lub wynagrodzenia, które konsument jest obowiązany zapłacić w wypadku, o którym mowa w ust. 5.	
ust. 4.	Dostawca zwróci konsumentowi, bez zbędnej zwłoki i nie później niż w terminie 30 dni kalendarzowych, wszelkie kwoty, które otrzymał od niego zgodnie z umową zawieraną na odległość, z wyjątkiem kwoty określonej w ust. 1. Termin ten zaczyna biec w dniu, w którym dostawca otrzymuje powiadomienie o odstąpieniu.		Art. 40 ust. 3 pkt 2	3. W wypadku odstąpienia od umowy, umowa jest uważana za niezawarta, a konsument jest zwolniony z wszelkich zobowiązań. To, co strony świadczyły, ulega zwrotowi w stanie niezmienionym, chyba że zmiana była konieczna w granicach zwykłego zarządu, w terminie trzydziestu dni: (...) 2) od otrzymania oświadczenia o odstąpieniu od umowy - w przypadku świadczeń przedsiębiorcy.	
ust. 5.	Konsument zwraca dostawcy wszelkie kwoty i/lub mienie otrzymane od dostawcy bez zbędnej zwłoki i najpóźniej w terminie 30 dni kalendarzowych. Termin ten zaczyna się w dniu, w którym konsument wysłał dostawcy powiadomienie o odstąpieniu.		Art. 40 ust. 3 pkt 1	3. W wypadku odstąpienia od umowy, umowa jest uważana za niezawarta, a konsument jest zwolniony z wszelkich zobowiązań. To, co strony świadczyły, ulega zwrotowi w stanie niezmienionym, chyba że zmiana była konieczna w granicach zwykłego zarządu, w terminie trzydziestu dni: 1) od odstąpienia od umowy - w przypadku świadczeń konsumenta	
Artykuł 8	(skreślony)	N			
Artykuł 9	Z uwagi na zakaz stosowania praktyk związanych z dostawami niezamówionymi, ustanowiony w dyrektywie 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym ⁽¹³⁾ i z zastrzeżeniem przepisów Państw Członkowskich dotyczących dorozumianego przedłużania umów zawieranych na odległość, o ile takie przepisy pozwalają na dorozumiane przedłużenie umowy, Państwa Członkowskie podejmują środki w celu zwolnienia konsumenta od jakichkolwiek obowiązków w przypadku niezamówionej dostawy, gdyż brak odpowiedzi nie może zostać uznany za zgodę.	T	Art. 5	1. Spełnienie świadczenia niezamówionego przez konsumenta, o którym mowa w art. 9 pkt 6 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206), następuje na ryzyko przedsiębiorcy i nie nakłada na konsumenta żadnych zobowiązań. 2. Brak odpowiedzi konsumenta na niezamówione świadczenie nie stanowi zgody na zawarcie umowy.	

Artykuł 10 ust. 1, 2, 3	Zastosowanie przez dostawcę następujących technik porozumiewania się na odległość wymaga wcześniejszej zgody konsumenta: a) automatycznych urządzeń wywołujących bez ludzkiej ingerencji (automatyczne urządzenia wywołujące); b) faksów. Państwa Członkowskie zapewnią, aby środki porozumiewania się na odległość inne, niż określone w ust. 1, jeśli pozwalają na indywidualne porozumiewanie się: a) nie były dozwolone, chyba że otrzymano zgodę danych konsumentów; lub b) mogły być stosowane wyłącznie, gdy konsument nie wyraził wyraźnego sprzeciwu. Środki określone w ust. 1 i 2, nie będą powodować kosztów dla konsumentów.	T	Art. 48	Art. 48. W ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne art. 172 otrzymuje brzmienie: „Art. 172. 1. Zakazane jest używanie telekomunikacyjnych urządzeń końcowych i automatycznych systemów wywołujących dla celów marketingu bezpośredniego, chyba że abonent lub użytkownik końcowy uprzednio wyraził na to zgodę. 2. Przepis ust. 1 nie narusza zakazów i ograniczeń dotyczących przesyłania niezamówionej informacji handlowej wynikających z odrębnych ustaw. 3. Używanie środków, o których mowa w ust. 1, dla celów marketingu bezpośredniego nie może odbywać się na koszt konsumenta.”	
Artykuł 11	Państwa Członkowskie przewidują właściwe sankcje na wypadek, gdyby dostawca nie spełnił krajowych przepisów przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą. W tym celu mogą one w szczególności zapewnić, by konsument miał prawo do unieważnienia umowy w każdym momencie bez opłat i kar. Sankcje takie muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.	T	Art. 39	Jeżeli przedsiębiorca nie dopełni obowiązków określonych w art. 39 ust. 1-3, konsument ma prawo odstąpić od umowy w każdym czasie bez konieczności ponoszenia kosztów należnych przedsiębiorcy. <i>Ponadto prawo polskie przewiduje jeszcze szereg innych sankcji w ustawach takich, jak np. ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.</i>	
Artykuł 12					
ust. 1. ust. 2	Konsument nie mogą zrzec się praw nadanych im przez niniejszą dyrektywę. Państwa Członkowskie podejmują środki niezbędne do zapewnienia, że konsument nie traci ochrony przyznanej mu na mocy niniejszej dyrektywy poprzez wybór prawa państwa trzeciego, jako prawa właściwego dla danej umowy, jeśli ta umowa pozostaje w ścisłym związku z terytorium jednego lub więcej Państw Członkowskich.	T	Art. 7 Art.30 ust.1 pkt 4 ustawy – Prawo prywatne międzynar odowe	Konsument nie może zrzec się praw przyznanych mu w ustawie. Postanowienia umów mniej korzystne dla konsumenta niż postanowienia ustawy są nieważne. Zamiast nich stosuje się przepisy ustawy. Poza przypadkami uregulowanymi w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 28, wybór prawa państwa, niebędącego państwem członkowskim Europejskiego Obszaru Gospodarczego, dla umowy, która wykazuje ścisły związek z obszarem co najmniej jednego państwa członkowskiego, nie może prowadzić do pozbawienia konsumenta ochrony przyznanej mu przepisami prawa polskiego wdrażającymi następujące dyrektywy: (...) 4.) dyrektywę 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 września 2002 r.	

				dotyczącą sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość oraz zmieniającą dyrektywę Rady 90/619/EWG oraz dyrektywy 97/7/WE i 98/27/WE (Dz. Urz. UE L 271 z 09.10.2002, str. 16; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 4, str. 321);	
		T			
Artykuł 13					
ust. 1. i ust.2	<p>Państwa Członkowskie zapewniają istnienie odpowiednich i skutecznych środków w celu zagwarantowania przestrzegania niniejszej dyrektywy w interesie konsumentów.</p> <p>Środki określone w ust. 1, obejmują przepisy w ramach, których jeden lub więcej następujących organów, tak jak to określono w prawie krajowym, może zgodnie z prawem krajowym wszcząć działania przez sądami lub właściwymi organami administracyjnymi w celu zapewnienia, że przepisy krajowe wprowadzające w życie niniejszą dyrektywę są stosowane:</p> <p>a) organy publiczne lub ich przedstawiciele;</p> <p>b) organizacje konsumenckie posiadające uzasadniony interes w ochronie konsumentów;</p> <p>c) organizacje zawodowe posiadające uzasadniony interes w podejmowaniu działań.</p> <p>Państwa Członkowskie podejmą środki niezbędne do zapewnienia, że operatorzy i dostawcy środków porozumiewania się na odległość zakończą praktyki, które zostały uznane za sprzeczne z niniejszą dyrektywą na podstawie decyzji sądowej, administracyjnej lub decyzji wydanej przez organ nadzorczy i zakomunikowanej im w przypadku, gdy ci operatorzy lub dostawcy usług są w stanie to uczynić.</p>		<p>Art. 45</p> <p>W ustawie z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2013 r., poz. 482) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) uchyla się art. 138a;</p> <p>2) po art. 139a dodaje się art. 139b w brzmieniu: „Art. 139b. Kto zawierając umowę z konsumentem nie wypełnia obowiązku udzielania informacji lub dostarczania dokumentu przewidzianego ustawą z dnia .... grudnia 2013 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2014, poz. ...) lub udziela informacji niepełnych lub nieprawdziwych lub dostarcza dokumenty zawierające informacje niepełne lub nieprawdziwe, podlega karze grzywny.”</p> <p>Art. 61 i 63³ kpc</p> <p>Art. 61. § 1. Organizacje pozarządowe w zakresie swoich zadań statutowych mogą, za zgodą osoby fizycznej wyrażoną na piśmie, wytaczać powództwa na jej rzecz w sprawach o:</p> <p>1) alimenty;</p> <p>2) ochronę środowiska;</p> <p>3) ochronę konsumentów;</p> <p>4) ochronę praw własności przemysłowej;</p> <p>5) ochronę równości oraz niedyskryminacji przez bezpodstawne bezpośrednie lub pośrednie różnicowanie praw i obowiązków obywateli.</p> <p>§ 2. W sprawach wymienionych w § 1 organizacje pozarządowe w zakresie swoich zadań statutowych mogą, za zgodą osoby fizycznej wyrażoną na piśmie, przystąpić do niej w toczącym się postępowaniu.</p> <p>§ 3. Za zgodą przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, wyrażoną na piśmie, organizacja pozarządowa, której jest on członkiem, może na jego rzecz wytoczyć powództwo lub przystąpić do niego w toczącym się postępowaniu w sporze z innym przedsiębiorcą o rozszczenia wynikające z prowadzonej działalności gospodarczej.</p> <p>§ 4. Do pozwu lub pisma obejmującego przystąpienie</p>		

			Art.26 o ochronie konkurencji i konsumentów	<p>organizacja pozarządowa dołącza wyrażoną na piśmie zgodę osoby fizycznej.</p> <p>Art.63³ W sprawach o ochronę konsumentów powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów może wytaczać powództwa na rzecz obywateli, a także wstępować, za zgodą powoda, do postępowania w tych sprawach w każdym jego stadium.</p> <p>1. Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 24.</p> <p>2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów w celu zapewnienia wykonania nakazu, w szczególności zobowiązać przedsiębiorcę do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i w formie określonej w decyzji. Może również nakazać publikację decyzji w całości lub w części na koszt przedsiębiorcy.</p>	
Artykuł 14		N			
ust. 1.	Państwa Członkowskie będą wspierały ustanawianie lub rozwój odpowiednich i skutecznych pozasądowych procedur reklamacyjnych i odwoławczych w celu rozstrzygnięcia sporów dotyczących usług finansowych świadczonych na odległość.				
ust. 2.	Państwa Członkowskie będą w szczególności zachęcały instytucje odpowiedzialne za pozasądowe rozstrzygnięcie sporów do współpracy w rozstrzygnięciu sporów transgranicznych dotyczących usług świadczonych na odległość.				
Artykuł 15	Bez uszczerbku dla przepisów art. 7 ust. 3 Państwa Członkowskie mogą zastrzec, że ciężar dowodu w odniesieniu do zobowiązania dostawcy do informowania konsumenta i zgody konsumenta na zawarcie umowy i tam, gdzie stosowne, jej wykonanie może spoczywać na dostawcy. Jakiegokolwiek postanowienia umowne przewidujące, że ciężar dowodu w kwestii poszanowania przez dostawcę całości lub części zobowiązań nałożony na niego zgodnie z niniejszą dyrektywą powinien spoczywać na konsumentach, stanowi nieuczciwy warunek w rozumieniu dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach	N		<i>Polski ustawodawca nie skorzystał z przewidzianej w art. 15 ust. 1 możliwości przerwania ciężaru dowodu w odniesieniu do kwestii naruszenia obowiązków z dyrektywy na przedsiębiorcę. W związku z tym, na ogólnych zasadach określonych w ustawie (art. 6 kc), ciężar dowodu w omawianym zakresie spoczywa na konsumentach. Należy zatem przyjąć, że w takiej sytuacji stosowanie art. 15 ust. 2 dyrektywy jest bezprzedmiotowe, bo pośrednio prowadzioby do zakwestionowania rozwiązania ustawowego z art. 6 kc, a to jest zgodne z art. 15 ust. 1 dyrektywy.</i>	

	konsumenckich ¹⁴⁾ .				
Artykuł 16	Państwa Członkowskie mogą objąć przepisami krajowymi będącymi w zgodności z niniejszą dyrektywą dostawców mających siedzibę w Państwie Członkowskim, które jeszcze nie transponowało niniejszej dyrektywy i w którego ustawodawstwie nie ma zobowiązań odpowiadających zobowiązaniom przewidzianym w niniejszej dyrektywie.	N			
Artykuł 17	W art. 15 ust. 1 akapit pierwszy dyrektywy 90/619/EWG otrzymuje brzmienie:	T			
	"1. Każde Państwo Członkowskie zapewnia, że posiadaczowi polisy ubezpieczeniowej, który zawiera indywidualną umowę ubezpieczenia na życie, przysługuje termin 30 dni kalendarzowych od momentu powiadomienia go o zawarciu umowy, w którym to okresie może on unieważnić umowę."		Art. 40 ust. 2	2. W wypadku umów ubezpieczenia termin, w którym konsument może odstąpić od umowy, wynosi trzydzieści dni od dnia poinformowania go o zawarciu umowy lub od dnia potwierdzenia informacji, o którym mowa w art. 37 ust. 3, jeżeli jest to termin późniejszy.	
Artykuł 18	W dyrektywie 97/7/WE wprowadza się następujące zmiany:	N			
	1) w art. 3 ust. 1 tiret pierwsze otrzymuje brzmienie:				
	"- w odniesieniu do wszelkich usług finansowych, do których stosuje się dyrektywę 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 września 2002 r. dotyczącą sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość oraz zmieniająca dyrektywę Rady 90/619/EWG i dyrektywy 97/7/WE i 98/27/WE ⁽¹⁾ ;				
	2) skreśla się załącznik II.				
Artykuł 19	Do załącznika II dyrektywy 98/27/WE dodaje się pkt 11 w brzmieniu:	N			
	"11. Dyrektywa 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 września 2002 r. dotycząca sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość oraz zmieniająca dyrektywę Rady 90/619/EWG oraz dyrektywy 97/7/WE i 98/27/WE. Dz.U. L 271 z 9.10.2002, str. 16."	N			
Artykuł 20		N			
ust. 1.	Po wprowadzeniu w życie niniejszej dyrektywy Komisja zbada funkcjonowanie rynku wewnętrznego usług finansowych w odniesieniu do sprzedaży tych usług. Powinna ona starać się przeanalizować i wyszczególnić istniejące trudności lub takie, przed którymi mogliby stać zarówno konsumenci, jak i dostawcy, w szczególności wynikające z różnic między przepisami krajowymi dotyczącymi informacji a prawem odstąpienia.	N			
ust. 2.	Najpóźniej do dnia 9 kwietnia 2006 r. Komisja przedłoży	N			

	sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie na temat problemów, z jakimi spotykają się zarówno konsumenci, jak i dostawcy starający się kupić i sprzedać usługi finansowe, oraz przedłoży, w razie konieczności, wnioski o zmianę i/lub dalszą harmonizację przepisów o informacji i prawie odstąpienia w prawodawstwie wspólnotowym dotyczącym usług finansowych i/lub usług objętych art. 3.				
Artykuł 21		N			
ust. 1.	Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia 9 października 2004 r. i niezwłocznie powiadamia o tym Komisję. Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez Państwa Członkowskie.	N			
ust. 2.	Państwa Członkowskie prześlą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinach objętych niniejszą dyrektywą wraz z tabelą pokazującą, jak przyjęte przepisy krajowe odpowiadają przepisom niniejszej dyrektywy.	N			
Artykuł 22	Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w <i>Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich</i> .	N			
Artykuł 23	Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.	N			
POZOSTAŁE PRZEPISY PROJEKTU⁴⁾					
Jedn. red.	Treść przepisu projektu krajowego	Uzasadnienie wprowadzenia przepisu			

¹⁾ w wypadku projektu usuwającego naruszenie Komisji należy wpisać nr naruszenia, zaś w wypadku wykonywania orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości (czy to w trybie prejudycjalnym czy skargowym) należy podać datę wyroku i sygnaturę sprawy

²⁾ tabelę zbieżności dla przepisów Unii Europejskiej można wygenerować przy pomocy systemu e-step (www.e-step.pl/urzednik). W wypadku konieczności dodania uzasadnienia dla przekroczenia minimum europejskiego należy dodać odpowiednią kolumnę

⁵⁾ w tej części należy wskazać przepisy dyrektywy, decyzji ramowej, przepisy prawa UE, których naruszenie wskazała Komisja lub których wykładni dokonał Trybunał Sprawiedliwości

⁴⁾ w tej części należy wskazać wszystkie przepisy projektu aktu prawnego, które nie zostały wymienione w pierwszej części tabeli. Ze względu na konieczność ograniczenia projektów implementujących prawo UE do przepisów wyłącznie i ściśle dostosowawczych przepisy wykraczające poza ten zakres powinny mieć charakter wyjątkowy i być opatrzone uzasadnieniem konieczności ich wprowadzenia .

(*) jeżeli do wdrożenia danego przepisu UE potrzebne jest oprócz przepisu przenoszącego treść, także wprowadzenie przepisów zapewniających stosowanie (np. przepisy proceduralne, przepisy karne itp.), w tabeli powinny znaleźć się wszystkie te przepisy wraz z oznaczeniem ich jednostek redakcyjnych

(**) w wypadku wprowadzenia przepisów, które przekraczają minimum ustanowione przepisami UE (o ile jest to dopuszczalne) konieczne jest uzasadnienie zastosowania takiej normy